

alsbach: overheid gaat kinder-
boeken uitgeven p.3
Meta krijgt eenmalige subsi-
die p.3

derlander leidt in Ronde van
vlie p.12

News in ogelvlucht

VEVE — Bij een gele koorts-
zie in Nigeria zijn al 214 doden
en. Er werden 365 gevallen ge-
meld. Er is een grootscheepse
ge-campagne begonnen.

DELHI — In de Indiase stad
zijn vrijdag bij onlusten tus-
sussen en Ramadan vierende
12 doden gevallen. In New
Delhi 4 doden. Sinds de onlus-
ten in Meerut zijn er meer
10 doden gevallen. De politie
werd vrijdag 550 mensen;
vrijdag zijn er 1.232 arrestan-
ten. Er werd brand gesticht
aan de beurt waar men eerder
was gespaard gebleven.

LAS — Het VS-stadje Sara-
to staat Texas is door een tor-
na helemala vernield. Ervie-
renden 37 doden, onder wie
kinderen en ook tientallen ge-
n. Het telt 200 inwoners. De
en kwamen om toen het dak
van de school instortte, waar zij bij-
een voor een feestje. In het ge-
recht werd men nog meer tor-

CKHOLM — Zweden heeft
model- boycot voorgesteld te-
gen Afrika om dit land te dwin-
gen tot apartheid af te schaffen en
zich zo bij Denemarken en
Noorwegen, die dit al eerder deden.
De koninklijke vrijdag aan dat het
dit voorbeeld volgt. Het Zweed-
selement keurde het boycot-plan
met 234 tegen 66 stemmen.

STERDAM — De dollar-koers
vrijdag in Europa weinig ver-
andert. Aanvankelijk noteerde hij
meer maar toen aan het einde
middag nieuwe cijfers over de
deling der VS-economie
ging hij weer omhoog; de
renten- prijzen stegen in april
de groei van het Bruto nationa-
le product in het 1e kwartaal werd
van 4,3 tot 4,4 %. De Dow Jones
steeg vrijdag weer, met
punten tot 2.243,20. Het infla-
tie bleef voor de beurs een
aller te zijn. De goudprijs ver-
het traditioneel aan de dollar-
gegenspiegelde verloop. In A'd-
met de dollar op 2,006 gl tegen
vrijdag.

YORK — De VS-delegatie
vrijdag naar Irak vertrekt voor
het bezoek naar de raket-aanval
VS-oorlogsschip waarbij 37
vrijen mag ook spreken met de
de piloot van het vliegtuig dat
raketten afvuurde, aldus
New York Times. De voorzitter
van Iraanse parlement, Rafsan-
jani, nam deze raket-aanval crypt-
isch Iraanse stappen- militaire
en - ervoor hebben gezorgd
raketten de Stark troffen ipv
Iraanse doel dat de Iraaken voor
vrijdag.

SEL — Het resultaat van de
eise luchtvaartmaatschappijen wat pas-
sagiers betreft verbeterde in 86 iets
omdat er zich grote fluctuaties
vonden achten zij het toch een
matisch jaar", zoals trouwen
val is met de hele internationale
luchtvaart. Op de Noordat-
sche routes lieten ongeveer 1
Amerikanen het afweten we-
lage dollar- koers en vrees
veroor- daden.

SHINGTON — Voormalig di-
recteur van Buitenlandse zaken van
Kimchei is naar zijn zeggende
regering verboden te getui-
gen een grand jury die een on-
recht instelt ivm de Iran- contra-
rij speelde een belangrijke rol
in wapen- levering aan Iran in
vrijdag.

RLIS — Zaire krijgt bijna 1,5
miljard dollar steun van donor- lan-
den werd gezegd na een 2-daagse
komst op het Wereldbank-
conferentie in Parijs. Zaire had gezegd
blijven van financiële steun
omdat dat zijn land op weg was
te komen. Egypte kreeg van de
van Parijs (de 14 belangrijkste
ne industriële landen) uitstel
de betaling van rente en aflos-
ing een deel van zijn buiten-
landse schuld. De betaling wordt uit-
gesteld over 10 jaar, waarvan de 1e
rij is van aflossing. Dezelfde
rij eerder al eenzelfde uitstel
Argentië.

NGE — De Belgische instruc-
tor die het onderzoek leidt
ramp met de Herald- voor-
schip bij bijna 200 doden vielen,
gezegd dat de 2e "zwarte do-
den" zijn bezit zijn, maar hij we-
te vertellen over de inhoud
van. Eerder had de Londense Ti-
dicht dat de opnames van de
dozen zouden zijn gestolen.

* Overdracht Americana hotel
rond p.5
* Aruba Palmbeach verhoogt sala-
rissen p.5

* Bij watersnood in Caracas 7 do-
den p.1

ANGEL SALSACH
...Papiamentu...

Amigoe

ZATERDAG 23 MEI 1987

VS: NIET GEBONDEN AAN EUROPESE OPVATTING

Kohl: Duits standpunt wordt op 4 juni bekend gemaakt

Parijs: gezamenlijk standpunt over dubbele nul optie hangt van Bonn af

PARIJS — Parijs heeft de eventuele Zwarte Piet naar Bonn doorgeschoven voor wat betreft een eventueel uitblijven van een eensgezinde opstelling van de NAVO- bondgenoten ten aanzien van de zogenaamde "dubbele nuloptie". De regering van president François Mitterrand heeft verklaard vooraf geen voorwaarden te stellen aan een accord tussen de Verenigde Staten en de Sovjetunie over de verwijdering van raketten voor de korte (bereik tussen de vijfhonderd en duizend kilometer) afstand en voor middellange (bereik tussen duizend en vijfduizend km) afstand uit Europa. Ondertussen hebben de VS laten weten langs indirecte weg dat men het raket-standpunt van zijn bondgenoten ter zijde kan schuiven. De VS willen met een dergelijk standpunt wel rekening houden.

De Franse president François Mitterrand maakte het Franse standpunt bekend op een persconferentie aan het einde van twee dagen durende besprekingen met bondskanselier Helmut Kohl. Het bereiken van een gezamenlijk Europees standpunt over deze zogeheten dubbele nuloptie hangt nu van Bonn af, aldus Mitterrand. Kohl, wiens regerings-coalitie op dit punt verdeeld is, verklaarde dat de Westduitse regering op 4 juni zijn definitieve standpunt in de Bundestag bekend zal maken. President Mitterrand zei dat Frankrijk geen voorwaarden vooraf aan een dergelijk accord tussen de beide supermachten zal stellen omdat "als je in stappen ontwapent, je vooraf geen voorwaarden aan het geheel kan stellen".

Mitterrand's verklaring steekt schril af tegen de positie die premier Jacques Chirac onlangs innam. Chirac heeft "sterke bedenkingen" tegen de dubbele nuloptie omdat het Westen daardoor blootgesteld zou worden aan de overmacht van het Warschau Pact in conventionele en chemische wapens. De Franse president liet vrijdag echter zijn gezag gelden en zei "Frankrijk spreekt met één stem".

De Westduitse minister van Buitenlandse Zaken, Manfred Wornat, zei "het is duidelijk dat Frankrijk wacht op een positieve bepaling van Bonn en ik ben er zeker van dat Mitterrand en Chirac zich zullen scharen achter".

Grote brand in financieel centrum van Sao Paulo

SAO PAULO — Bij een brand in het financiële hart van de Braziliaanse stad staat Sao Paulo zijn drie gebouwen verloren gegaan. Onder meer werden de zetel van het electriciteits-bedrijf en van een bank een prooi der vlammen en brandden geheel uit. De brand ontstond in de avonduren nadat het personeel van een schoonmaak-bedrijf zijn werk had voltooid. Het vuur verspreidde zich volgens de brandweer zeer snel door het achttien verdiepingen hoge gebouw. Men was bij de brandweer vooral bezorgd voor het gevaar van instorting van het gebouw en voor de gevolgen daarvan voor de belendende gebouwen. Ook de aanwezigheid van honderden mensen op de plaats van het ongeluk maakte de situatie er niet rooskleuriger op.

Argentijns-Braziliaanse co-productie voor passagiers vliegtuig

SAO PAULO — Argentinië en Brazilië hebben een verdrag ondertekend voor de gezamenlijke productie van een vliegtuig voor het vervoer van negentien passagiers. Het gaat om de CAB-123, welk toestel gedeeltelijk wordt gefabriceerd door het Braziliaanse staatsbedrijf Embraer en zijn Argentijnse tegenvoet FAMA, welke zijn zetel heeft in Cordoba. In de komende vier jaar gaat men 292 miljoen dollar steken in dit project. Volgens plan moet het eerste vliegtuig van deze serie in 1991 geleverd worden. Het eerste prototype zal over twee jaar klaar zijn.

een gezamenlijk Westduits standpunt".

Volgens Mitterrand nemen Parijs en Londen nu in grote lijnen de zelfde positie in over het Sovjet- voorstel, maar het debat over dit onderwerp is niet ten einde voordat de Bondsrepubliek zijn standpunt heeft bepaald. Het Westen tracht met een eensluidend antwoord op de ontwapenings-voorstellen te komen voor de bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO- landen in Reykjavik op 11 juni. De VS hebben echter al laten doorschemen wellicht ook zonder steun van de Europese bondgenoten een accord met de Sovjetunie te zullen sluiten.

De VS zijn van plan de bondgenoten te blijven raadplegen over een mogelijk Euroraketten- accord. Maar de uiteindelijke beslissing blijft een zaak van de Amerikaanse regering en het is mogelijk dat zij een besluit

Aardschok gevoeld in Guatemala

GUATEMALASTAD — In een groot deel van Guatemala is vrijdagavond een aardschok gevoeld. Er zijn geen berichten binnengekomen over persoonlijke ongevallen en materiele schade. Op de schaal van Richter had de schok een kracht van 4,7 graden. Het epicentrum ervan lag op 120 kilometer ten oosten en zuidwesten op de Atlantische Oceaan tegenover de kust van het departement Suchitepec. Op verschillende plaatsen brak er paniek uit onder de bevolking. Dit jaar heeft men in Guatemala al zo'n zeventig aardschokken geteld.

Regenseizoen flink ingezet met dagenlange regen

Bij watersnood in Caracas zeven doden

CARACAS — Als gevolg van overvloedige regenval en daarmee samenhangende grond-verschuivingen zijn in Caracas zeven doden gevallen. Zo'n honderd mensen verloren het dak boven hun hoofd.

Met het inzetten van het regen-seizoen in Venezuela zijn zoals min of meer traditie is geworden ook de eerste doden gevallen in de armoewijken welke de hoofdstad omringen. De regen veroorzaakt grond- verschuivingen waarbij de eenvoudige woningen in die wijken een gemakkelijke prooi zijn van de modder en het gesteente dat omlaag komt. Bij de eerste flinke regenval van 1987 kwam ditmaal een gezin van zes personen om het leven in de wijk San Agustín. Van hen zijn er vier minderjarig. Elders in dezelfde buurt werd een alleen- wonende vrouw door een grond- verschuiving verrast in haar woning. Een aantal woningen werd met de grond gelijk gemaakt.

Er deden zich op verschillende plaatsen overstromingen voor en grond-verschuivingen. De regen begon pas woensdag goed te vallen. Volgens de directeur van de Burger- bescherming zijn er zo'n honderd mensen dakloos geworden. Zij worden in overgangswoningen ondergebracht

neemt dat niet de goedkeuring heeft van de bondgenoten. Dat is vermomen van Amerikaanse diplomaten bij de NAVO in Brussel.

De VS zijn bereid rekening te houden met de standpunten van de bondgenoten, met name van die landen waar raketten zijn geplaatst (Groot-Brittannië, West-Duitsland, Italië en België) en landen die direct grenzen aan de Sovjetunie (Noorwegen en Turkije). Maar president Reagan is de enige die het definitieve besluit kan vellen.

De SU en de VS voeren de onderhandelingen in Genève en dit overleg heeft alleen betrekking op hun wapensystemen. Het is niet zo dat de bijeenkomst van de NAVO- ministers van Buitenlandse Zaken in Reykjavik op 11 en 12 juni de president dwingend zal kunnen voorschrijven hoe te handelen, zo zei vrijdag een Amerikaanse zeggeman.

Het Amerikaanse ministerie

APC secretaris:

Nederland loopt bij ontwikkelingshulp niet meer voorop

AMSTERDAM — Nederland heeft zijn "voortrekkers-rol" ten aanzien van de ontwikkelingshulp verloren en is bezig terug te vallen "in de rijen" van de andere rijke landen zoals die van de Europese Gemeenschap. Die "indruk" heeft de secretaris-generaal van de APC- landen E. L. Carrington. De APC- landen is het verband van bijna zeventig landen uit Afrika, Oceanië en het Caribisch gebied die via het Verdrag van Lome een speciale overeenkomst hebben met de EG. Carrington die uit Jamaica afkomstig is sprak op een bijeenkomst in Amsterdam over de nieuwe UNCTAD- conferentie, welke in juli in Genève wordt gehouden. De Unctad is de organisatie van de Verenigde Naties welke zich vooral bezig houdt met de handelsbetrekkingen tussen de rijke landen en de Derde wereld.

in de wijk Nueva Tacagua bij Caracas. Later wil men hen overbrengen naar Valles del Tuy op 35 kilometer ten zuidwesten van Caracas. Daar is men bezig met de bouw van goedkope woningen voor de minder draagkrachtigen.

Over van de plaatsen waar men overlast ondervond van de regen was het Vargas- hospitaal. Daar stonden de keukens en de wasruimte blank. Het is dan ook een ziekenhuis waar doorgaans de armen worden geholpen uit het noordoelike deel van de hoofdstad. In andere delen van Caracas ondervond men hinder van de regenval doordat de telefoon- verbindingsnetten uitvielen of de verbindingsnetten slechter werden waren. Maar ook bij de politie kreeg men te maken met enige water- overlast. In de laagste verdiepingen van het hoofdbureau van de recherche, de PTJ, kon men pootjes baden.

Caracas is omgeven door armoewijken, waar men met de meest eenvoudige materialen zich een onderdak bouwt. Deze bouwels bieden geen verweer tegen regen en ander noodweer. Regelmatig onderneemt de politie er acties en verdrijft dan de mensen. Maar als de regentijd weer voorbij is nestelen er zich weer mensen die niet zijn aangekomen van het platteland.

van Buitenlandse Zaken zwakte de uitlatingen later wat af. "Het Amerikaanse standpunt bij de INF- onderhandelingen (in Genève) wordt ontwikkeld in nauwe samenwerking met onze bondgenoten", zo verklaarde de woordvoerder van het ministerie, Charles Redman, vrijdag tegenover journalisten in Washington. "Al onze voorstellen aan de Sovjetunie hebben volledige steun gekregen van de bondgenoten. Wij zijn geheel en al verplicht dit proces voort te zetten".

Alleen op Saba verschuivingen

Weinig verrassende uitslagen in verkiezingen Bovenwinden

PHILIPSBURG/ ORANJESTAD/ THE BOT- TOM — De op de Bovenwinden gehouden verkiezingen leverden gisteren weinig verrassingen op. De DP van St Maartens sterke man Claude Wathey behaalde op dat eiland zoals verwacht werd, opnieuw de meerderheid in de Eilandsraad, terwijl ook op St Eustatius de DP. Statia van Statenlid Kenneth van Putten zijn meerderheids- positie bevestigde. Slechts op Saba leverden de verkiezings- resultaten een verschuiving op in de samenstelling van de Eilandsraad. Daar wist de Democratische Arbeiders- beweging (SDLM) van Vernon Hassel drie van de vijf zetels in de wacht te slepen en werd met twee zetels de WIPM- Statia van Will Johnson naar de oppositie- banken verwezen.

Wathey, die gedurende meer dan vijf decennia nog nooit een verkiezing verloor, zette gisteren op St Maartens deze traditie bij de eilandsraads- verkiezingen voort en veegde de gecombineerde lijst SPM/ ICM, aangevoerd door Vance James jr en Sam Hazel volledig van de kaart. De partij wist 5.036 stemmen te behalen en legde daarmee beslag op zeven van de in totaal negen zetels in de, tot kort voor de verkiezingen slechts zeven zetels tellende, Eilandsraad. De combinatie SPM/ ICM, die 1.752 stemmers met zich meekreeg, moest zich tevreden stellen met de twee resterende zetels. In totaal werden er 6.883 stemmen uitgebracht van de 9.845 stemgerechtigden, hetgeen een opkomst van nog geen zeventig procent vertegenwoordigt.

De teleurstellende opkomst van de kiezers op St Maartens, zal voor een deel te wijten zijn geweest aan de weers- omstandigheden op het eiland. Daags voor

WILLEMSTAD — In de Openbare Jeugdbibliotheek in Otrabanda, presenteerde de Dienst Onderwijs en Cultuur gistermiddag de eerste serie van dertien Papiaments- talige kinderboeken. In de nabije toekomst wil de overheid trachten zoveel mogelijk Papiaments- talige kinderboeken op de markt te brengen.

Het waren de leden van de zanggroep Zjozjoli die gistermiddag op zeer spontane wijze het officiële gedeelte van hun rekening namen. Nadat gedeputeerde Angel Salsbach de eerste klap tegen de piñata had gegeven, namen zij

om beurten de stok ter hand om de piñata tot barsten te brengen. Dat bleek echter niet zo gemakkelijk te zijn zodat het voltallige kinder-koor er aan te pas moest komen. Uit de piñata kwam de eerste serie van dertien kinderboeken die door Nydia Ecury, Ruth Zeffrin en Diana Lebacos zijn geschreven en door de overheid zijn uitgegeven.

Op de foto- combinatie: de leden van de groep Zjozjoli die de titels van de boeken presenteren en Clifford Goilo van Sedukal die een handje helpt bij de piñata.

Statia verscheidene stemgerechtigden geld gegeven om te gaan stemmen. Een beschuldiging die door Van Putten "als volstrekt onzin" van de hand werd gewezen.

Slechts op Saba brengt de uitslag van de verkiezingen een verandering in de samenstelling van de Eilandsraad. Daar werd de WIPM- Saba van partij-leider Will Johnson, die niet verder dan tot twee van de vijf zetels kwam, naar de oppositie- banken verwezen. De meerderheid werd ditmaal behaald door de SDLM, die een afplitsing is van de WIPM- Saba. De nieuwe meerderheids- partij werd opgericht door Vernon Hassel, na een aantal botsingen met Johnson. Een van de menings- verschillen is het toeristen- beleid. De SDLM wil zoveel mogelijk toeristen naar het eiland halen, terwijl de WIPM zich wil beperken tot voornamelijk gepensioneerde Amerikanen.

new amsterdam store
Curaçao - Aruba
eenvoudigweg de beste

In Kelly-tape zaak

Karel Arends klaagt o.a. min. Kelly aan

ORANJESTAD — In de "Kelly-tape- zaak" heeft nu de heer Karel Arends van Arends Construction bij de officier van Justitie een klacht ingediend tegen minister Charro Kelly en Extra- redacteur Toko Winklaar. De heer Arends is van mening dat beide heren met voorbedachte rade getracht hebben zijn goede naam in discredit te brengen. Hij diende bij zijn aanklacht de betrokken tape in.

Ontwikkelingsbank E Meta krijgt eenmalige subsidie van overheid

WILLEMSTAD — Alhoewel de overheid het initiatief van E Meta van harte toe-
sprak, zal de financiële injectie
voor dit door de vakbond
Cadmu opgerichte bedrijf,
niet eenmalig zijn. Niet al-
leen omdat de overheid van
mening is dat alle vormen van
steun die aan noodlijdende
bedrijven van tijdelijke aard
moeten zijn, maar eveneens
omdat E Meta zelf geen prijs
stelt op overheids- bemoei-
ing.

Als onderdeel van het her-
structurerings- plan van de Dok
Maatschappij had de eilandelij-
ke overheid vorig jaar al toege-
zegd E Meta financieel te steu-
nen. Daartoe werden gistermid-
dag de nodige documenten on-
derkend tussen E Meta en de

Ontwikkelingsbank van de Ne-
derlandse Antillen (OBNA)
enerzijds en anderzijds de OBNA
en het eilandgebied Curaçao. De
financiële bijdrage van de over-
heid, die door tussenkomst van
de OBNA aan E Meta is overge-
maakt, is bestemd voor de non-
productieve manuren van het
bedrijf gedurende de eerste twee
jaren. Deze financiële steun
moet volgens de overheid vol-
doende zijn voor het bedrijf om in
de toekomst onafhankelijk te
kunnen draaien. Overigens stelt
E Meta zelf ook geen prijs op af-
hankelijkheid van de overheid,
dat is vanaf het begin van de on-
derhandelingen duidelijk ge-
maakt.

Bij de ondertekening was het
gedeputeerde Lucille Wout van
Financien die de aanwezigen
toesprak. Zij had niets dan lof
voor het initiatief van de vak-
bond Cadmu en sprak haar ver-
trouwen uit dat het project E Me-
ta succesvol zal zijn alhoewel
de weg niet gemakkelijk is, aldus
de gedeputeerde. Alhoewel de over-
heid haar verantwoordelijkheid
ten opzichte van de CDM erken-
de en een groot deel van het her-
structurerings- plan financieel
heeft, heeft de overheid ook haar li-
mieten door eigen financiële pro-
blemen, aldus vervolgde Lucille
Wout. De overheid kan onmogelij-
k onbepaalde subsidie verlenen
aan noodlijdende bedrijven, zo
meent de gedeputeerde, dat moet
een tijdelijk karakter hebben.

Antillen en Nederland tekenen economisch samenwerkingsprotocol

WILLEMSTAD — Met de
ondertekening van een proto-
col werden begin deze week
in Den Haag de besluiten
aangelegd die tijdens de
vergadering van de
Gemeenschappelijke Neder-
landse Antillen- Nederland
commissie van de econo-
mische samenwerking tussen
de Koninkrijks- partners,
worden genomen. De onder-
tekening vond plaats in bij-
zijn van Antilliaans minister
Handel, Industrie en

Werk-gelegenheid drs Marco
de Castro en directeur- ge-
neeraal van Buitenlandse Econo-
mische Betrekkingen van het
Nederlandse ministerie van
Economische Zaken drs
Frans Engering.

Het protocol bevat een groot
aantal afspraken voor econo-
mische samenwerking tussen de
Antillen en Nederland, waarbij
voorzien is dat het Neder-
landse ministerie van Econo-
mische Zaken haar expertise be-
schikbaar stelt aan de Neder-

WILLEMSTAD — De vijftien
kandidaten Jahaira Davelaar,
Moira Pietersz, Valerie Koeke,
Sheryl Losiabaar, Suzy Adamus,
Ionne van der Hansz, Silan St.
Jago, Livia Marquitta, Rowena
Tromp, Ninousca Regales, Mari-
sela Gonçalves, Sonali Cardoze,
Roxanne Aniceta, Roebinah Djo-
jowikromo en Christa Toppen-
berg zullen zich de komende we-
ken intensief voorbereiden om op
4 juli het best voor de dag te ko-
men tijdens de "Miss Teenage
Korsou" verkiezing.

Zoals bekend werd onlangs een
eerste selectie gedaan waarbij de
vijftien bovenstaande kandida-
ten naar de tweede ronde door-
mochten. De komende weken zijn
verschillende activiteiten belegd
waaronder veel aandacht voor
trainingen gericht op het mo-
delleren, make-up en spreken in
het openbaar. Daarnaast is er
echter ook nog tijd voor de nodige
ontspanning, zo blijkt uit het
programma.

Op de foto: de vijftien kandida-
ten waarvan de jury op 4 juli moet
bepalen wie de "mooiste teena-
ger" van het eiland is.

Hollands mirakelspel in Theater de Tempel

WILLEMSTAD — Donderdag
21 mei vertoont de Filmiga Cu-
raçao de film "Elckerlyk" in The-
ater de Tempel. "Elckerlyk" is
een van de eerste Hollandse mi-
rakel- spelen en werd in de zes-
tiende eeuw geschreven als te-
genhang van "Mariken van
Nieumeghen". Het verhaal gaat
over een man die op zoek is naar
zijn identiteit en tot de ontdek-
king komt dat de uiteindelijke
vorm hiervan de dood is.

landse Antillen. Van die ex-
pertise werd al op een aantal ge-
bieden gebruik gemaakt, zoals
onder meer op gebied van ener-
gie, toerisme, handels- politiek
en betrekkingen met de EEG.
Evenzo kwam de export- credi-
tverzekering aan de orde, alsme-
de de afstemming van het bilate-
rale economische beleid. Daar-
naast werd ook de wens naar vo-
ren gebracht om vervolg- orders
te krijgen van de marine voor het
kleding- bedrijf te Bonaire.

De besprekingen van de ge-
meenschappelijke Antilliaans- Neder-
landse commissie verliepen, al-
dus een bekendmaking van de
Regerings- Voorlichtings
Dienst, in goede sfeer. Minister
De Castro sprak tijdens de slot-
bijeenkomst tevens zijn erkente-
lijkheid uit voor de efficiënte wij-
ze waarop het werkbezoek werd
georganiseerd en waarop de be-
sprekingen werden gevoerd. Over-
eengekomen werd om de
derde bijeenkomst van de Ge-
meenschappelijke Commissie in principe
in de eerste helft van 1988 op Cu-
raçao te houden.

De minister sprak tijdens zijn
verblijf in Nederland ook met di-
verse organisaties van het be-
drijfsleven en kwam tevens bij-
een met de directie van het
World Trade Centre te Amster-
dam. De WTC- directie stelde
zich, aldus het RVD- bericht, bij-
zonder positief op voor wat be-
treft samenwerking, met name
in de aanloopfase, met het Inter-
national Trade Centre op Cu-
raçao. Teleport- deskundigen uit
Amsterdam werden evenzo be-
reid gevonden tot een vergaande
ondersteuning van een Teleport,
een computer- centrum voor
kennis en informatie op handels-
gebied, op Curaçao. De minister
bezocht bij zijn bezoek aan Ne-
derland, waar hij vergezeld werd
door Gevolmachtigd minister mr
Boy Hernandez, ook minister
van Antilliaanse Zaken Jan de
Koning en verzorgde tot slot op
uitnodiging van de directeur van
het Centraal Orgaan Buiten-
landse Economische Betrekkin-
gen een lezing voor deskundigen
van grote Nederlandse bedrijven
die zaken doen met Latijns-
Amerika.

EERSTE SERIE VAN DERTIEN BOEKJES REEDS VERSCHENEN

Schrijvers gezocht:

Overheid gaat Papiaments- talige kinderboekjes uitgeven

WILLEMSTAD — Op Curaçao doet zich de bijzondere situa-
tie voor dat het uitgeven van kinderboeken in handen is van de
overheid terwijl dit in de meeste landen door particuliere uitge-
verijen gebeurt. Het probleem is echter dat door de
kleinschaligheid van het eiland, het financieel niet snel aan-
trekkelijk is voor een prive- onderneming zich te richten op het
uitgeven van Papiaments- talige kinderboeken. Omdat de
overheid het belang erkent van het op de markt brengen van
deze boeken, zal zij die taak voorlopig op zich nemen. Via ver-
schillende programma's hoopt de overheid het voor schrijvers
aantrekkelijk te maken om in het Papiamentu voor kinderen te
gaan schrijven. Het geld dat die boeken bij verkoop opbrengt
zal in een fonds gestort worden dat dan weer aangewend wordt
voor het drukken en uitgeven van nieuwe boeken.

Dat verklaarde Anthony Jean
Pierre van de Dienst Onderwijs
en Cultureel gistermiddag bij de
presentatie van de eerste serie
van dertien Papiaments- talige
kinderboeken van de hand van
Nydia Ecury, Ruth Zefrin en Di-
ana Lebacs. Deze boeken zijn
door de overheid uitgegeven die
alle kosten voor haar rekening
heeft genomen. Gedeputeerde
Angel Salsbach van Onderwijs
en Cultureel benadrukte gister-
middag het belang van lezen,
vooral het lezen van boeken in de
moedertaal van het kind. Naast
de educatieve waarde die boeken
hebben, is lezen ook een betere
afleiding voor een kind dat an-
ders misschien streken gaat uit-
halen, aldus de gedeputeerde.
Ruth Zefrin die gistermiddag
ook aan het woord kwam, viel de

gedeputeerde in zijn uitspraken
bij maar voegde daaraan toe dat
kinderen moeten leren dat lezen
leuk is. Dat kan alleen maar als
hen aantrekkelijke, prettig lees-
bare boeken geboden worden, al-
dus de schrijfter van verschil-
lende van de eerste serie kinder-
boeken.

Omdat de overheid het belang
van het uitgeven van Papiam-
ents- talige kinderboeken in-
ziet, is een beleid uitgestippeld
dat er op gericht is om op korte
termijn zoveel mogelijk kinder-
boeken op de markt te brengen.
De organisatie daarvan is in
handen van Komapa, de com-
missie die eerder al belast was
met de invoer van het vak Papiam-
entu op de basisscholen. Ko-
mapa zal op korte termijn een
commissie instellen die de
"screening" van de boeken voor
haar rekening neemt, aldus leg-
de Anthony Jean Pierre gister-
middag uit.

De kinderboeken die door de
overheid worden uitgegeven
moeten aan enkele criteria vol-
doen. Zo gaat het om simpel uit-
gevoerde boekjes om de kosten zo
laag mogelijk te houden. Het
kunnen zowel vertaalde kinder-
boeken zijn of nieuw geschreven
verhalen, maar de boeken moe-
ten een nationalistisch karakter
hebben om de kinderen al vanaf
jongs lieft voor hun land bij te
brengen, aldus de gedeputeerde
gistermiddag. Daarnaast moe-
ten de boeken uiteraard een edu-
catieve waarde hebben en een
bijdrage leveren aan de Curaçao-

se cultuur.
Omdat er op het eiland weinig
schrijvers voor handen zijn, wil
de overheid door verschillende
activiteiten potentiële schrij-
vers stimuleren Papiaments-
talige kinderboeken te schrijven.
Daarbij wordt gedacht aan het
uitloven van literatuur- prijzen,
het organiseren van schrijf-
en teken- cursussen en het jaarlijks
organiseren van een kinderboe-
ken- week. Het is echter niet de

bedoeling dat de schrijvers in
dienst worden genomen van de
overheid, aldus Anthony Jean
Pierre.

De boeken zullen via de scho-
len, bibliotheken en boekhan-
dels op de markt worden ge-
bracht. De opbrengsten uit de
verkoop van de boeken zullen in
een speciaal fonds worden ges-
tort dat slechts aangewend
wordt voor het drukken en uitge-
ven van kinderboeken.

Binnenkort opening "Kurason di Komersio"

KvK kan nu uitgroeien naar optimale dienstverlening

WILLEMSTAD — Op
dinsdag 26 mei vindt de ope-
ning plaats van het "Kurason
di Komersio", zoals de naam
van het nieuwe gebouw van
de Kamer van Koophandel
(KvK) luidt. Met de nieuwbouw
wordt tegemoet geko-
men aan de langgevoelde be-
hoefte van de KvK aan ruime
kantoor- faciliteiten, onder
meer om plaats te bieden aan
automatiserings- appara-

tuur. De Kamer is van mening
dat zij nu kan uitgroeien naar
een optimale dienstverlening
de organisatie ten behoeve
van de Curaçaose ge-
meenschap en het bedrijfsle-
ven in het bijzonder.

De KvK werd opgericht in
1884 en vanaf die tijd hield zij
haar vergaderingen in de zaal
van de Koloniale Raad. Pas op 2
december 1936 betrok zij voor
het eerst in haar meer dan 50-
jarig bestaan een eigen kantoor in
het gebouw van het Havenkan-
toor. De KvK betrok haar eerste
eigen gebouw in 1964, toen gou-
verneur Debrót dit officieel in ge-
bruik stelde.

Tijdens het 100- jarig bestaan
van de KvK in 1984 werd beslo-
ten tot een uitbreiding van het
gebouw. Hiertoe werd een pand
naast het bestaande gebouw
aangekocht. Eind 1984 legde
toenmalig voorzitter van de
KvK, de heer Jonkhout, de
eerste steen voor de nieuwbouw,
welke in combinatie met het
andere gebouw de naam "Kura-
son di Komersio" zou gaan dra-
gen.

In maart en april van dit jaar
werden achtereenvolgens het
nieuwe gebouw en het gerenoe-
verde oude gebouw opgeleverd.
De twee gebouwen zijn reeds ge-
deeltelijk in gebruik genomen,
maar per 1 juli zullen de Vereni-
ging Bedrijfsleven Curaçao, de
Stichting Bedrijfsbelangen Cu-
raçao en de Curaçao Action
Group hun intrek nemen in het
nieuwe KvK gebouw. Hiermee
zal het "Kurason di Komersio"
daadwerkelijk inhoud krijgen,
zo laat de KvK in haar pers-
communiqué weten. De KvK is van
mening dat de bundeling van
krachten door het bedrijfsleven
noodzakelijk is om Curaçao uit
het dal van de economische re-
cessie te trekken. Daarom zal het
Kamergebouw, naast het bieden
van onderdak aan bovenge-
noemde instanties, open house
bieden aan alle vertegenwoordi-
gende organisaties voor het be-
drijfsleven.

Inbreker doodgeschoten

PHILIPSBURG — Op het
Franse deel van St Maarten
verloor gisteren in de vroege
ochtend een inbreker het le-
ven, toen hij door de bewoner
van een huis dat hij was bin-
nen gedrongen, werd neer-
geschoten.
De dood van de 27- jarige man,
die zich de toegang had verschaft
tot een huis te French Quarter,
werd gisteren desgevraagd door
de Franse gendarmes bevestigd.
De man werd tijdens een poging
tot inbraak in de woning neer-
geschoten door de huisbewoner
L.H., verklaarde de gendarme-
rie, die tevens bekend maakte
dat de inbreker gewapend was
geweest met twee messen. In de
woning was de inbreker door de
met een geweer gewapende be-
woner betrapt. Toen de inbreker,
ondanks verscheidene
waarschuwingen van de bewo-
ner, toch op hem afbleef komen,
loste H. een schot dat de ander
dodelijk trof. L.H. werd in ver-
band met het onderzoek door de
gendarmes aangehouden.

WILLEMSTAD — De organi-
satie van Botica assistenten
heeft onlangs een nieuw bestuur
gekozen. Het nieuwe bestuur be-
staat uit de volgende leden: Ma-
ritzta Juan Pedro, voorzitter, Ma-
rijse van Wilgen, onder- voorzit-
ter, Eric Manuel, secretaris en
Aviette Martis, penningmees-
ter. Miriam Rocha, Henriette de
Kom en Stanley Martina zijn de
commissarissen van het nieuwe
bestuur.

Nav incident met agressieve mariniers Marine en politie maken afspraken over samenwerking

WILLEMSTAD — Zowel de
politie- als de marine- leiding
hebben toegezegd hun beleid
te zullen aanpassen ter voor-
koming en afhandeling van
conflicten waarbij mariniers
betrokken zijn. De marine
zegt het wanordelijk gedrag
van haar personeel zeer ern-
stige te nemen en dat zij daarte-
gen krachtige disciplinaire
maatregelen zal nemen, zoals
ook in het verleden gebeurde.
De politie zal haar optreden,
vooral met betrekking tot het

aanwenden van geweld, aan-
passen.

Aldus maken de politie- en
marine- leiding bekend in een ge-
zamenlijk uitgegeven perscom-
muniqué naar aanleiding van
een vergadering over dit onder-
werp. De relatie politie/ marine
werd actueel na een incident af-
gelopen zondag waarbij twee
mensen, naar hun zeggen son-
der reden, van achteren werden
aangevallen en daarna mishan-
deld door een twaalfal marine-
mensen. Toen de politie arri-
veerde werden zij het doelwit
van de mariniers. De agenten
wisten echter met gebruik van
hun knuppels de mariniers op
andere gedachten te brengen.

Vrij snel nadat incident trad de
marine in contact met de politie,
waarna de twee instanties rond
de tafel gingen zitten. Naast de
afspraken over samenwerking
en aanpassing van het beleid
bracht de marine- leiding tijdens
het gesprek nog naar voren dat
in de afgelopen tijd de marine
niet altijd door de politie op de
hoogte is gebracht van klachten
over het marine personeel, zodat
zij daarop niet adequaat hebben
kunnen reageren. Afgesproken
is dat in het vervolg alle nieuwe
mariniers die op Curaçao aankom-
men, worden voorgelicht over
het feit dat de politie alle be-
voegdheid heeft om ook tegen
hun op te treden.

Over de uitkomst van het on-
derzoek naar het gedrag van de
twaalf mariniers afgelopen zon-
dagnacht wordt niets vermeld in
het perscommuniqué. Ook mari-
ne- woordvoerder Jaco Tempel
wilde er niets meer over kwijt
dan dat tegen de twaalf "discipli-
naire maatregelen" zijn geno-
men. Het optreden van de mari-
ne- leiding tegen mariniers die
zich schuldig maken aan het ver-
storen van de openbare orde,
wordt volgens Tempel niet ver-
scherpt. De mariniers zullen al-
leen van de voren gewaarschuwd
worden voor de gevolgen die aan
dit wangedrag verbonden zijn.

Beïnvloed door dollar

Antilliaanse gulden daalde sterk in '86

WILLEMSTAD — Het vorig
jaar is voor de koers van de
Antilliaanse gulden een we-
nig positief jaar geweest. Dat
blijkt uit cijfers van het
Centraal Bureau voor de Sta-
tistiek.

De slechte koers werd veroor-
zaakt door de sterke daling van
de koers van de Amerikaanse
dollar, waaraan de Antilliaanse
gulden gekoppeld is. Behalve het
pond Sterling lieten alle Europe-
se valuta in december 1986 een
aanzienlijke koers- stijging zien
vergeleken met 1985. De Duitse
Mark steeg met 25,4 procent het
sterk in waarde. Op de tweede
plaats kwam de Nederlandse
gulden met een koers- stijging
van 25 procent, terwijl de Franse
franc en de Japanse yen beide
met 17 procent waren gestegen
ten opzichte van december 1985.
Het Engelse pond daalde ten op-
zichte van de Antilliaanse gul-
den twee procent in waarde.

De waardedaling van de Antil-
laanse gulden zette, blijkens de
gegevens van het Centraal Bu-
reau voor de Statistiek, ook in de

eerste twee maanden van dit jaar
door. De Nederlandse gulden
liep op met 8,4 procent en de
Duitse Mark met negen procent
ten opzichte van december 1986.
Het pond Sterling en de Franse
franc stegen beide met respec-
tieve vijf en vier procent.

Per december vorig jaar be-
droegen de internationale reser-
ves van de Nederlandse Antillen
620 miljoen gulden. Ten opzichte
van december 1985 is dat een toe-
name van 175 miljoen gulden. In
de eerste maanden van dit jaar
stegen de reserves echter min-
der, waardoor volgens het
Centraal Bureau voor de Statis-
tiek kan worden gesproken van
een stabilisering. De totale cre-
dit- verlening daalde in het
laatste kwartaal van 1986 met
1,8 procent in vergelijking met
het derde kwartaal van dat jaar.
Toename van de internationale
reserves en daling van de cre-
dit- verlening zorgden in het
laatste kwartaal 1986 samen
voor een netto- toename van de
geld- hoeveelheid met 18 miljoen
gulden.

Kritiek bonden is onterecht'' VBC opnieuw op bres voor uitzendbureau's

WILLEMSTAD — De Vere-
niging Bedrijfs- leven Cura-
çao (VBC), die al eerder kri-
stiek vanuit vakbonds- krin-
stiek met betrekking tot de op-
richting van uitzend- bu-
reau's hekelde, liet ook deze
week weer weten de bonds-
waren daarover onder-
neem. Het wantrou-
wen waarmee de vakbonden
opzichte van het fenomeen
van uitzend- bureau's
wordt, acht de VBC misplaatst.
De vrees van de vakbonden dat
de uitzend- krachten misbruik

kan worden gemaakt en dat uitzend-
bureau's zullen leiden tot
onzekerheid en instabiliteit,
vindt de vereniging nogal over-
bodig. Die wijst er in het weke-
lijkse commentaar van de VBC
op, dat deze bezwaren geen op-
geld doen. Ook in andere landen
waar uitzend- bureau's operatio-
neel zijn, komt een dergelijke
problematiek niet voor, zegt de
VBC, die vindt dat er daarom
geen reden is om aan te nemen
dat zulk een problematiek op de
Antillen wel aan de orde zal
komen.

De inflexibiliteit op de ar-
beidsmarkt, zo herhaalde de
VBC een al eerder uitgesproken
stelling, is een van de meest ur-
gente knelpunten voor het in-
vesterings- klimaat. Al hetgeen
wordt gedaan om daarin ver-
andering te brengen, dient dan
ook naar het oordeel van de ve-
reniging, te worden toegejuicht.
De VBC is van mening dat het in-
voeren van uitzend- bureau's, in-
derdaad enige flexibiliteit in de
rigide arbeids- markt teweeg zal
brengen, terwijl er volgens de
VBC nagenoeg geen nadelen aan
verbonden zullen zijn. De vereni-
ging pleit dan ook voor het op
korte termijn wettelijk toestaan
van uitzend- activiteiten.

DE GROTE RUIME wachthal staan veel planten, kinderen en volwassenen keuvelen gezellig met elkaar. Heren verspreiden hangende kleurrijke posters. Een groepje vrouwen lacht al lachend de laatste nieuwtjes uit te wisselen; hun vaderschap-tassen naast zich op de grond. Van een bedrukt wat zieke sfeer die zo kenmerkend is voor wachtkamers. Het centrum viert deze dagen haar eerste lustrum. Het centrum op 24 juni 1982 officieel werd geopend waren voorbereidende activiteiten al geruime tijd aan de gang.

men de activiteiten die er vanuit het centrum plaats goed bekijkt is het eigen medisch centrum in de winkel c.q. centrum. De accent van het centrum ligt alleen op het lichamelijke zijn van de mensen maar tevens op het sociale en geestelijke zijn van de mensen. Dit met het centrum de mensen in de regio bij te staan om hun eigen gezondheid te beschermen en te behouden. Dit brengt automatisch met zich mee dat er naast de mensen ook mensen uit andere disciplines werkzaam zijn. De multidisciplinaire aanpak van het centrum Montagne Abou (SMA) is op Curaçao uniek. Het vijf jaar geleden begonnen experiment werd door de overheid sterk gestimuleerd maar het helend nog geen navolging kreeg. Over dit reilen en zeilen van het moderne centrum hebben we gesproken met Sylvia Varlack als maatschappelijk werker aan het centrum verdedigen is en een van de beide mensen van het centrum dhr. Pakman.

De organisatie van het centrum eruit? Het algehele beleid is gericht op de eerstelijns gezondheidszorg. Aan het hoofd van de organisatie staat een coördinatrice. Ze heeft de zorg van de dagelijkse coördinatie en de dagelijkse werkzaamheden in het centrum. Daarnaast is zij de aangewezen persoon om de werkers die begeleiding nodig hebben te begeleiden. Ze onderhoudt contacten met de GGD en de diverse diensten in het centrum maar heeft ook de noodzakelijke beslissingen door. Zo zouden er nog meer activiteiten op te noemen zijn, die de coördinatrice moet uitvoeren. Ze is zo'n beetje de spil van het centrum. Naast de coördinatrice kennen we verschillende 'secties', onderdelen van het centrum. Zo is er de medische sectie, deze houdt zich in de eerste instantie bezig met de somatische (lichamelijke) zorg van de bezoekers. Op dit moment zijn er twee artsen full-time aan het centrum verbonden. Ze bieden een tweeledige patiënt 18 spreekuren per week. Dan is er de psychosociale sectie. Het doel van deze sectie, eigenlijk voor het hele centrum, is het helpen ontwikkelen en handhaven van een fysiek, emotioneel, en geestelijk welzijn in een gezond fysisch en sociaal milieu, door onder andere psycho-sociale aspecten van de aandacht te brengen en samenwerking met de andere disciplines de gesignaleerde problemen aan te pakken.

De hele taakomschrijving, kunt u enige uitleg aan geven? We richten onze activiteiten in de eerste instantie op de wijk Montagne Abou. Dit is erg belangrijk omdat de gezondheidsproblemen dan direct in de woon- en werksituatie van de mensen geïdentificeerd kunnen worden. Zo komt dan in aanraking met de oorzaken van de gezondheidsproblemen van de mensen, je kunt ze beter begrijpen en inschatten. Natuurlijk kun je ze niet allemaal oplossen maar door een goede voorlichting en informatie-verstrekking of door het ontbreken van allerlei activiteiten vanuit het centrum kun je ze helpen. Zover het in je macht ligt, we kunnen de mensen die

ziek worden omdat ze werkloos zijn geen baan bezorgen. Andere problemen kunnen we wel aanpakken. Zo ontdekten wij dat het schoolverzuim onder de schoolgaande jeugd erg groot was. Uit nader onderzoek bleek dat dit vaak te maken had met financiële problemen. We konden de mensen geen geld geven, wel was er een andere mogelijkheid. We hebben toen een cursus aangeboden waar de mensen eenvoudige technieken konden leren om allerlei spulletjes zoals jam, limonadesiroop en feestartikelen zelf te maken. Op deze manier konden ze proberen iets extra's te verdienen door deze zaken te verkopen. We werden daarbij geholpen door de mensen van de verkoopactie van Seru Fortuna. Naast deze technieken werd er ook veel aandacht besteed aan de sociale vorming van de deelnemers. Hoewel de cursus nu officieel afgelopen is zie je dat de deelnemers nog regelmatig bij elkaar komen en wordt de groep nog steeds vanuit het centrum begeleid. Op dit moment zijn ze een tentoonstelling aan het voorbereiden, waar de producten die de vrouwen zelf gemaakt hebben zullen worden vertoond.

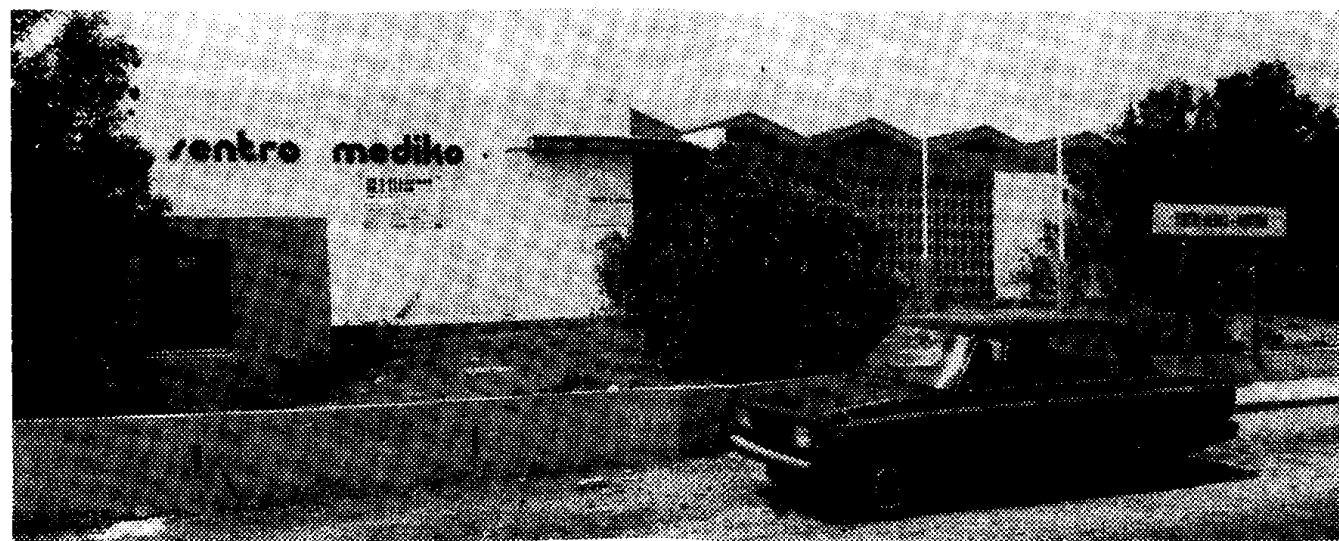
Hoe bereik u de mensen die in aanmerking komen voor de psycho-sociale zorg?

Een gedeelte van de gevallen wordt door de artsen naar ons verwezen; een ander deel komt uit zichzelf hier naar toe. Daarnaast gaan we zelf de wijk in. We onderhouden goede contacten met de wijkraad, die ons ook op probleem-situatie kan wijzen en natuurlijk de wijkzusters die dagelijks bij de mensen thuis komen. De problemen die we tegenkomen zijn zeer divers: huwelijksproblemen, mishandeling, opvoedingsproblemen, school-, huisvestings- en financiële problemen daarnaast de zogenaamde persoonlijke problemen zoals bijvoorbeeld depressiviteit.

Met welke organisaties onderhoudt het centrum contact?

Het centrum ligt midden in een nieuwe woonwijk. De meeste huizen vallen onder de FKP (Fundashon Kas Popular). Het leek ons raadzaam om met het FKP goede contacten te onderhouden. Dat resulteerde in een wekelijks spreekuur waar men zijn problemen op tafel kan brengen, maar waar ook informatie verkregen kan worden. Als we mensen tegenkomen die problemen hebben met hun huisvesting dan sturen bij deze mensen door naar de bewoners-begeleider van de FKP. Fama Plania is op dit moment niet meer weg te denken uit ons centrum. De activiteiten die ze ontplooiën zijn bestemd voor de gehele 'regio'. Er worden controles gehouden, voorlichting gegeven en ook IUD (spiraaltjes) geplaatst. Verder verspreidt Fama Plania in samenwerking met de artsen folders over geslachtziekten en anticonceptie.

Onze contacten met het wijkteam hebben we al genoemd. In het wijkteam zitten organisaties, als de School- adviesdienst en de Dienst Sociale Zaken. Daarnaast hebben we met heel veel instanties zoals het openbaar jeugdwerk, Blindeninstituut, Kraamkliniek en het Bureau Welzijnzorg regelmatig contact. Dit functioneert allemaal erg positief.

Sentro Mediko Montagne Abou

Aandacht voor de hele mens

Wat voor mogelijkheden heeft het centrum?

We bouwen onze mogelijkheden nog steeds uit. Al snel na de opening kwam er een botica, deze is alleen bedoeld voor de patiënten van de beide artsen van het centrum. Dit was een geweldige service-uitbreiding. De patiënten hoefden niet meer overal naar toe te gaan om aan de benodigde medicijnen te komen. Hoewel het centrum door de overheid gesubsidieerd wordt is de botica prive. Dit blijkt echter geen bezwaren op te leveren. Nadat de botica er was, kregen we de beschikking over een ambulance. Deze ambulance heeft een regio-functie maar is gestationeerd bij het centrum. In spoedgevallen kunnen mensen nu razendsnel naar een hospitaal worden vervoerd en hoeven we niet te wachten dat de auto vanuit het ziekenhuis naar ons toe is gekomen. Dit spaart tijd en geeft de mensen ook meer zekerheid. Pas sinds kort hebben we de beschikking over een laboratorium waarin de meest voorkomende onderzoeken gedaan kunnen worden. Hierdoor kunnen we ook veel sneller constateren wat er aan de hand is en zo de juiste medicamenten voorschrijven.

Op dit moment is de apparatuur voor het inrichten van een kamer voor een fysiotherapeut al aanwezig, echter de benoeming van een therapeut laat nog op zich wachten. (Kent u een beter geschenk dat de overheid ter viering van het eerste lustrum aan het centrum zou kunnen geven?) Dan is er het wekelijks spreekuur van de diëtiste, die de mensen met raad en daad bij de problemen betreffende voeding etc. bij kan staan. Het open bejaardenwerk vindt er een veilig onderkomen en de wijkzusters werken vaak vanuit het centrum.

Welke activiteiten zijn er voor de bejaarden?

De vergrijzing, ook op de Nederlandse Antillen, is langzaam maar zeker aan het toeslaan. De bejaarden worden dan ook een steeds belangrijker doelgroep. De groep gezonde bejaarden van onze 'regio' wordt door middel van groepsvoorlichtingen, sociale activiteiten en educatie gestimuleerd en geactiveerd om zo lang mogelijk actief bezig te zijn. De activiteiten voor bejaarden zijn een heel groot succes en kunnen zich nog steeds verheugen in een grote mate van belangstelling. In de voorlichtingen komen onderwerpen aan de orde zoals: wat zijn nu normale verouderingsverschijnselen, welke ongemakken brengen deze met zich mee en hoe kun je daar het beste mee omgaan. Waar en

wanneer moet je hulp vragen. Zo krijgt je dat de bejaarden zelf verantwoordelijk blijven voor hun eigen welzijn, en inzicht krijgen over waar ze zelf aan moeten werken.

Dit is echter maar een gedeelte van de activiteiten die er voor bejaarden plaatsvinden. Natuurlijk zijn er ook bejaarden die het centrum niet bezoeken. Sommigen omdat ze dat niet willen, maar er zijn er heel wat die wel willen maar niet kunnen komen omdat hun lichamelijke gesteldheid dat niet toelaat. We wilden iets aan dit probleem doen, daarom werd er besloten om deze bejaarden door middel van huisbezoeken informatie te verstrekken over het verouderingsproces. Natuurlijk komt het sociale contact wat hierdoor ontstaat tussen de vrijwillige medewerkers en de bejaarde vaak op de eerste plaats. Om vrijwilligers zonder meer op de bejaarden af te sturen bleek echter geen doen, omdat het toch ging om meer dan alleen maar een praatje over het weer en zo. Daarom hebben we vanuit het centrum een scholingscursus voor vrijwilligers georganiseerd. Deze cursus helpt ons weer een stapje op weg naar de mensen die het nodig hebben.

Welke voordelen heeft de manier van werken van uw centrum?

We werken multi-disciplinair dat wil zeggen dat er vanuit verschillende invalshoeken naar de patiënt gekeken wordt. Iedereen heeft zijn eigen waarde om de patiënt zo optimaal te helpen. Een arts kan lichamelijke zaken constateren maar een mens is meer als een lichaam. Het probleem waarmee de patiënt aankomt is meestal complex. Een mens is een psychische, sociale en lichamelijke eenheid. Het kost vaak erg veel moeite voor de arts om achter eventuele dieper liggende oorzaken te komen. Het is wel zo dat de instelling die de artsen van het centrum hebben de mensen ook zelf helpt om aandacht te geven aan andere dan de puur lichamelijke zaken. Je ziet nu al dat patiënten eerder met deze andere zaken, ruzie thuis bijvoorbeeld, op te proppen komen. Maar goed. De maatschappelijk werker staat natuurlijk veel dicht bij de mensen wat betreft deze zaken. Als de mensen een maatschappelijk werker zoeken dan gaan ze daar niet in eerste instantie heen om van hun hoofdpijn af te komen maar om bijvoorbeeld huwelijksproblemen te bespreken. Maar laten we niet de andere werkers van het centrum vergeten. De mensen komen ook in contact met de assistenten en de receptioniste. Ze maken een praatje met haar en zo kunnen deze ook een vaak heel zinnige bijdrage leveren aan de oplossing van de gezondheidsproblemen.

Natuurlijk is het zo en dat is al een keer gezegd dat niet alle problemen kunnen worden opgelost. Maar een luisterend oor kan al heel veel doen. Als arts of als maatschappelijk werker is het werken in een multi-disciplinair team zeer verhelderend. Je moet echter de juiste instelling hebben om dit aan te kunnen. Het grote voordeel voor jezelf is dat je een veel bredere kijk krijgt op de problematiek van de patiënt. Je leert er zelf een hele hoop van.

We doen in het centrum ook veel aan preventief werk. De effecten daarvan zijn natuurlijk erg moeilijk te meten. Toch is dit werk erg belangrijk. Je kunt hierdoor bijvoorbeeld ongewenste zwangerschappen voorkomen of ervoor zorgen dat als mensen te maken krijgen met bijvoorbeeld 'normale' ouderdomsverschijnselen, ze niet in paniek raken.

Preventief werken is erg belangrijk en we streven er ook naar om de mensen hun verantwoordelijkheid voor hun eigen gezondheid terug te geven en niet meteen met pillen en zalftjes te gooien. Deze veranderingen gaan echter maar langzaam. Zowel voor een gezondheidscentrum als Montagne Abou is het een experiment. Echter ook de mensen die ons centrum bezoeken waren niet gewend aan deze nieuwe aanpak. Je ziet echter dat de mensen terug komen en niet als zo vaak gebeurt gaan zweven dat wil zeggen dan eens naar die arts dan weer eens naar die arts. Je leert de mensen kennen en wat nog veel belangrijker is de mensen leren jou als arts ook kennen. Natuurlijk is het van wezenlijk belang dat men de andere mensen die in het centrum rondlopen ook leert kennen zodat ze zich vertrouwd voelen met het centrum. Doordat wij zo veel activiteiten ontplooiën op andere dan alleen maar het curatieve gebied is de drempelvrees voor veel mensen een enorme stuk verlaagd.

Maar zoals gezegd preventie is erg belangrijk. We hebben al gesproken over het open bejaardenwerk maar er is meer. Er verschijnt regelmatig een informatieblad voor de wijk waarin allerlei zaken ter sprake komen. Er is ook een vormingsprogramma voor jongeren van 11 tot 15 jaar die eenmaal per week zaken bespreken als: de puberteit, lichamelijke veranderingen, communicatie en er wordt aan sociale vaardigheden gedaan.

Wat zijn uw plannen voor de toekomst?

In eerste instantie doorgaan op de weg zoals we die nu zijn ingeslagen. Hopelijk komt er binnenkort een fysiotherapeut zodat we weer een extra stukje zorg voor de mensen in het centrum kunnen brengen. We zitten ook te denken aan regelmatige gesprekken van specialisten maar dit zal wel nog even duren. Daarnaast moeten we meer aandacht gaan besteden aan de perinatale zorg, de zorg dus voor, tijdens en na de geboorte. Daar willen we naar toe. Wat voor de nabije toekomst in de pen zit is een patiëntenraad. Als je namelijk praat over het feit dat mensen verantwoordelijk moeten zijn voor voor hun eigen gezondheid dan moeten ze ook over allerlei zaken mee kunnen beslissen en meedenken. Dat hopen we dan in een patiëntenraad gerealiseerd te zien.

Sentro Mediko Abou is een uniek centrum en niet alleen vanwege de zaken die hierboven zijn omgeschreven. Als je door het centrum loopt dan voel je een ontspannen sfeer, de mensen lijken zich min of meer thuis te voelen. Ziek zijn is geen pretje en in SMA doet men het mogelijke om of te voorkomen dat mensen ziek worden of als het dan toch gebeurt, op een snelle en efficiënte wijze hulp geven.

DIANA MONISSEN
RON SKOMOROWSKI

OVER ZIEKTE EN gezondheid is veel geschreven en wellicht nog meer nagedacht. Dat de gezondheid van een mens een erg belangrijk goed is behoeft hier niet ter sprake te komen, daar een ieder het er hier wel over eens kan zijn. Met het toenemen van de welvaart in verschillende delen van de wereld (dus ook op de Nederlandse Antillen) is eveneens de zorg voor de gezondheid toegenomen. In vele landen is de instandhouding van de gezondheidszorg uitgeroeid toe één van de grootste posten op de nationale begroting. Staat echter een goed medisch apparaat ook werkelijk garant voor een minder zieke samenleving? Men is geneigd om deze vraag positief te beantwoorden als men kijkt naar bijvoorbeeld de hoogte van de kindersterfte, ouderdoms- verwachtingen en epidemieën. Het blijkt echter uit onderzoeken dat de medisch-technische zorg niet zoveel men veelal meent 'buitengewoon doeltreffend' is in het bestrijden van ziekten. Er bestaan duidelijke verbanden tussen de gezondheids-toestand van de bevolking en milieu-variabelen, zoals toenemende hygiëne, verbetering van voeding enz. De verbanden tussen een betere zorg en bijvoorbeeld levensverwachting is nog nooit aange-toond.

Ivan Illich, een Mexicaanse filosoof, schrijft in zijn boek 'De grenzen van de geneeskunde' dat een zich steeds sneller uitbreidende medische wetenschap en de hierop berustende professionele gezondheidszorg in feite het omgekeerde veroorzaken wat ze

arts en de patient is. De patient wil van zijn of haar ziekte af en de arts heeft de mogelijkheden, om dat te bewerkstelligen. Individuele artsen die een duidelijke uitleg geven of medische centra, zoals Montagne Abou, waar de verantwoordelijkheid van de gezondheid in eerste instantie aan de patient terug gegeven wordt, blijken nog steeds uitzonderingen te zijn. Een arts gaat nog te vaak uit van het principe; dat het zekere voor het onzekere genomen moet worden en daarom de mensen behandelt, al blijkt bij ander onderzoek dat de behandeling volstrekt overbodig is. Bij een onderzoek van 1000, elf jaar oude kinderen van openbare scholen in New York, bleek dat bij 61% de amandelen geknipt waren.

De resterende 39% werd aan een onderzoek onderworpen door een stel artsen die er 45% van de resterende kinderen uithaalden die de amandelen geknipt moesten krijgen en de rest wegstuurden. De weggestuurde kinderen werden opnieuw onderzocht door een andere groep artsen die voor 46% van de kinderen het knippen van amandelen aanbeval. Een derde keer werden de overgebleven kinderen aan een onderzoek onderworpen met een praktisch gelijklopend resultaat. Daarna stopte men omdat er geen artsen meer waren. Het resultaat was dat er 65 kinderen overbleven waarvan de amandelen niet geknipt behoeften te worden. De lijst van dergelijke onderzoeken is nog lang. Hoogstwaarschijnlijk is de lijst met zg. medische missers nog veel langer. He-las komen maar erg weinig

Gezond of ziek?

beogen: ze bedreigen de gezondheid van mensen in plaats van die te bevorderen. De Nederlandse gynaecoloog prof. De Snoo verkondigde al in de jaren twintig dat de daling van de babysterfte, die onverwachts in de jaren 1914-1918 was opgetreden, een gevolg was van het feit dat de artsen aan het front waren en zich niet met de gezondheids-toestand van de zuigelingen konden bemoeien. Illich hanteert de term 'iatrogenese' in de medische vakliteratuur staat deze term voor nieuwe ziekten, waarvan artsen, ziekenhuizen en geneesmiddelen de verwekkers zijn.

Illich noemt enige feiten; elk jaar vindt 3-5% van alle ziekenhuis-opnamen plaats enkel en alleen vanwege negatieve reactie op voorgeschreven medicijnen. In de Verenigde Staten heeft het ministerie van Gezondheid uitgerekend dat 7% van alle patiënten tijdens een verblijf in een ziekenhuis letsel wordt toegebracht. Men heeft vastgesteld dat één op de vijf patiënten die in een speciaal ziekenhuis met een research-afdeling zijn opgenomen een 'iatrogene' ziekte krijgt. Soms is deze onbelangrijk, gewoonlijk vergt zij echter een speciale behandeling en in een van de dertig gevallen is de afloop dodelijk. Illich voegt hier op sarcastische wijze de volgende opmerking aan toe. "De goede bedoelingen ten spijt, zou een militair met een dergelijke staat van dienst van zijn commando ontheven worden en een restaurant of amusements-park zou door de politie gesloten worden". De medische wereld is nog altijd bekleed met veel macht, die onder andere in stand gehouden wordt door het gebruik van een vaktak waar de doorsnee leek geen touw aan kan vastknopen en door de afhankelijkheids-situatie die er vaak in een relatie tussen de

van de missers naar buiten. Misschien is het goed om daar meer openheid aan te geven. Waar mensen werken worden fouten gemaakt en men mag van een medicus niet verwachten dat hij of zij een soort supersmens is. Echter rest de vraag waarom worden de medische missers vaak in de doofpot gestopt of gebagatelliseerd. Het aanzien van de medische stand zou natuurlijk een ontzettende dreun opleveren. Uiteindelijk is het natuurlijk niet vol te houden dat mensen afhankelijk blijven van artsen. De mensen dienen zelf meer verantwoordelijkheid te zijn. Paul van Dijk schrijft in zijn boek "Naar een gezonde gezondheidszorg" dat de statusverlaging van de arts het belangrijkste is om te komen tot een evenwichtiger gezondheidszorg. De benadeelde patient heeft op dit moment in vele landen geen poot om op te staan. Vaak bestaan er wel zoiets als "medische tuchtcolleges" maar aan de wijze van functioneren wordt al lang getwijfeld. Natuurlijk moet men de andere kant ook zien. In Amerika staat men snel klaar om schadeclaims in te dienen als een arts een fout maakt. Dit heeft de artsen ertoe gebracht uiterst voorzichtig te zijn met risico-patiënten.

Artsen weigeren mensen te behandelen omdat ze bang zijn, en terecht vanwege de gigantische bedragen die gevraagd worden, dat er achteraf schade-vergoeding zal worden geëist. Dit heeft tot gevolg dat in een stad als New York het sterftecijfer van pasgeborenen hoger ligt dan in vele ontwikkelingslanden. Het is moeilijk om de rechten van de patient en die van een arts naar ieders tevredenheid af te bakenen, voordat we zo ver zijn zal de zon nog vele malen hebben geschinen.

RON SKOMOROWSKI
DIANA MONISSEN

DINSDAG 23 MEI 1987

Wind en Zeil, Simone Schwarz-Bart

Vrouwen van Guadeloupe

SIMONE SCHWARZ-BART is een zwarte schrijfster uit het Frans-Antilliaanse eiland Guadeloupe, die haar eerste roman schreef in samenwerking met haar Franse echtgenoot, André Schwarz-Bart. Het was *Un plat de porc aux bananes vertes*, dat verscheen in 1967.

De volgende roman, *Pluie et vent sur Tulumée Miracle*, heeft zij alleen, zoals ook haar laatste boek *Ti-Jean l'Horizon*. De omgekeerde volgorde verscheen bij uitgeverij In de Knipscheer vertalingen van beide romans, onder de titels *Horizont* (1983) en *Wind en Zeil* (1987). Op deze manier is het werk van deze belangrijke figuur in de Frans-Caribische literatuur nu ook beschikbaar geworden voor hen die de Franse taal niet (genoeg) machtig zijn.

Simone Schwarz-Bart voelde zich van jongsaf sterk betrokken bij het lot van haar volk dat, lang geleden overgebracht vanuit Afrika, eeuwenlang een slavenbevolking heeft geleid onder blanke overheersers. Sinds 1946 is Guadeloupe geen Franse kolonie meer, maar een "overzees departement", en kan uiteindelijk nog steeds geen zelfstandige beslissingen nemen. Er heeft zich tijdens de laatste tien jaar een actieve onafhankelijkheidsbeweging ontwikkeld op het eiland en men is druk bezig, als op de meeste Caribische eilanden, de eigen identiteit terug te vinden en te herontwikkelen.

Met haar romans tracht Simone Schwarz-Bart hieraan bij te dragen. Zij is gefascineerd door de eenvoudige plattelandsbevolking, hun cultuur, gebruiken en gevoelens. In haar romans probeert zij hiervan een beeld te geven, dat de werkelijkheid zoveel mogelijk benadert, puttend tot levende voorbeelden uit haar omgeving op het eiland, en uit de verhalen van de orale literatuur. Want verhalen vertellen was altijd heel belangrijk op Guadeloupe, en ook deze moderne schrijfster doet dit graag. Toch stelt zij zichzelf geen gemakkelijke taak: zelf komt zij niet uit de armste kringen van het eiland, heeft in Frankrijk gestudeerd en daar ook lange tijd gewoond. Pas sinds kort heeft zij zich weer in haar geboorteland gevestigd, en tracht nu Europese en intuïtieve "kennis" te verenigen. Het probleem kortom, waarvoor elke schrijver die afkomstig is uit een ontwikkelingsgebied, in Europa gaat studeren en weer terugkeert, is gesteld. Omdat zij een goede vertelster is, lukt het haar om een en ander om te zetten in levende, en vooral levendige verhalen. Naar mijn mening is zij een van de meest geslaagde met het boek *Wind en Zeil*. Dit is van de over "zelfstandig" geschreven romans ook de meest realistische. In *Horizont* wordt vooral de wereld van de levensnatuurlijke veranderingen en de overgang tussen de aarde en het Doodrijk — elementen die een belangrijke rol spelen in de cultuur van Guadeloupe.

Het thema van *Wind en Zeil* is de vrouw, die door haar onverwoestbare kracht overeind blijft in het leven, en daardoor een belangrijk steunpunt is van de creoolse samenleving. Het verhaal omvat vijf generaties vrouwen, waarvan vier uit het oude geslacht Lougandor. Op schitterende wijze wordt, door hun overeenkomst en sterke overlevingsdrang, de cyclische beweging van het leven uitgebeeld. Het verhaal begint en eindigt met hetzelfde beeld: een oude vrouw, die in haar tuintje staat, trots en gelukkig terugblikkend op haar leven. De hoofdpersoon is Tulumée, die ook de vertelster van het verhaal is. Zij geeft eerst een korte beschrijving van haar familie, beginnend met haar overgrootmoeder Minerva, "die het geluk had gehad om bij de afschaffing van de slavernij verlost te worden van een meester, die bekend stond om zijn wrede lusten". In het tweede deel volgt het levensverhaal van Tulumée. Zij wordt grotendeels opgevoed door haar grootmoeder Toussine, bijgenaamd Koningin Zonder Naam, want haar moeder Victoire, in de steek gelaten door de vader van Tulumée, verlaat op een gegeven moment het eiland met een andere man.

Bij haar grootmoeder, die in een eenvoudige hut een rustig bestaan leidt, heeft het meisje een heel gelukkige tijd: de oude vrouw heeft veel levenswijsheid, die zij vaak verpakt in mooie verhalen, is vrolijk en straalt een enorme kracht uit. De jonge Tulumée op haar beurt inspireert haar grootmoeder met haar jeugd. Het contact tussen beiden blijft belangrijk, ook als Tulumée ouder wordt en kennis maakt met de realiteit van het leven. Zij trouwt met Elie, die als houtzager werkt in het bos, maar het aanvankelijke gelukkige huwelijk verandert in een hel als de man werkloos wordt. Zij gaan uit elkaar, en Tulumée wordt dan een "zelfstandige vrouw",

met alle problemen vandien. Op latere leeftijd leeft zij enige tijd samen met Amboise. Aan de harmonieuze verhouding met deze oudere man komt een einde als Amboise sterft ten gevolge van zijn leidinggevende positie bij een staking op de suikerrietplantage.

Tulumée is kinderloos gebleven, maar is inmiddels beroemd om haar kennis van de natuur-geneeskunst. Zo draagt een moeder haar zieke dochtertje over aan Tulumée. Zij geneest het meisje, en beleeft met haar een even mooie tijd als zijzelf vroeger met haar — inmiddels overleden — grootmoeder. Het is tijdens deze laatste bloei van haar leven dat Tulumée als teken van bewondering de bijnaam Tulumée Miracle van de dorpsbewoners krijgt.

De vrouw, "draagster" van het cyclische menselijke leven zoals dit door de vorm van het boek wordt uitgebeeld, draagt ook het leven in andere opzichten.

Zij heeft een goede "verstandhouding" met de natuur, en bovendien met de bovennatuurlijke elementen. Deze belangrijke factor in de creoolse samenleving speelt ook in dit boek een rol. Het wordt vooral vertegenwoordigd door "Man Cia", een oude heks en goede vriendin van Tulumées grootmoeder. Zij bezit onder andere de gave om van gedaante te veranderen, en zo verschijnt ze in de laatste periode van haar leven voor Tulumée, die inmiddels heeft afgeleerd om bang voor haar te zijn, in de vorm van een zwarte hond. Opvallend is dat vooral de mannen in het dorp doodsbenauwd zijn voor Man Cia. De vrouwen hebben meer begrip voor het leven met al haar mooie, bizarre en ongelukkige momenten, en hun weerstand is daardoor groter. De mannelijke personages zijn, op één uitzondering na, zwak van karakter: een tegenslag is voldoende om hen volkomen van hun stuk te brengen.

Behalve in geestelijk opzicht dragen de vrouwen van de roman de samenleving vaak ook nog in economische zin: als de mannen het niet meer zien zitten en hun dagen doorbrengen in de kroeg, zinnen de vrouwen op manieren om eten op tafel te brengen. Ook voor het meest ruwe werk, bijvoorbeeld op de suikerrietplantage, deinen zij niet terug. De weerloosheid van de man vormt in het verhaal een regelrechte bedreiging voor de vrouw: zodra er problemen zijn, wordt zij in de steek gelaten of erger nog, wordt de onvrede op haar botgevierd.

Een andere stroom waar zij tegenop moet roeien, is er een die geldt voor de hele zwarte samenleving van Guadeloupe: de onderdrukking door de blanken. De slavernij is op het moment van handeling — het begin van deze eeuw — al enige tientallen jaren geleden afgeschaft, maar van echte vrijheid is bepaald geen sprake. Op economisch en sociaal gebied werd in die tijd de zwarte nog even goed als slaaf behandeld als in de vorige eeuw.

Op verschillende momenten in de roman krijgen we voorbeelden van deze wansituatie te zien. Het begint tijdens de jeugd van Tulumée, als zij enige tijd het "voorrecht" heeft om naar school te gaan. Dit in die tijd vrij ongewone verschijnsel wordt door de schrijfster op ironische toon weergegeven: wat is het nut van het leren van "kleine lettertjes" in een arme agrarische gemeenschap die voorlopig geen kans zal krijgen om zich tot een hogere bestaansvorm te ontwikkelen? Bovendien, wat werd er op school voorgeschoten?

"We leerden lezen, onze naam schrijven en de kleuren van Frankrijk, onze moeder, eerbiedigen: haar grootsheid, haar verhevenheid, haar nobelheid en haar glorie die teruggingen tot het begin der tijden, toen wij niet meer waren dan apen met afgesneden staarten".

Na een vrij korte schoolcarrière is Tulumée gedwongen om, wil het huishoudentje van grootmoeder en kleindochter blijven draaien, zich als dienstmeisje aan te melden bij een blanke familie. Er volgt dan een wat stereotiepische episode van oud-koloniale verhoudingen: de koele blonde "Madame" laat voortdurend haar minachting blijken voor het zwarte ras, dat ze met de volgende bewoordingen typeert:

"Ach, weten jullie wel wie jullie zijn, neger van hier? Jullie eten, drinken, zoeken ruzie en gaan slapen, meer is het niet. Weten jullie wel waar jullie aan ontsnapt zijn? Wildemannen en barbaren zouden jullie gebleven zijn, die alleen maar rondrennen en blootsvoets dansen in de rimbob en stoefpot van mensenvlees eten. We brengen jullie hierheen

en hoe leven jullie? In modder, ontucht en uitspattingen".

Ondertussen doet "Monsieur" 's nachts pogingen om bij het aantrekkelijke dienstmeisje in bed te komen. Verderop in het boek wordt nog een aangrijpend beeld gegeven van de "nieuwe slavernij" aan het begin van deze eeuw, op de suikerrietplantages.

De kracht van de vrouw, die ondanks alle tegenslagen steeds het hoofd hoog weet te houden, wordt in fascinerende symboliek uitgehaald. Zij wordt vergeleken met een boom, recht op onder wind en regen (hiernaar verwijst de Franse titel *Pluie et Vent sur Tulumée Miracle*); zij is wind, zeil en schip tegelijk (dit heeft men verwerkt in de titel van de Nederlandse vertaling), en ook: een trommel. Dit traditioneel Afrikaanse symbool van de energie en later ook van het verzet wordt hier op fraaie wijze gebruikt.

Man Cia, de oude wijze vrouw, zegt tegen Tulumée als zij nog jong is: "Wees een flink negerinnetje, een echte trommel met twee zijden. laat het leven slaan, stoten, maar zorg ervoor dat de binnenkant altijd heel blijft". Telkens op belangrijke momenten wordt dit beeld van de trommel herhaald.

Een grote verdienste is dat de symboliek in het boek een vloeiend geheel vormt met stijl en verhaalstructuur. In overeenstemming met de landelijke omgeving en met de creoolse cultuur worden veel "natuurlijke" symbolen gebruikt: naast de genoemde boom hebben ook planten, dieren en de vier elementen een symbolische functie.

In de ruimte is eveneens symboliek te herkennen: van Fond-Zombi (betekenis: een vallei waar geesten leven) in haar jeugd verhuist Tulumée, via verschillende etappes, uiteindelijk

naar het dorpje La Ramés, gelegen "boven op de heuvel die naar zee afloopt". Het hoogste punt van haar levensspiraal is dan bereikt.

De mannelijke figuren vormen, zoals al eerder gezegd, een contrast met de vrouwelijke personages. Van hen wordt de neergaande ontwikkeling het duidelijkst gevolgd bij Elie, de echtgenoot van Tulumée. Amboise is het enige sterke mannelijke karakter. Hij neemt Elie tijdens het gelukkige begin van het huwelijk mee naar de houtzagerij in het bos, om te voorkomen dat hij zich verlaat tot "suikerrietneger". Het is ook Amboise, die later de staking op de plantage leidt en dit met de dood moet bekopen. Hij is het symbool van het verzet van de zwarte tegen de blanke overheersing, en zelfs de enige figuur in het boek die hierin een werkelijk actieve houding aanneemt.

Want, om op de vrouwen terug te komen, zij zijn sterk, weten zichzelf en de haren overeind te houden in de golvende beweging van het leven, maar nergens komen zij tot actief verzet tegen hun situatie. Dit is ook het punt waarop men Simone Schwarz-Bart in de meeste gevallen aanvalt. In de romans van meer feministisch ingestelde schrijfsters, zoals de grote tegenhanger van Schwarz-Bart op Guadeloupe, Maryse Condé, treden veel actievere, zelfs agressievere vrouwenfiguren op.

Maar men moet niet vergeten, dat het uitgangspunt van Simone Schwarz-Bart de weergave van haar cultuur is, en dat het bovendien in haar boeken tot nu toe gaat om een tijd die toch alweer tot het verre verleden behoort. Zij tracht in de vertelstijl, die daarbij past, een natuurgelovig beeld te geven van een bepaalde werkelijkheid. En in dat perspectief gezien is de kracht van Tulumée overtuigend en dat maakt het lezen van deze roman tot een inspirerend evenement.

MARJAN GROENEWEGEN

Simone Schwarz-Bart: *Wind en Zeil*. Uitg. In de Knipscheer, 1987 Af 26,50
Simone Schwarz-Bart: *Horizont*. Uitg. In de Knipscheer, 1983, Af 25,-

Pakkerdies

Lieve scribent

De verleden tijd van overleggen hebben wij niet gebruikt, hetgeen ook blijkt uit het overgelegde knipsel. We stellen desalniettemin uw betrokkenheid op prijs.

Met nogmaals groetjes...

Frank

Als het lukt om een Midsummersparty te organiseren, eis ik tenminste de helft van je balboekje op. Reken daar alvast op.

L.

Beste I,

Bedankt voor je rozencompliment, werd zeer gewaardeerd.

De Bloemenman.

Opaatje

Let maar niet op mij als ik soms wat vreemd doe. Dat ligt denk ik aan de overgang en heeft met jou niets te maken. Ik hou na al die jaren nog even veel van je.

Omaatje.

Sr. Christina

M'a keda wardabu sin fin. Apekar ku b'a bisa ku bo ta bin mes ora, bo no a presentá. Esei ta di lamenta, pasobra tin hopi kos pa bo hasi.

Doño di kas.

Friend I

It's nice to be back to normal again.

Friend II.

Voor een "verstel-naaister"

Een vakbekwame coupeuse met zwart haar zei: "Voor een broek gebruik ik 2 uur maar." Wist ik dat bij haar één zo'n uur duurt 327.600 minuten puur, want na 65 weken is die nog niet klaar!

Chris.

Het opgeven van "Pakkerdies", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Gedenboek Gouden Rotary Curaçao

EEN GEDENKBOEK — EEN boek dat ter gelegenheid van een jubileum wordt samengesteld en waarin de geschiedenis daarvan beschreven staat — heeft zodra het officieel gepubliceerd en verspreid wordt, een dubbele functie.

De eerste is naar binnen toe, naar de leden-insiders, die in zo'n gedenboek zwart op wit hun eigen geschiedenis, die ze zelf hebben helpen maken, zullen herkennen. De tweede is naar buiten toe, naar de belangstellende buitenstaanders, die via zo'n gedenboek geïnformeerd wordt over een terrein dat hem misschien geheel onbekend was. Bij de eerste groep zal zo'n boekwerk zeer specifieke informatie — "la petite histoire" — juist zeer aanslaan: sta ik er zelf ook in? Voor de tweede soort lezers zal informatie in de grote lijn, generaliseerd aan de algemeen maatschappelijke ontwikkeling het interessantst zijn.

Het prestigieuze luxe uitgevoerde gedenboek *Rotary Curaçao: fifty years of service; 1937-1987; Compiled and written by Charles Gomes Casseres* voldoet (denk ik) uitstekend aan de eerste, maar slechts zeer ten dele aan de tweede voorwaarde.

Na een zesvoudig voorwaarde bevat het Rotary-jubileumboek een tiental hoofdstukken waarin allereerst ontstaan en ontwikkeling van de internationale Rotary aan de orde komen. Op 23 fe-

bruari 1905 startte de eerste club onder leiding van Paul Harris in Chicago. Het handjevol leden kwam beurtelings bij elkaar ter vergadering — vandaar de naam "rotary". Nu zijn er in honderd zestig landen over de gehele wereld meer dan een miljoen leden.

Al in 1929 deed M. (Kiki) Capriles pogingen om een Rotaryclub op Curaçao te stichten; pas in 1937 werd de club een feit met negentwintig leden onder voorzitterschap van D. van Nijmegen Schonegevel.

In volgende hoofdstukken worden de werkwijze, de filosofie achter deze serviceclub, diverse projecten die in de loop der jaren zijn verwezenlijkt (het langste hoofdstuk van het boek), de internationale contacten, de ontspanning, de vrouwen "achter" de Rotary-mannen en hun eigen bijeenkomsten als Rotary-Annus en Inner-Wheels, een foto van elk der honderd leden van nu, de achttienjarige oud-presidenten en de toekomstplannen (dat laatste zeer kort) beschreven.

Dat is dus vooral de "kleine geschiedenis" waarin het service-karakter van de club met slogans als "Service above self" en "He profits most who serves best" benadrukt wordt. Op een gegeven moment spreekt de auteur zelfs van een Rotary-taal (p.87) en Rotary-wijsheid (p.89). Het boek geeft vooral antwoord op de vraag: wat betekent Rotary voor de over het algemeen minder gefortuneerden in de

Curacaose maatschappij? Vanuit Curaçao installeerde Rotary in 1938 een club op Aruba, in 1953 in Suriname en in 1982 op Bonaire. Dit gedenboek geeft dus veel informatie over de geschiedenis van Rotary. Ook over die van Curaçao in het algemeen? Hoe reageerde Rotary in vijftig jaar op de maatschappelijke ontwikkelingen?

We lezen op pagina tweëndertig iets over het taalprobleem op de wekelijkse bijeenkomsten. Van 1937 tot 1959 gebruikte men uitsluitend Nederlands; daarna drie keer per maand Nederlands en een keer per maand Engels, waarna de verhouding twee-twee werd, tot de normale Rotary-taal geheel Engels werd, met uitzondering als er buitenlandse gasten waren. Papiamentu wordt "the vernacular of the island" genoemd.

Ook interessant voor de buitenstaander is het "probleem" van het voorzitterschap en de functie van secretaris, die jaarlijks alternerden tussen een "Europees" Nederlander en een Cura-

CHARLES GOMES CASSERES

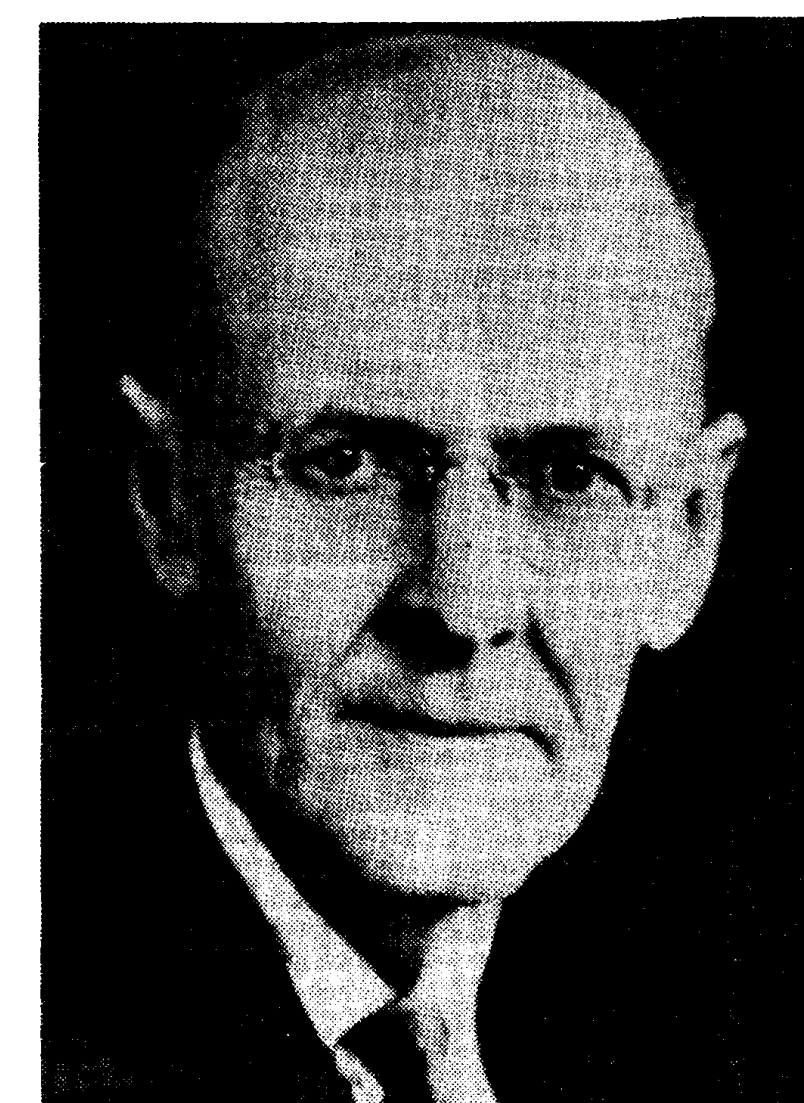
Curacaose maatschappij? Vanuit Curaçao installeerde Rotary in 1938 een club op Aruba, in 1953 in Suriname en in 1982 op Bonaire. Dit gedenboek geeft dus veel informatie over de geschiedenis van Rotary. Ook over die van Curaçao in het algemeen? Hoe reageerde Rotary in vijftig jaar op de maatschappelijke ontwikkelingen?

We lezen op pagina tweëndertig iets over het taalprobleem op de wekelijkse bijeenkomsten. Van 1937 tot 1959 gebruikte men uitsluitend Nederlands; daarna drie keer per maand Nederlands en een keer per maand Engels, waarna de verhouding twee-twee werd, tot de normale Rotary-taal geheel Engels werd, met uitzondering als er buitenlandse gasten waren. Papiamentu wordt "the vernacular of the island" genoemd.

Ook interessant voor de buitenstaander is het "probleem" van het voorzitterschap en de functie van secretaris, die jaarlijks alternerden tussen een "Europees" Nederlander en een Cura-

WIM RUTGERS

Rotary Curaçao: Fifty years of service; 1937-1987. Compiled and written by Charles Gomes Casseres

PAUL P. HARRIS
...stichter...

...het eerste bestuur, bestaande uit vlnr voorzitter Dionys van Nijmegen Schonegevel, eerste vice-voorzitter Salomon (Momon Guigui) M.L. Maduro, tweede vice-voorzitter Jossy Cohen Henriquez, secretaris Theo Kraft en penningmeester Cobi Haayen...

Na akkoord van SU en VS Defensie wordt nog duurder

WASHINGTON — De Amerikanen beroepen zich erop dat zij dubbel zoveel aan Defensie dan de Europeanen. Ze zien onder meer over het dat in West-Europa de defensieplicht bestaat. De Amerikaanse militaire kosten daaraan de helft. Bovendien kan West-Europa de dienstplicht het militairen in drie dubbel.

Een zaak zijn de deskundigen beide kanten van de defensie: een nucleaire Europa is voor de burgerlijker dan de situatie van de Sovjet-Unie. Het heeft overigens een aanpak van de Kruisraketten weg niet te verhinderen. Ook de ontwikkeling van de wapenarsenaal blijft erin Europa nog 4.000 nucleaire wapens over. Ze dienen om de aanpak van ieder avontuur af te rijken.

Wat niet wat minder met de NAVO? Om de vraag te beantwoorden dient dringend een nieuw NAVO-raamwerk te worden opgesteld. Zolang dat er niet is, worden Amerikanen en Europeanen steeds meer reageren op de ontwikkelingen van de NAVO. Het is niet verwonderlijk dat de Amerikaanse Defensie-minister, minus Frankrijk, de Nederlandse minister van Defensie, Wim van Eekelen met de NAVO. Tot op het niveau van de speciale staf van de NAVO bleken forse verschillen te bestaan over de NAVO. De NAVO is niet verwonderlijk dat de Amerikaanse Defensie-minister, minus Frankrijk, de Nederlandse minister van Defensie, Wim van Eekelen met de NAVO.

De NAVO is niet verwonderlijk dat de Amerikaanse Defensie-minister, minus Frankrijk, de Nederlandse minister van Defensie, Wim van Eekelen met de NAVO. Tot op het niveau van de speciale staf van de NAVO bleken forse verschillen te bestaan over de NAVO. De NAVO is niet verwonderlijk dat de Amerikaanse Defensie-minister, minus Frankrijk, de Nederlandse minister van Defensie, Wim van Eekelen met de NAVO.

van plaatsing van de genoemde wapens in West-Europa. Qua krachtsverhouding heeft het Warschau Pact op conventioneel terrein (mankracht, tanks, bommenwerpers enz.) een geweldige overmacht. Die wanverhouding gaat zwaarder wegen als na een aanval de mogelijkheid om van NAVO-zijde kernwapens in te zetten vermindert.

VOORRANG

Van alle kanten werd hier dan ook onderstreept, dat binnen de NAVO de komende jaren de verbetering van de conventionele defensie de hoogste voorrang moet krijgen. Senator Nunn sprak van een noodzakelijke "radicale revolutionaire verbetering". Daarbij dient de nieuwe technologie waar mogelijk ingezet te worden. Aftredend Amerikaans onderminister Richard Perle eiste min of meer dat West-Europa — de Duitsers voorop — de Defensie-uitgaven met ruwweg 30 procent zou verminderen. NAVO-secretaris-generaal, Lord Carrington, signaleerde, dat de discussie over nucleaire problemen in de NAVO al is verschoven naar het conventionele probleem. Meer geld voor defensie was ook een wens, die minister Van Eekelen meebreacht.

Wie dus dacht dat het op handen zijnde Amerikaans-Russisch accoörd inzake ontwapening de groei van de Defensie-uitgaven vertraagt, vergist zich. Toch zal de publieke opinie, wanneer Gorbatsjov en Reagan het eens zijn geworden, er niet voor zijn te vinden om meer voor Defensie uit te geven. Hier kwam dan ook een grote tegenstrijdigheid aan het licht.

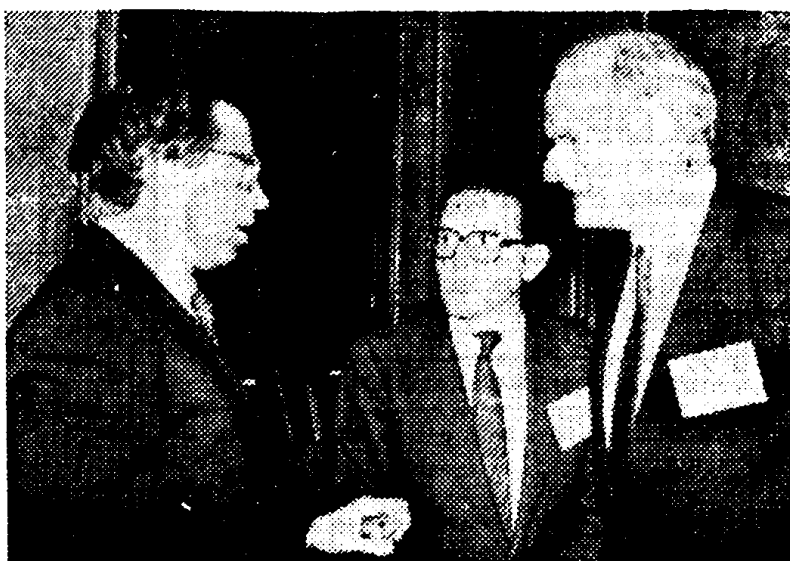
Senator Nunn — binnen twee jaar misschien president Nunn — ging daarbij wel heel ver. Hij schetste een publieke opinie, die (met name in Europa) in opstand zou komen als zij ontdekt dat de kernwapens zijn gesloopt, zonder eerst de conventionele Defensie in de beschouwing te betrekken. "Er zullen scherpe vragen komen als de belastingbetalers ontdekken dat de NAVO na een Sovjet-aanval binnen enkele dagen noodgedwongen moet overgaan op atoomwapens", aldus Nunn. Hij zou wel eens willen dat er over een nul-optie voor de tanks van NAVO en Warschau Pact werd gesproken, in plaats van steeds weer over die nucleaire wapens.

SOVJET-INVASIE

Nunn draafde zo door, dat de Westduitse onderminister van Defensie, Lothar Rühl, hem wel moest corrigeren. De kans op een alles-verwoestend nucleair conflict in Europa vermindert na het weghalen van de middellange-afstandsraketten wel degelijk, aldus Rühl. Hij gaf toe dat de kans op een Sovjet-invasie in dat geval stijgt. Het Westduitse antwoord op dit nieuwe risico van Rühl was heel interessant. Zelfbewust legde hij de Amerikanen uit:

- hun klachten over een achterblijvende Defensie-inspanning van West-Europa groterdeels berusten op gegoochel met statistieken;
- de strijdkrachten in West-

Europa over een betere bevoorradings (van met name munitie) beschikken dan de Amerikanen denken;
- Amerika massaal West-Europa militair moet bijspringen, zodra een conflict dreigt. Dit niet pas vier weken na een Sovjet-aanval, zoals Senator Nunn had gesuggereerd.
(uit de Haagsche Courant)

...Van Eekelen (rechts) in gesprek met Sam Nunn (links)...

Veranderingen van Gorbatsjov lijken van cosmetische en tijdelijke aard Sovjet-joden speelbal wereldpolitiek

AMSTERDAM — Meer dan 200.000 mensen demonstreerden laatst voor het gebouw van de Verenigde Naties in New York om steun te betuigen aan joden, die de Sovjetunie willen verlaten. "Pas als de laatste jood in vrijheid bij ons is, kunnen wij onze strijd afzwakken", zei Natan Sjansky (vroeger Anatoli Sjtsjanranksi), die zelf vorig jaar na negen jaar gevangenschap in de Sovjetunie naar het Westen mocht emigreren.

"In het Sovjet-wetboek van strafrecht is nog niets veranderd. We moeten uitkijken dat we ons niet door Gorbatsjov rood laten kietelen. Vrijgelaten politieke gevangenen werden niet in ere hersteld en moesten zelfs een verklaring ondertekenen niets tegen de staat te ondernemen", zegt Henk Wolzak, verbonden aan de Boekovski Stichting en het Sacharov Instituut in Amsterdam. Volgens hem worden alle negatieve kanten van Gorbatsjov wel erg gemakkelijk onder het vergeetapijt geveegd. "De joden moeten assimileren, zei Lenin ooit en dat werkwoord is nog steeds wet voor de tweehalf miljoen Sovjet-joden. De houding van Moskou tegenover het Zionisme, de gedachte van een joodse heilstaat, was altijd puur opportunisme", zegt Wolzak.

Toen Israël in 1947-49 vocht voor zijn bestaan, leverde Moskou wapens en werden Joodse vrijwilligers in Oostblok-landen opgeleid om voor hun land te vechten. Anderzijds werden Zionisme, Nazisme en antisemitisme in de Sovjet-media regelmatig op een hoop gegooid. Veel joden werd een uitreisvisum voor Israël geweigerd. "Vaak verloren ze hun baan en belanden zelfs in gevangenis of werkkampen om daar boodschappen-tassen te breien en je reinste sadisme te ondergaan. Als ze een uur langer mochten luchten, kun je dat nauwelijks een grotere vrijheid noemen", aldus Wolzak.

De 12.000 joden, die een visum geweigerd werd, worden de Refoesniks genoemd. Volgens joodse organisaties in het Westen bedraagt het aantal joden dat wil emigreren 380.000. Refoesniks zijn geen dissidenten die het systeem bekritisseren.

De joden, die niet willen emigreren, zien hun geloofsgenoten, die dat wel willen vaak als

oorzaak van alle anti-semitisme. "De autoriteiten spannen de blik voor hun kar om de Refoesniks te bestrijden", zegt Wolzak. "De Hebreeuwse-joodse cultuur is verboden, terwijl de meer wereldse Jiddisch-joodse cultuur, socialistisch van inhoud, weinig in de weg gelegd wordt. Voor de jonge joodse intelligentsia is de Jiddische cultuur geen alternatief".

"De Sovjet-joden, die willen emigreren, zijn een speelbal van de wereldpolitiek", zegt Wolzak. In 1967 brak de Zesdaagse Oorlog tussen Egypte, Syrië en Jordanië en Israël uit. Moskou verbrak de diplomatieke betrekkingen met Israël. "Israël van de wereldkaart vegen" was het commentaar van Moskou.

Maar Moskou verloor zijn greep op het Midden-Oosten en verspoelde het emigratiebeleid voor de joden, al was het maar om de deur naar Israël nog op een kier te houden. Het resultaat was dat in de jaren zeventig ruim een kwart miljoen joden via Wenen konden emigreren.

Na 1979 kwam er echter weer de klad in. De Sovjets vielen Afghanistan binnen, Reagan kondigde een graan- en een technologie-boycot af en ook de Olympische Spelen in Moskou werden geboycot. Een nieuwe verkillung tussen Oost en West. Het aantal joodse emigraties liep terug tot minder dan duizend per jaar sinds 1980.

Begin dit jaar werd in de Sovjetunie een nieuwe wet van kracht voor de emigratie van joden. Veel Refoesniks zouden mogen vertrekken, het Hebreeuws zou toegestaan worden, joden zouden in het Westen een opleiding voor rabbijn mogen volgen en de bouw van synagogen zou getolereerd worden. Ook zouden er contacten tussen de Israëlische en de Sovjet-ambassadeur in Washington zijn. Geruchten genoeg, zegt Wolzak.

"De nieuwe emigratiewet is zelfs een verslechtering. Dat er in maart plotseling 470 joden mochten vertrekken wil nog niet veel zeggen, want de regels werden strakker", constateert Wolzak.

In het verleden was het joden-domein vaak een transportmiddel om naar het Westen te komen. Na 1980 reisden de meeste joden niet naar Israël, maar naar de Verenigde Staten. Andere Sovjet-burgers konden dat niet.

"Volgens de laatste berichten sloten de Sovjet-autoriteiten en

Amerikaanse joodse organisaties een overeenkomst op basis waarvan dit jaar twaalfduizend joden kunnen vertrekken. Als 't klopt, zullen ze wel via Roemenië naar Israël moeten. Ze kunnen dan niet meer via Wenen naar de VS", zegt Wolzak, die nog moet zien dat het gebeurt.

Wolzak is niet optimistisch:

• Drie 'fundamentalistische' leden van het Groene partijbestuur. V.l.n.r.: de herkozen Jutta Dithfurth, het voormalige parlementslid Christian Schmidt en Regina Michalik.

Rellen tegen volkstelling in West Berlijn Fundi's grijpen macht bij Westduitse Grunen

DUISBURG / WEST-BERLIJN — De zogenaamde fundamentalisten ('fundi's') hebben in het partijbestuur van de Westduitse Groene partij tijdens het onlangs gehouden congres de meerderheid overgenomen. De 'fundi's', die zich het meest radicaal opstellen in hun pogingen de maatschappij van onderaf te veranderen, bezet nu acht in plaats van zes zetels in het partijbestuur.

De meer pragmatische 'realo's', die voorstander zijn van samenwerking met de Westduitse socialistische partij SPD, zijn nu nog slechts met drie mensen in de leiding van de partij vertegenwoordigd.

Hiermee lijken voorlopig de kansen verkeken voor een samenwerking tussen Groenen en de sociaal-democraten SPD. De fundamentalisten binnen de Groenen zien meer heil in oppositionele en buiten-parlementaire acties.

DE AMERIKANSE GRONDWET stelt hoge zedelijke en morele eisen aan de persoon, die het ambt van president bekleedt. Dit hangt samen met de geest van de tijd waarin die grondwet ontstond: de tweede helft van de 18de eeuw, toen de Verlichting de beschaving van het Westen beheerste en daartoe behoorden de Verenigde Staten al juist onafhankelijk geworden voormalige koloniën van Groot-Brittannië. De Verlichting had een optimistische en rationele

kijk op de mensen. Vanuit dat optimisme werd van hoge functionarissen wijsheid, evenwichtigheid en onberispelijk gedrag geëist.

In de loop der tijd zijn Amerikanen te weten gekomen dat hun presidenten ook maar mensen waren. In de negentiende eeuw waren er verscheidene leiders die het predikaat zedelijk hoogstaand niet hebben verdiend. Maar in die tijd dat Hollywood nog niet bestond, evenmin als de moderne media met hun overweldigende aandacht voor Helden en Schoonheden, kneep men zedig een oogje dicht. Dat gold zelfs nog in de eerste helft van deze eeuw. Een affaire van de grote president Franklin Delano Roosevelt is met de mantel der liefde en hoogachtig toege-dekt.

Maar moralisme, schijnheiligheid en het opdelen van modder liggen in de Amerikaanse maatschappij, met haar ook altijd aanwezige zucht naar religieus fundamentalisme, dicht bijeen, zoals in opspraak geraakte televisie-domeinen nu ondervinden. Die combinatie, met een teruggrijpen naar traditionele waarden, kan ook fataal worden voor degenen, die het hoogste ambt in wat wel het machtigste land ter wereld wordt genoemd, bekleden. Het mag een wonder heten dat de buitenechtelijke avonturen van de in 1963 vermoorde president Kennedy pas na diens dood uitvoerig naar buiten kwamen.

President Nixon werd slachtoffer van zijn als immoreel ervaren afzuiver-praktijken en moest aftreden. De godvruchtige Carter bracht als kandidaat zijn kansen ernstig in gevaar met een bekendheid over onzeggende gedachten, die hij soms koesterde. President Reagan leek de belichaming van een Amerikaanse droom: een voorbeeldig echtgenoot, een man die het optimisme van de aartsvaders van de Constitutie uitstraalde, een voormalig Hollywood-acteur bovendien. 'Irangate' bewees de zwakke kanten van de 'teflon'-president, die zo zorgeloos met zijn dossiers omging en zo blindelings vertrouwde op zijn medewerkers.

In de nasleep van de val van president Nixon in 1975 zijn de campagnes voor de kandidaten ongelooflijk verzwakt. Er is sprake van een race naar het Witte Huis, die twee jaar in beslag neemt. In die race zullen vele strijkliden. Dit gebeurde met één van de favoriet geachte kandidaten, de Democraat Gary Hart. In 1984 vormde zijn kandidatuur een verademing, een afrekenen met traditionele praktijken en ideeën. Hart haalde het niet, maar gezien zijn verworven bekendheid werd voor '88 ernstig rekening met hem gehouden.

Achteraf bleek hij wel enige smetten te hebben opgelopen. Hij had gekocht over zijn leeftijd en zijn naam stiekem veranderd, maar dat werd aan jeugdige bezonnenheid verweten. Hart had echter kunnen weten dat zijn tweede campagne nog kritischer zou worden gevolgd. Na enkele weken al, is hij gestrand op zijn zwak voor charmante jonge vrouwen. Een onvergeeflijke stomiteit, gezien het feit dat een kandidaat als Hart zich gevolgd weet door camera's en beroeps-nieuwsgierigen. Hij had zich ervan bewust moeten zijn dat in een open maatschappij als de Amerikaanse, de burgers alles willen weten over het karakter van de kandidaten. In verband met die openheid schrikken de media daar voor weinig terug. Ze gunnen de kandidaten geen privéleven meer, tenzij ze daar totaal sjablonematig over kunnen berichten.

Men kan zich afvragen wie onder die omstandigheden wel president van de Verenigde Staten kan worden en of dit ooit in de bedoeling van de makers van de optimistische Constitutie heeft gelegen. Aan de andere kant spelen de daarin aangelegde morele maatstaven een voorname rol bij een diepgaand openbaar onderzoek, zoals nu gebeurt in het kader van 'Irangate'. Het is wellicht een schrale troost, maar zo'n onderzoek belichaamt de andere kant van het zoeken naar openbaarheid, dat zo karakteristiek is voor de Amerikaanse samenleving.
(uit de Haagsche Courant)

PETTEN — De veiligheid van kerncentrales in Nederland komt onder druk te staan door een toenemend tekort aan goed opgeleid en deskundig personeel. Het aantal mensen dat zorg kan dragen voor een veilige bediening van de 2 kerncentrales is de afgelopen 10 jaar teruggelopen van duizend tot honderd man. Deze ontwikkeling zet zich nog steeds door. Voorts wordt het onderzoek naar de kernveiligheid alleen nog maar door het ECN en KEMA verricht.

Vraag aan Kohl in vonnis debat in bondsdag

Wat wilt U eigenlijk, meer of minder kernwapens?

concrete voorstellen op papier staan, hiermee wel accoord zou kunnen gaan.

RADELOOSHEID

Hij hield vast aan een al oude formulering, waarbij gepleit wordt voor gelijke grenzen aan het aantal van dit soort kernwapens, wat betekent dat aan Westerse kant een nieuwe stationering zou moeten volgen. Volker Rühle, een CDU-Defensie-expert, zei zelfs dat de Amerikanen overwegen om vooral het aantal gevechtsseld-wapens (reikwijdte tot 500 km) drastisch op te voeren. Dit alles wordt ingegeven door de angst dat bij een eventueel accoord over de dubbele nuloptie de NAVO niet meer over kernwapens in Europa zou beschikken, een argument, dat overigens door de oppositie van Groenen en SPD krachtig werd tegengesproken.

Hans Jochen Vogel, namens de SPD, vroeg aan Kohl: "Wat wilt u nu eigenlijk, meer of minder kernwapens? U verzint steeds

weer nieuwe argumenten om er maar voor te zorgen dat de kernwapens niet uit Europa verdwijnen. Dat is toch een teken van radeloosheid. U kunt niet eens de onenigheid in de eigen gelederen versluieren, zelfs niet de onenigheid binnen de CDU-fractie".

REYKJAVIK

De controverse tussen de CDU

en de FDP werd uiterst scherp gemarkeerd door het pleidooi van Hans Dietrich Genscher, die waarschuwde voor het steeds opnieuw opwerpen van hindernissen voor de ontwapenings-accoorden, die nu binnen handbereik lijken. "De deur, die in Reykjavik op een kier is gezet, kan niet weer worden gesloten", aldus Genscher. "We hebben te maken met een nieuwe fase in de betrekkingen tussen Amerika en de Sovjetunie, die niet langer wordt beheerst door confrontatie, maar gekenmerkt wordt door het streven naar coöperatie".

"De nuloptie voor kernwapens voor de middellange en korte afstand dient te worden aangevuld", zo verduidelijkt FDP-fractieleider Mischnick nog eens. "Deze dubbele nuloptie is aanvaardbaar en vormt ook geen bedreiging voor onze veiligheid".

Bij de Groenen, waarvoor o.a.

Otto Schilly het woord voerde, overheerste de twijfel aan de oprechte bedoelingen van deze regering, die kennelijk geen ontwapening wil.

Kanselier Kohl is er in dit debat in de Bondsdag niet in geslaagd de grote onenigheid binnen de regerings-coalitie en zelfs binnen zijn eigen partij te maskeren, ook al probeerde hij een dicht rookgordijn te leggen. Kohl wil, zo werd wel duidelijk, voorlopig niets beslissen. Hij wil wachten op het standpunt van de andere NAVO-bondgenoten en met dit zogenaamde tussenbericht probeerde hij alleen tijd te rekken. Een definitieve beslissing over de dubbele nuloptie wordt in Bonn pas eind mei verwacht.
(uit de Haagsche Courant)

SINDS JAAR EN dag bestaat er een enigszins macabere lijst met namen van artiesten, waarvan door insiders wordt beweerd, dat ze op hun laatste benen staan en spoedig het aardse voor het hemelse rijk zullen vervullen. Je belandt op deze lijst als je een ongezonde levenswijze op na houdt waarin alcohol en/of drugs een vooraanstaande rol spelen.

Er zijn legio voorbeelden van artiesten, die hoog in dit overzicht scoorden en plotseling, zo wel letterlijk als figuurlijk van het toneel verdwenen. Denk aan figuren, als Janis Joplin, Jim Morrison en Jimi Hendrix. Anderen, zoals Keith Richards en Lou Reed vormen het levende bewijs dat een dergelijke manier van leven niet per se fataal hoeft te zijn en logenstraffen deze doemdenkerij. Vorig jaar prijkte plotseling op verrassende wijze de naam van de voorzanger van Culture Club, Boy George, op deze 'blacklist'. Dit wekte alomteverbaasd, temeer daar deze kleurrijke zanger altijd had verklaard meer waarde te hechten aan een geurig kopje thee dan aan sex en drugs. Na drie jaar van muzikale roem en erkenning belandt Boy George, na met heroine in aanraking gekomen te zijn, van de hemel in de hel. Na een periode van depressies, rechtszaken en ontwenningsskuren lijkt nu het grootste leed geleden en is hij zelfs momenteel weer vertegenwoordigd in de top 5 met de single *Everyting I own*. In dit artikel een terugblik op het wel en wee van een van de meest excentrieke zangers van de laatste jaren.

Boy George wordt als George O'Dowd in het Zuidlondense Bexley Heath geboren. Na op zijn vijftiende vanwege zijn opvallende uiterlijk van school gestuurd te zijn, werkt hij achtereenvolgens als fruitplukker, glazenwasser, boekbinder, fabrieks- arbeider en kleding- verkoper.

George over zijn schooltijd: "Op school was ik een elegante rebel. Zo'n rotjochie dat discussies uitlokte met de leraren. Over seks. Uiteindelijk ben ik van school geschopt. Toen mijn ouders daarachter kwamen, stelden ze me voor de keus: teruggaan en mijn school afmaken, of werken. Ze begrepen eigenlijk alles wel. Als ik thuiskwam met een oranje streep in mijn haar keek mijn vader vertederd over zijn krant en mijn moeder wilde weten hoe ik die kleur zo helder kreeg. Toen mijn uiterlijk echt gecompliceerd schilder- en plamuurwerk dreigde te worden zei mijn vader: 'In eenvoud toont zich de meester'."

Na twaalf ambachten en dertien ongelukken belandt hij als grimeur bij The Royal Shakespeare Company. Via het Londense nachtleven komt hij in contact met de kleding-ontwerper Sue Clowes. Overdag werkt hij in haar zaak en in zijn vrije tijd verhuurt hij zich als fotomodel aan binnen- en buitenlandse bladen. Begin '81 wordt hij gevraagd als tweede zanger bij de groep Bow Wow Wow.

Zijn muzikale aspiraties krijgen een extra dimensie na zijn ontmoeting met drummer Jon Moss. Deze muzikant heeft er een imposant punkverleden opzitten bij The Clash The Damned en zijn eigen groepen Edge en London. Beiden werken inspirerend op elkaar en al snel is de geboorte van Culture Club een feit. De joodse drummer wil op een of andere manier iets van zijn eigen cultuur inbrengen en stuit met behulp van George's werkgeefster, Sue Clowes, op een Hebreeuwse legende, die de leus «Culture and education movement off all people» in zich bergt. Clowes ontwerpt een bonte mengeling van kleurige kledij vol spirituele symbolen. De uit te dragen idee is dat Culture Club voor iedereen toegankelijk moet zijn: de symbolen zijn die van de rasta's, Pakistani's, joden en zwervers, de onderdrukten der aarde, en de muziek moet een brug slaan tussen de verschillende culturen.

Het resultaat is een opgewekte, frisse melange van pop, reggae, rock, funk, disco en soul en het begrip liefde staat centraal in de zonnige teksten. De eerste twee singles doen nog niet veel, maar met *Do you really want to hurt me* is het goed raak. Het plaatje bereikt in een mum van

tijd de eerste plaats van de Engelse hitparade en dit succes slaat vervolgens over naar de rest van de wereld, inclusief Nederland en de Verenigde Staten. Tegelijkertijd wordt de elpee *Kissing to be clever* uitgebracht met als gevolg internationale roem. George, met de stem van Smokey Robinson en het uiterlijk van een verwijfde rabbi, zorgt vooral in de VS voor grote opschudding.

Voor ze het goed en wel door hebben, zijn de leden van Culture Club rijk en wereldberoemd. In minder dan drie jaar verkoopt de groep meer dan tien miljoen platen. Vooral elpee nummer drie, getiteld *Waking up with the house on fire* blijkt een kassucces. De plaat is zeer toegankelijk en slaat vooral aan in Amerika, wat niet toevallig is.

George: "Ik vind er geen doekjes om: de enige reden dat wij op Amerika mikken en daar naar

De Engelse popgeschiedenis is vergeven van acts die drie geniale hits scoren en na drie middelmatige verdwijnen. Culture Club zal daar niet bij horen. Ik doe nu alles instinctief goed, dus ik ben de laatste om het succes te analyseren. Ik vermijd ook te antwoorden op vragen als "Is de muziek zwart of wit, mannelijk of vrouwelijk?" Dat moeten die miljoenen kopers maar uitmaken, als het hun iets kan schelen tenminste.

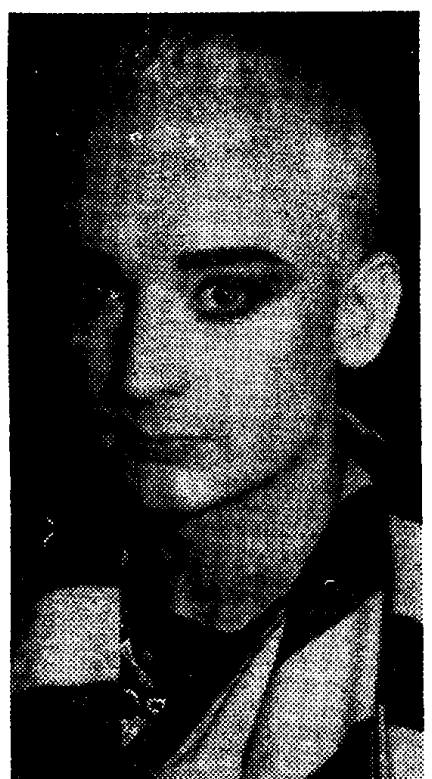
Gevestigde artiesten krijgen omstreeks hun veertigste te maken met onverhuld cynisme. Ik hoorde de nieuwe tournee van Rod Stewart omschrijven als een financieel waagstuk. Wat dan nog? Als ik tegen mijn veertigste geld nodig heb, ga ik proberen het te verdienen waar ik het kan, liefst op het podium. Jongen, ik word oud! Ik moet tegenwoordig om de zes weken vakantie nemen. In drie weken heb ik twin-

"Persoonlijk geluk zit niet in roem, succes of geld"

Boy George: Iedereen mag tegen me opkijken

toe gaan, is omdat het zo'n grote platenmarkt is. Verder houd ik niet bijzonder van het land. Ik zou er nooit willen wonen. Dat heb ik Amerikanen altijd gezegd zonder meteen in het goedkope anti- Amerikanisme te vervallen van groepen als The Clash, die kritiek als vitriool spuiten, maar negen maanden per jaar een vermogen aan dollars verdienen. Amerika moet trouwens maar tegen een stootje kunnen, want het heeft het hele vrije Westen cultureel gekolonialiseerd. Europa wordt overspoeld met de van de lopende band geroelde pophits en Dallas, Dynasty en weet ik al niet meer voor onrealistische troep. Amerika heeft zelf de grenzen voor andere culturen gesloten weten te houden tot The Beatles en ze waren alweer bijna dicht toen de tweede Britse invasie, met mij dus, kwam. Zo kon Culture Club doorbreken zonder landelijk te toeren.

Als je gelooft wat er over mij wordt geschreven, krijg je een zeer negatieve indruk van mij. Maar je kunt geen miljoenen platen verkopen aan mensen, die een negatieve indruk van je hebben. Dus de indruk, die ik van mezelf geef, wordt geloofd. Zelfs de Britse media, die mij als een rage omschreven, draaien langzaam bij. Typisch Brits. Eerst kritiek omdat je je ziel aan de duivel (Amerika) hebt verkocht, dan chauvinisme als je het hebt gemaakt. Ik voel mij niet boven de media verheven, maar de media moeten zich ook niet over mij verheven voelen. Ze maken het

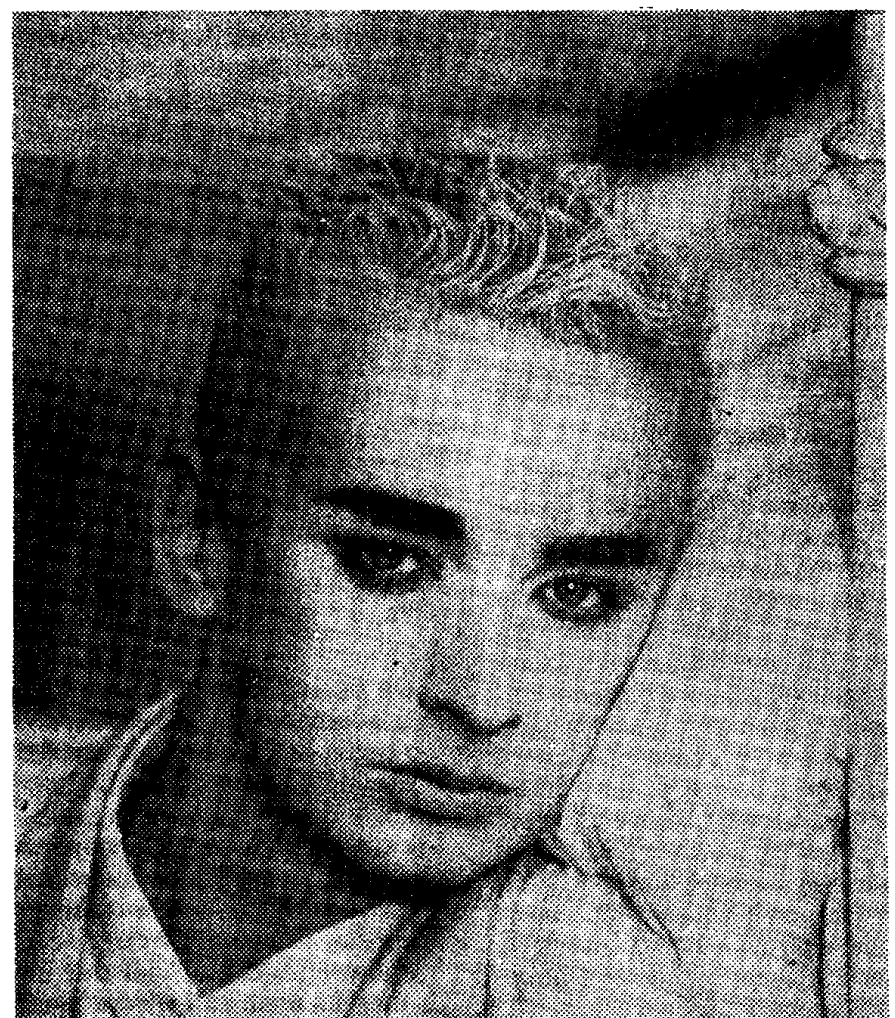

...doodlopende weg...

tig songs geschreven, maar dat is geen werken. Interviews, toeren, dat is werken.

Langzaam maar zeker gaat alles een beetje tegenstaan. Iedereen mag tegen me opkijken, als niemand maar de illusie heeft, dat er persoonlijk geluk te vinden is in roem, succes of geld. Ik ben nooit bijzonder lief tegen fans. Meisjes, die alle mogelijke moeite doen om te kussen, houd ik voor dat het niet «cool» is om te adoreren. Als het Amerikaanse

...als mijn vlees allang van mijn botten is gerot, wordt «Do you really want to hurt me» nog steeds gespeeld...

me erg moeilijk. Ik wil geen kluisenaar zijn als Dylan, geen mysterie als Bowie en geen heilige als Jagger. Ik ben een open boek. Dat vind ik een mooie eigenschap.

meisjes zijn tenminste, want Engelse zeg ik zo dat ik weer uit hun leven ben verdwenen en dat ze alleen maar de buitenkant hebben gezien.

Fans denken dat ze me kennen, maar hun informatie is tweede hands uit derderangs media. Voor een ster van mijn kaliber ben ik erg beschikbaar. En Boy George-fans zijn de brutaalste ter wereld. Ze zeggen rustig: 'Kun je hier even tekenen, nu je toch niets te doen hebt?' Tussen twee gangen van een diner! Ik

...ik ben de klasse-clown, die zijn handicaps in zijn voordeel heeft laten werken...

niks voor haar, want dat hadden mijn ouders nog nooit gedaan. Maar ze wist gewoon dat er iets mis was. Op een dag barstte ze in tranen uit. Om mijn moeder ben ik in feite gestopt. Eerst gaf ik er geen steek om, maar dat is de heroine. Die maakt dat je nergens iets om geeft. Toen ik uiteindelijk m'n verstand weer begon te gebruiken, heb ik heel erg veel steun aan mijn moeder gehad. Ze zei: 'Ik ga nog liever dood dan dat ik je jezelf dit laat aandoen'. Vandaag heb ik voor het eerst mijn broer David weer gezien, die het hele verhaal in de publiciteit heeft gebracht. Ik heb tegen hem gezegd, dat ik hem niet haat, maar van hem hou. Hij is mijn broer. Ik wou hem wel omhelzen, maar dat zal toch nog even moeten wachten. Ik moet nog leren accepteren wat hij me heeft aangedaan. Wat mij betreft was het een familie-kwestie, iets persoonlijks. Daarom heb ik het ook eerst ontkend".

Wat ging er door je heen toen het verhaal hoorde?

"Ik wou 'm vermoorden, op hangen. Hij weet hoe ik me voel. Maar toen ik hem vanmiddag zag, was er goddank geen kwestie van spanning. Want daar zit de pers op te loeren. Ze willen allemaal dat ik hem haat. Maar waarom zou ik David haten? Ik hou van die knul, hij is m'n broer. Als ik heel eerlijk ben, weet ik anders goed dat hij 't uit de juiste beweegredenen heeft gedaan, dus hoe kan ik dan kwaad over hem spreken? Ik haat 'm niet, wil je dat alsjeblieft schrijven? Mijn manager, mijn platen- maatschappij, mijn familie, de hele mikmak begon zo'n beetje gek te worden en toen heeft hij op een dag gedacht: 'Verdomme, ik zeg het gewoon'. In feite had ik al lang voordat hij uit de school klapte besloten te stoppen. Toen het breed uitgemeten in de pers kwam, was ik net aan het afkicken. Daardoor begon ik weer opnieuw".

Dus je was gestopt, begon toen weer en stopte opnieuw?

"Toen ik voor de tweede keer stopte, ben ik in behandeling gegaan. Dinsdagmorgens vielen ze mijn huis binnen en arresteerden iedereen. Dat was twee weken nadat David het verhaal aan de roddelpers had verteld. Toen ik wakker werd, stonden er wel duizenden journalisten. Ik barstte in tranen uit, ik was volkomen over m'n toeren. Oh God, tv-camera's! Het was zo beangstigend. Ik wist water aan de hand was en ben naar het huis van een dealer gevlucht. Daar ben ik verschrikkelijk «high» geworden en heb mijn broer op zijn antwoord- apparaat de huid vol gescholden. Daarna heb ik dagenlang bij Helen Terry (de achtergrond- zangeres van Culture Club) thuis ondergedoken gezeten".

Was je daar ook steeds onder invloed?

"Nee, nee, niet steeds. Soms wel, soms niet. Toen ben ik naar de boot van Richard Brandon, de eigenaar van Virgin Records, gegaan en nadat we mijn kleren hebben opgehaald, heeft hij me naar Meg Patterson gebracht. De rest is geschiedenis. Maar het was verschrikkelijk pijnlijk. Het was voor het eerst in mijn leven dat ik zulke ontzettende pijn heb gehad en ik veronderstel dat ik dat nodig had. Het was een schok toen ik me realiseerde dat heroine een doodlopende weg is!"

Wat voor een soort pijn is het?

"Het zijn net stuipreukingen. Je bent trilt de hele tijd. Je bent een wrak. Het is net of er iemand anders binnen in je zit, te krabben en aan je te rukken en te schreeuwen: 'Geef me die drugs! Geef me die drugs!' En dan de pers er nog bovenop. Ik dacht dat

door Peter Paap

ik gek werd. Ik kan natuurlijk niet zeggen, dat ze daar het recht niet toe hadden. Ik ben Boy George, die er jarenlang een punt van had gemaakt dat ik tegen drugs was. Dit was voor hen dus een prachtverhaal. Ik had het kunnen weten. Het enige was, dat ik me zo schaamde voor mijn familie".

Wat is het grootste probleem dat je nu wacht?

"Hoe ik vanuit het buitenland Engeland weer binnen moet komen. Ze kleden me uit, doorzoeken me helemaal, met rubberen handschoenen aan. Die Engelse douane- beambten haten me en ze weten dat ze me nu te pakken hebben en alles met me kunnen doen wat ze maar willen. De mensen zeggen dat de rechter me te licht gestraft heeft, maar ik had nog veel meer tijd kunnen verspillen. Ik had niet- schuldig kunnen pleiten, maar ik heb bekend. Ik heb het gedaan. Iedereen in de hele wereld weet dat. Ik ben voor het oog van de wereld vernederd. Omdat ik zo openlijk bekend heb, hebben ze me zo gemakkelijk laten gaan, denk ik. De rechter zei: je wordt als een normaal mens behandeld, dus veroordeel ik je als zodanig met een boete van 250 pond. De roddelpers schreef meteen: waarom is hij niet in de gevangenis gezet? Maar ik ben niet als dealer of als

Bronnen: Muziekencyclopedie. Muziekkrant, Oor, Spin, Trouw, Panorama.

Prince als heilig boontje

WAT WIL DIE Prince toch? Dan weer potloodventer, geniale componist of halfbakken filmster, en nu zit hij weer op één van de binnenhoezen van zijn nieuwe elpee «Sign of the times» gekleed in een oranje satijnen gewaad, met een crucifix om de hals, de voet voor zich uit te dromen van achter een dominees-brilletje. Tekende tijds of de zoveelste pose van zijne purperen hoogheid?

Op «Sign of the times», een dubbelelpee, speelt Prince afwisselend heilig boontje en hypocriet en is hij serieuzer dan ooit tevoren. Maar muzikaal is de experimenteerzin, die het onvolprezen «Parade» kenmerkte en die plaat tot een onbetwist hoogtepunt in zijn oeuvre maakte, achterwege gelaten.

Prince wil scoren en daarbij heeft hij muzikaal voor de toegankelijkste weg gekozen. Slechts af en toe klinkt er iets van vernieuwing door, maar in de soms wat overmatige productie zijn «moeilijke» arrangementen weggevoerd achter een constante, harde electro-beat.

Op «Sign of the times» tekent Prince voor zowel de muziek, teksten, productie als arrangementen. Leden van de ontbonden Revolution vervullen gastrollen, zoals saxofonist Eric Leeds, en Sheena Easton mag ook wat fluisteren.

De elpee bevat zestien titels, die helaas niet allemaal even goed zijn. Nu waren de verwachtingen bijzonder hoog gespannen sinds het foutloze «Parade», en het is niet eerlijk om te stellen dat hij zich aan het dubbelalbum verteld heeft. Prince heeft nu eenmaal een gigantische creativiteit en echt slecht werk zal hij — perfectionist als hij is — nooit afleveren. Wel zijn er vraagtekens (maar ook uitroepstekens) te zetten bij deze negende Prince-plaat.

Zo begint het album fout met een vervelende prelude in het muzikaal overigens niet te versmaden titelnummer. En of het een «teken des tijds» is dat zijn «neefje in september voor de eerste keer weer probeerde en nu, het is juni, aan de heroine is», mag, afgezien van de juistheid van deze volkomen gedateerde stelling, als klinkklare nonsens worden afdaan.

Twee nummers verder op de plaat vergeet Prince zijn heilig boontje- masker en vloekt hij hartgrondig in het George Clinton-achtige «Housequake». Afgezien van een verwijzing naar de populaire drug crack heeft Prince het nauwelijks over tijds-

smokkelaar betrapt. Oh hebben niets in mijn hand. Het is allemaal de van de roddelpers. Als je schijnt nu weer flug gaan. Club, feestjes. Ik zond, gezien je poging drugsverslaving af te krijgen. Ik moet ook leven. Ik me laatst dat het een kl gezicht was van iedere trouw is gebleven. Maar een normaal leven leidde

Heb je iets geleerd dat mensen wilt meedelen?

"Ja. Wat er ook in je beurt, of je nu aan de haan de alcohol verslaan wat dan ook, maak je geen. Ik heb een paar brieven waarin stond mijn eigen stomme schijf en ik het verdiend had. Je niet dwarszitten! Zieh ogen. Wat het ook is, zie der ogen. Er zijn altijd die je een trap verkop «down» bent, maar la niet weerhouden om er vechten. Weg met de pol met de roddelpers, weg reën die zegt dat ik er aan heb gedaan om het. Ik weet het zelf wel. Dat niet verteld te worden. Of het niet wist, had ik het der ogen moeten zien. De tegen iedereen. Versta niet. Er is altijd wel iemand helpt!"

verschijnselen. «Hot this en «Slow love» zijn drie te verstande nummers of dattum", maar over aid hem niet, laat staan of sex.

Anderzijds laat Prin

PRINCE

...«Sign of the times»

van een nogal opzienbarende kant zien. Dat gebeurt op de tweede plaat, waar opgenomen feest- funk- gonnabe a beautiful night haalt over relaties en Wist Prince in het verleden eens een samenspel pure zwarte dansmuziek veelal door blanken geboden experimenten tot stand op «Sign of the times» funk- meter naar zwart?

De voor zijn doen konstatering dat eens de spelers voorbij moet zijn drieluik «If I was girlfriend», «Soul relationship» en «I could take the place of your niet voor niets gevat in de volle omlijsting. Prince weg bezig in de verbloudtraditie van Al Green Hayes en Millie Jackson dat hij die muzikaal aan heeft aangepast.

Eén van de hoogtepunt «Sign of the times» is het taire «The cross», dat geheel pathetisch is, maar een doelmatige, eenvoudige geleiding van gitaar en een schitterende blues wordt die Prince als zanger ongekende hoogten doet

Op de rand van overp met wat minder sterke en Prince paradoxaal zo stig als in de rol van heilige, is «Sign of the time plaat, die heel wat u draaitafel mag. (door Erik Quint Haagsche Courant)

zo zag zuster Coleta eruit toen ze 35 jaar geleden op Curaçao arriveerde...

KARIKARI

1615 — "Als je op een kruispunt van wegen wat neergezet hebt, loop dan meteen weg en kijk nie om; anders komen de geesten je achterna".

1616 — Nog een middel tegen vijanden: Schrijf de naam op een smoezelig stuk papier, vier keer en dan nog drie keer dwars overheen; laat er een dodekaars op geheel opbranden.

1617 — In Lagun lagen de bootjes: Rey Davis, Netty, Ella, The Star, Baby Face, Santa Maria, Piku en Morgenster.

1618 — Geneesvrouw Glenda: "Ik geef wel eens een vuurbad, maar zorg ervoor dat de patiënt zich niet brandt".

1619 — Bij het bouwen van een hut gaf men de voorkeur aan witte klei; die is steviger dan bruine.

1620 — De plantage Patrick heeft ten zuidwesten van het oude landhuis drie geheel gave graftomben liggen, allen precies Oost-West en bijna drie meter lang; bedolven onder wildgroei.

1621 — "Ik heb eens gezien hoe een kurioso een zieke in de rook zette met een sigaar te roken waarop werook was gestrooid. Hij blies de rook in zijn gezicht en deze werd genezen".

1622 — Als je van iemand zegt dat hij een goed broodje bakt, bedoelt men: hij doet aan brua.

1623 — Een mooi kind teken je een kruis met blauwsel op derug; heeft het slukhaar, dan een op de kruin; anders kan de blik van de moeder de haren doen uitvallen.

1624 — Habaai dankt zijn mooie naam aan een van zijn eerste eigenaren, die Gabay Henriquez heette.

1625 — De tam machu noemt men ook ishiri, of kopeki of kuchi. De mimosa heet ook tantan of tumbara bu of ook garoti di San José.

1626 — Voordat de held Buchei Wei werd gegrepen, liet men hem vier zakken mais mee helpen dersen; dan zou hij zo moe zijn, dat hij gemakkelijk te pakken was. Maar daarin vergiste men zich.

1627 — "Mannelijk onweer valt het eiland aan bij de noordkust. Bevinden zich daar vrouwen, dan gaat het erg tekeer en veroorzaakt veel schade. Onweer van het zuiden is vrouwelijk.

1628 — Militairen trokken iedere dinsdagmorgen door de stad met muziek en dat heette drill.

1629 — Denacht is niet voor de mens, 's nachts behoort je te slapen; 'de nacht behoort aan de overledenen".

1630 — Als bewijs dat zij Mena was, die als slavin was weggevlucht, liet zij na jaren een chapi onder een boom opgraven, dat zij toen begraven had.

1631 — De slijm, die uit de aloë druip, ruikt wel kwak, maar is een middel om het haar stevig te houden".

Paul Brenneker

Afscheid van zuster Coleta na 35 jaar Curaçao

"Als God vraagt, zet je eigen voorkeuren opzij"

"NOU JA... EEN heleboel vlinders zitten er in mijn maag", reageert zuster Coleta een beetje onzeker lachend op de vraag hoe ze zich voelt aan de vooravond van haar afscheid van Curaçao en vertrek naar Afrika. "Ach, een eerste doorbraak heb ik natuurlijk al gehad toen ik pas nog, na 34 jaar, overgeplaatst werd naar het Sanatorium. Toen waren die vlinders er ook en het is toch een leerzaam jaar geworden. Vijfentwintig jaar geleden hoorde ik dat ik naar de missie moest: Curaçao. Weer meldten de vlinders zich en jullie eiland werd de kern van mijn leven; een mooi leven waarin de liefde centraal heeft gestaan".

...in de ziekenhuistuin met patiënte Estelle Debrout en haar man Colá, die toen gouverneur was...

"Sommige mensen zeggen nu: je went vast niet, maar dan denk ik bij mezelf: waarom niet! Ik was hier amper een jaar toen ik van de ene dag op de andere werd gebombardeerd tot hoofd van de klasse-afdeling. Ik zie me nog staan bij z. Françoise, die me inwerkte en die doktoren: Hugenholtz en Van der Sar... streng, veeleisend. Ook nu deden de vlinders zich gelden en ze vlogen meer toen ik tot mijn schrik gevraagd werd om te doceren op de kraamcursus. Ik heb doorgezet en het resultaat was uiteindelijk dat ik ook daar rijker van ben geworden. Heel fijn was het om te helpen jonge mensen te vormen".

"Boeiend leven betekende voor mij altijd klaarstaan als je denkt dat God dat vraagt. En dat kan betekenen "zwermen van vlinders" als je weer eens om moet schakelen, uitproberen, opnieuw beginnen. Maar de keerzijde is groeiend zelfvertrouwen en parallel daarmee innerlijke rust. Want dan weet je uit eigen ervaring hoeveel potentieel een mens eigenlijk heeft. En weet je... nu is het zover, de vlinders zijn mijn vrienden geworden".

Het idee om naar Afrika te gaan begon te groeien toen de algemene overste van de congregatie in december Curaçao bezocht en vroeg wie er eventueel in het Afrika- ziekenhuis zou willen werken. Zr. Coleta wist dat ze binnenkort met pensioen zou gaan en eigenlijk bestond er al een heleboel goeie plannen om nog aan aantal jaren vrijwilligers-werk te gaan doen. Ze was onder andere benaderd door het Wilhelminafonds, het centrum voor drugsverslaafden, de Wijkverpleging en voor stervensbegeleiding. Maar toen nam weer die indrukwekkende instelling van totale overgave de leiding. Zuster Coleta: "Kijk, al die andere dingen wilde ik zelf erg graag, maar zoiets als Afrika... Uganda, dat vraagt God, daar moet je je eigen voorkeuren voor opzij zetten. Ik denk toch wel dat de mensen me daar harder nodig hebben".

SANATORIUM

"Als ik trouwens terugkijk op dat jaar werken in het Sanatorium; daar zou ik óók niet zelf op zijn gekomen. Wat niet wegneemt dat het hele waardevolle maanden zijn gebleken. Ik heb om maar een voorbeeld te noemen, geleerd dat een mens oud wordt zoals hij geleefd heeft. Een hoge leeftijd kan vergezeld gaan van grote geestelijke rijkdom. Maar even mild en dankbaar als sommigen zijn, even ontevreden en agressief zijn er weer anderen. Ik heb daar personeelsleden gezien, die prachtig werk

varkens van de dokter regelmatig de tuinen vernietigen.

Het ziekenhuis telt 200 bedden. Voor het lichamelijke welzijn van de patiënten zorgt de Afrikaanse dokter Ndagijimana. Hij wordt bijgestaan door vijf religieuzen, vier Afrikaanse verpleegkundigen en een Afrikaanse administrateur. De kans bestaat momenteel dat men van de Memisa (een Nederlandse organisatie, die missie- ziekenhuizen helpt met geld, materiaal en mankracht) twee Nederlandse en een Engelse arts "te leen" krijgt voor twee jaar. Dat zou voor alle betrokkenen een verademing zijn, want dokter Ndagijimana moet het nu helemaal in z'n eentje doen. Hij is weliswaar in Duitsland officieel als gynaecoloog afgestudeerd, maar in de praktijk opereert hij alles variërend van strumassen tot toncillen tot galblazen en been- amputaties.

FAMILIE

Het is voor de familie van de patiënten een vanzelfsprekend feit, dat ze bij de zieke blijven om hem mee te verzorgen en zijn potje te koken. Het officiële ziekenhuis- eten krijgt de Afrikaan namelijk niet door zijn keel. Hoevel het niet mag, krupt men 's nachts als het even lukt stiekum onder het bed van de patiënt om te slapen. Dat ligt hoe dan ook comfortabeler dan in de buitenlucht! De officiële voertaal in het ziekenhuis is Engels, terwijl de Afrikanen onderling Nekyria-wanda spreken.

Stroom is er uiteraard niet, tenzij men het zelf opwekt via een generator. Hetzelfde geldt voor de waterpomp. En aangezien er vaak geen olie is voor de generator, is er even vaak géén elektriciteit en géén water. Dat betekent dan kaarsen voor het licht. Voor het aanvullen van de watervoorraad gaat iedereen, die ook maar enigszins kan lopen, met emmers en blikken naar het dichtstbijzijnde meer.

OVERVAL

Naast deze probleempjes van iedere dag ontbreken ook de iets

tuig van eigenaar verwisselde en wegreed. Een geluk bij een ongeluk was, dat toevallig in de late namiddag een vrachtwagen passeerde, zodat men de nacht niet samen met de roofdieren in het bos hoefde door te brengen.

PIONIERSWERK

Het allereerste begin, toen zuster Coleta 35 jaar geleden op Curaçao arriveerde, was overigens ook niet gemakkelijk. Het was pionierswerk, zij het op een hoger niveau. Toen professor Carlos Winkel in 1952 begon met wissel- transfusies bij babies met rhesusantagonismen werden bijvoorbeeld veel gegevens gehaald uit een proefschrift over dat onderwerp. Toevallig had zuster Coleta dat proefschrift. Spannend waren ook de eerste leverpuncties, die dokter Van der Sar deed.

"Ik vond het een hele eer aan deze nieuwe dingen te mogen

...al na een paar jaar Curaçao afgeslankt door de tropenhitte en het vele werk...

meewerken", vertelt zuster Coleta. "Ook dat alles in grafieken vastleggen vond ik zalig. Overdag kwam ik daar niet aan toe en daarom deed ik het 's avonds. Tot groot ongenoegen van mijn mede- religieuzen. Ik heb het trouwens heel lang moeilijk gehad met de botsende eisen tussen mijn werk en de gemeenschap. Zij hadden mijn bijdrage aan de groep nodig, terwijl ik vond dat mijn eerste plicht in het ziekenhuis lag. Ik ben er altijd vanuit

...zelfs politici hebben een steuntje nodig als ze patiënt zijn...

spannender avonturen niet. Zo als die ene keer, nog ten tijde van Idi Amin, de overval op drie religieuzen. Beladen met medicijnen waren ze in een jeep op weg om in verafgelegen dorpen hulp te gaan bieden. Het was een overval met alles erop en eraan, inclusief de mitrailleurs en gemotiveerde guerrilleros. Ondanks alle uitleg en smeekbeden werd de jeep ontladen. Hulpeloos achtergelaten in het totaal verlaten oerwoud moest men machteloos toezien hoe het voer-

...de eremedaille in goud wordt door gouverneur drs. B.M. Leito uitgereikt...

...de kraam- afdeling met bijbehorende babies speelde een belangrijke rol in de ziekenhuis-carrière van zuster Coleta...

met mede- religieuzen kreeg nauwelijks aandacht, vertelt ze zelf, maar ook collega- verpleegkundigen verweten haar vaak a- collegialiteit omdat de patiënt ten koste van alles en iedereen tevreden gehouden moest worden. Men hoort ook in de ziekenhuis- gangen dat zuster Coleta's organisatie- talenten nu niet bepaald indrukwekkend waren. Wat ze zelf volmondig beaamt. En zo keren we terug tot de realiteit dat geen enkele mens volmaakt is.

OVERDOEN

Op de vraag of ze het allemaal over zou willen doen hoeft zuster Coleta geen seconde na te denken: "Alles! Precies zo, alleen natuurlijk veel beter, want ik heb nu mijn ervaring. Door het kloosterleven heb ik dienstbaarheid geleerd, jezelf opzij schuiven om de ander gelukkig te maken. Van Curaçao ben ik gaan houden als van mijn eigen land. Ik ben heel blij en dankbaar dat ik aan zoiets groots als dit ziekenhuis heb kunnen meewerken. Het oordelen laat ik aan God over. Zo ga ik nu ook naar Afrika. Als je denkt nodig te zijn moet je het doen, zonder voorwaarden, zonder terughoudendheid. Al zou je maar enkele mensen het besef kunnen geven dat ze zo de moeite waard zijn dat jij je voor hun in wilt zetten, dan is dat toch al heel veel. Nu ook, ze vragen: hoe lang ga je naar Afrika? Geen idee, er is geen tijd bepaald. Voor zolang ik er nodig ben".

Mayra van der Dijs

KIES - KEURIG

Kiezen is niet makkelijk

DIT ARTIKEL VORMT een inleiding voor een nieuwe rubriek, die in de Napa gaat verschijnen, waarin veel aandacht besteed zal worden aan het kiezen van een juist vak- kenpakket in het voortgezet onderwijs.

Om een juist pakket te kunnen kiezen zul je moeten beschikken over de nodige informatie. In deze rubriek kun je informatie verwachten over mogelijke opleidingen, de eisen die daarbij gesteld worden, adressen waar je terecht kunt voor meer gedetailleerde informatie, de beroeps- mogelijkheden enz.

Kiezen doe je op grond van de informatie en van je voorkeuren die je hebt. Informatie, als die er al is, is vaak gebrekkig en onvolledig. Dat kan tot vooroordelen leiden hetgeen een juiste keuze negatief kan beïnvloeden. Een bekend vooroordeel is bijvoorbeeld dat meisjes minder goed zijn in de exacte vakken en dat jongens minder taalgevoelig zijn. Daardoor kiezen veel minder meisjes studierichtingen in de technische richting, terwijl jongens, die daar wel voor kiezen, vaak bij voorbaat al gedoemd zijn te mislukken, omdat ze, ondanks het feit dat ze een exact pakket hadden, niet over voldoende capaciteiten beschikten.

Dat dit tot grote teleurstellingen kan leiden, hoeft geen betoog. Deze rubriek wil, zo-

als gezegd, je helpen bij het vergaren van informatie. Het is slechts een hulpmiddel en zeker niet voldoende.

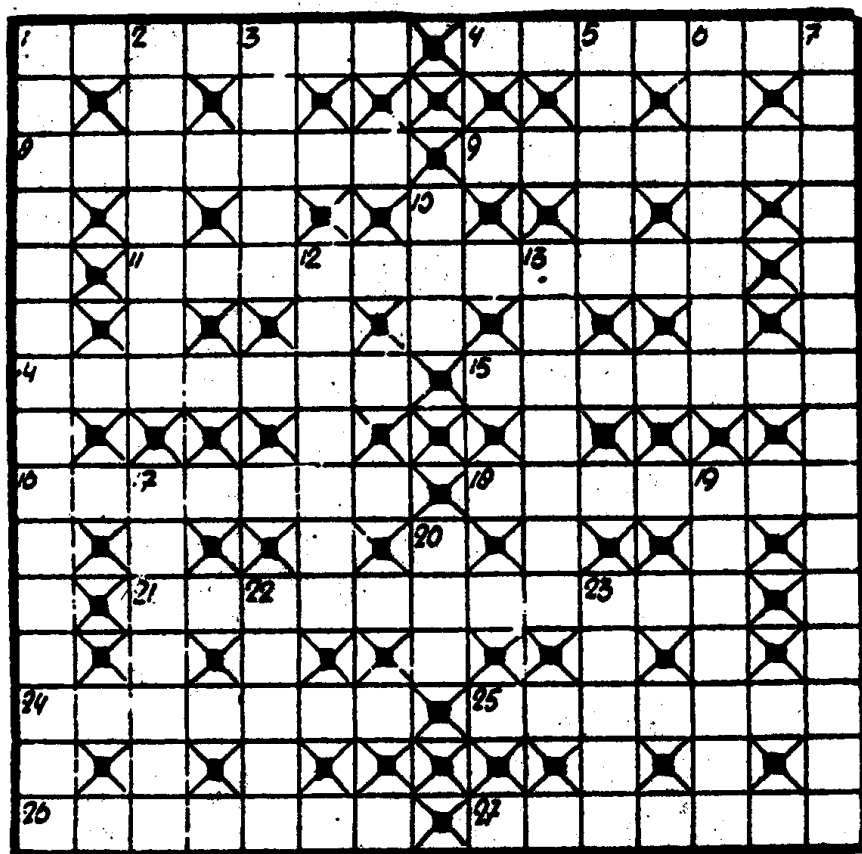
Andere middelen om inlichtingen te verkrijgen zijn onder meer een gang naar het dekanaat, gesprekken met beroepskeuze- adviseurs, instituten die opleidingen verzorgen aanschrijven en beroeps- beoefenaren vragen naar hun ervaringen bij de opleiding en de uitoefening van hun beroep.

De serie is niet specifiek aan een bepaalde vorm van voortgezet onderwijs gebonden. De onderwerpen, die ter sprake komen, worden zo veel mogelijk sectorgewijs besproken waarna de verdere studie- mogelijkheden voor de verschillende vormen van onderwijs zo volledig mogelijk gegeven zullen worden. Voorbeelden van sectoren, die aan bod zullen komen, zijn: onderzoek, productie en techniek, cultuursector, vervoerssector, administratieve sector, handelssector, gezondheidssector en de sector recreatie. Het eerste artikel uit de serie, zal het toerisme behandelen.

Omdat in de praktijk de meeste leerlingen van de Nederlandse Antillen kiezen voor een studie in Nederland beperkt deze rubriek zich voornamelijk tot de mogelijkheden in Nederland.

PEDRO CASIMIRI

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Gebundelde zuilen; 4. Ontspannend, veerkrachtig hout; 8. Hemels is niet van deze wereld; 9. Ziet U een vogel als U de baby hoort? 11. Wandelstokken nemen we mee als we gaan lopen; 14. En liegen dat hij kan en nu zal ik het nog verzachten; 15. Een parel om die stad leggen; 16. Een ogenblikke afrekenen en die ook niet; 18. Pak hem daarginds op een overtredding; 21. We nemen de streepjes van een meter; 24. Roep jij luid? Behalve E moet hij immers de beslissing nemen? 25. Gein met een koe hebben? Wat rommelig; 26. Samen een spel beoefenen op deze wegen; 27. De zomervladeraar.

VERTICAAL: 1. Goed verzorgde schepels; 2. Open kanier oplopen; 3. Kijk eens, groente op je bed; 5. Staat in de keuken te pronken! 6. Aan hem ligt het of U kunt winnen! 7. De rondwandeling van het mannelijk insect wordt weer gebruikt; 10. Uileboom! 12. Een eetmijer verbergt zich altijd; 13. Een schop op zee in het rek; 17. Staat 'em daar voor de wateren? Niet zeuren; 19. Het treurige einde van een schone beek; 20. Zij is weer troef; 22. Lea en El wonen daar; 23. Hij dient geveerd voedsel op.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkig winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

Fr. Stanialas
Huize de La Salle
Aruba

De winnaar kan zijn prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór vrijdag 29 mei 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er al dus uit moeten zien:

NOG GEEN DONATEUR??

REEDS VANAF f.2.50 PER MAAND KUNT U HET WORDEN:

Ja, ik geef mij op als DONATEUR van Uw Stichting.

NAAM:

ADRES: Tel.:

Mijn donatie bedraagt f. per mnd./halfj./jaar*.

Ik betaal per GIRO 558850/MCB 284490.7/ABN 1241184*.

*Doorhalen wat niet gewenst.

Handtekening:

Formulier s.v.p. opsturen naar:

STICHTING DIERENBESCHERMING CURACAO
Donateurs Administratie: Ficusweg 17

— BIJ VOORBAAT HARTELIJK DANK —

Asielgeluiden

NIET IEDEREEN weet dat, maar op Curaçao is de Dierenbescherming en het Dierenasiel één. De Dierenbescherming werkt via het Dierenasiel. Wat kan de Dierenbescherming doen voor U, de gemeenschap?

Ophalen/afstand van dieren. U wilt of kunt niet meer voor Uw dieren zorgen. U brengt ze zelf op het Dierenasiel te Parera of U belt 54300 en wij komen ze halen. Hebt U jonge hondjes of poesjes afgeleverd, laat dan alsjeblift het moederdier steriliseren om herhaling te voorkomen. Wij kunnen U financieel helpen, maar de operatie is niet gratis. Bel 54300 en maak een afspraak met onze beheerder. Ziet U tegen de nazorg van de operatie, ons dierenpensioen kan het gesteriliseerde dier opnemen. Ook als U met vakantie gaat, Uw hond loops is, U gaat verhuizen, ons dierenpensioen is de oplossing. Denkt U wel om een gezondheidsverklaring van de dierenarts? Zit u omhoog met transport? Uw dier is ziek en moet naar de dierenarts? Bel 54500 en wij regelen het transport heen en terug voor U. Bent u de strijd tegen karpatten en vlooiende moe? Wij stoppen Uw dier voor U in het bad. Wel zelf brengen en halen graag.

Voor klachten over mishandeling en aangereden dieren kunt U terecht op 54300. Wij hebben helaas nog geen inspectie noch ambulance, maar onze beheerder zal altijd zijn best doen een oplossing te vinden. Voor het probleem van het vangen van loslopende honden hebben wij die oplossing nog niet gevonden. Zoekt U een leuke huisgenoot, een fijne kameraad, een gezellige poes. Kom naar het Dierenasiel op Parera. Wij geven ze graag in adoptie aan prettige mensen, die veel van dieren houden.

Wat kan U de gemeenschap, doen voor de Dierenbescherming? Het woord "dierenbeschermen" betekent leven en ons helpen door donateur te worden. Zodat wij het ontstellende dierenleed op ons eiland kunnen verzachten en voorkomen. Donateur door persoonlijke inzet en donateur door financiële steun: voor f.2,50 per maand of f.30,- per jaar draagt U al een steentje bij. Meer is natuurlijk altijd welkom! Dat is dus al heel eenvoudig. Die persoonlijke inzet vereist wat meer woorden.

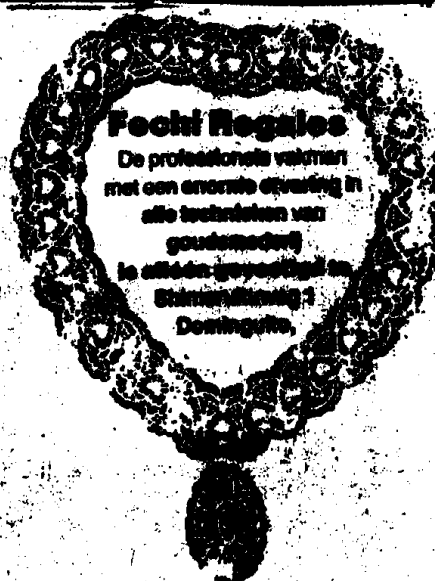
Hier zijn onze wensen: een assistent(e) voor onze Asielcommissaris, die medeverantwoordelijkheid draagt voor de goede gang van zaken op het Dierenasiel. Een enthousiaste (jonge) vrouw, die zich zou kunnen opwerpen als leidster van de jonge vrijwilligers, die op het Asiel werkzaam zijn; zij zou ook al een hele steun zijn. Vooral op het gebied van de dagelijkse verzorging van de dieren zou onze beheerder best een paar extra handen kunnen gebruiken. Dit is heus geen dagtaak, maar vereist wel meer dan een paar uurtjes per week.

Iedereen, die op het Asiel wil komen helpen, is natuurlijk welkom! Hebt U twee rechterhanden, is schilderen van huizen en danken Uw hobby? Kom maar binnen. Wandelaars, als U toch de benen gaat strekken, neem onze honden mee voor een flink blokje rond. Die persoonlijke aandacht (en lichaamsbeweging) is zo goed voor onze Asielbewoners. Wie meldt zich als coördinator-organisator van het hondenvangen-gebeuren? Dat is geen simpele zaak, dat moet goed worden voorbereid.

De jaarlijkse collectie rond Dierendag — 4 oktober — komt alweer aanstormen. Wie helpt ons met de straatcollecte (bussen) en met de lijst? Onze informatieve/educatieve campagne is in volle gang. Wie kan als een soort public relations coördinator fungeren? Contacten leggen met instellingen als serviceclubs, buurten, centra, radio's, later de scholen. Sprekbeurten opzetten, als liaison optreden met groepen van onze gemeenschap. Leuke baan, maar wel onbetaald! U doet het, beste mensen, het woord donateur kan zeer breed worden uitgelegd.

Kijkt U ook naar onze advertentie op deze pagina in Uw lijstblad? Gaat U het Dierenasiel nu gelijk invullen en de gang maken naar bank of giro? En wat komt U langa op het Dierenasiel of belt U snel 54300, omdat U ons zo graag wilt helpen?

Wij rekenen op vele reacties. De dieren zullen U onmiddellijk dankbaar zijn. Dierenbeschermen: taak van de hele gemeenschap.

Amsteltoernooi Schaken

—door G.R. van der Ploeg—

DEZE WEEK DE belangrijkste partij van dit toernooi. In de ronde kwam ik eindelijk weer eens uit tegen mijn oude vriend Smith, kampioen van de Antillen sinds menscheugenis. Hij is een de schaker met één lijfspreuk (zeft hij): "Ik ben iemand die voor niemand". Mensen, die goed schaken ontwikkelt hij jammer genoeg voor een tweekamp. Zo probeert een goede en bekende jeugler al twee(!) jaar lang hem uit te dagen voor een tweekamp, die vandaag nog nooit is gespeeld. Enfin, redenen des te meer om partij alles op alles te zetten. De partij is de tweede partij in een male competitie, die ik tegen hem heb gespeeld in zeven jaar.

Afgezien van vier simultaanpartijen, die ik alle won, was de echte partij in 1985 in het toernooi kampioen van de kampioenen, die ik verloor na lange tijd remise te hebben gestaan. In deze moest ik winnen wilde ik kampioen worden en Smith alleen een se. Een opmerking vooraf: de partij moest gespeeld worden onder de voorwaarde, dat iedere speler maar anderhalf uur heeft voor de partij. Is de partij niet afgelopen, dan verliest degene die het eerst tijd heeft opgebruikt en Smith heeft wit in deze partij. Geen gekke opgave om met zwart te winnen van een witspeler, die voor een remise speelt.

Wit: A.Smith

Zwart: G.R. v.d.

1. e2-e4

Ik ken Smith niet anders dan een e4-speler en hij kent de Caro niet wat voor mij de keuze dus gemakkelijk maakte.

2. Pg1-f3

3. e4xd5

4. d2-d4

5. h2-h3

Je kan zien dat Smith zijn openingen niet kent. De loper hoorde Caro-kann vaker op f5 dan op g4.

6. Lf1-d3

7. Dd1xd3

8. 0-0

9. Tf1-e1

Hier bood Smith mij remise aan.

10. Pb1-c3

Smith: "Remise?"

11. Ta1-b1

Smith: "Remise?"

12. a2-a3

"Remise?"

13. Lc1-d2

"Remise?"

14. Te1-c1

Hier bood Smith geen remise aan (ik had het toch niet aangevraagd en het is trouwens onbeschoft om meer dan één keer remise te vragen), maar hij gaf deze twee vraagtekens (alsof ik mij daarvoor aan zou trekken).

15. Pc3-d1

16. c2-c3

Hier had ik van niemand remise aangenomen. Zwart staat erg slecht.

17. Pd1-e3

Zwart krijgt nu winstkansen.

18. Tb1a8

19. Tb2-b1

20. Tb1xc1

Zwart mag c4 niet toelaten anders bevrijdt wit zich.

21. Pc3-d1

22. Pf3xd2

Hier zei Smith tegen mij: "Ik bied je voor de laatste keer remise anders ga je zien hoe sterk twee paarden kunnen zijn".

22.

23. Pd2-b3

Hoe meer zwart afruilt hoe beter voor hem. Smith onderschatte laatste twee zetten nogal.

24. Dd3-b1

25. Pb3xd4

Na 25. cxd4 volgt Dd4 en zwart ruilt een stuk wat goed is voor hem.

26. Pc5, Dxd4, Dd4, Pxa6, Txc1 is wit in grote problemen (28. Ta8!).

26. Pd1-e3

27. Db1-b2

En hier bood ik remise aan wat Smith natuurlijk aannam.

staat nog steeds gewonnen, maar ik had minder dan een half mijn klok om deze partij tot winst te brengen. Het wordt nog een lange partij en ik dacht: dan maar remise, want als ik straks tijd kom, gaat Smith gewoon doorspelen totdat ik op tijd verlies.

Commentaar van Smith: "Ik had allang gezien dat mijn twee den voldoende compensatie waren voor de toren en twee pionnen kan in deze stelling bijvoorbeeld dit spelen: 28. e4 en na dxc4 (teken van Smith) volgt 29. Pxf3 en zwart verliest de kwaliteit..... f6; 30. Pe7+ en 31. Pxc8). Wat natuurlijk onzin is, want ik gewoon 29., c3 en wit is dan in problemen in plaats van zwart."

Recept:

Bolita di kangreu

—di Bunchi Römer—
pa mas o menos 25 bolitas

Mester di:

- 1 kuchara di siboyo raspá
- 1 kuchara di manteka of margarina dirti
- 1 kup di harina di pan
- 1 kup di lechi
- 1 webu, bon bati
- 1 telep di Worcesterahire sous
- 1 salu, netumuskat i komino na smak
- 1 kuchara di peterseli, kórtá chiki chiki
- 1 konoflo na puru
- 1 bleki di kangreu

Moda di prepará:

1. Hasa e siboyo den manteka of margarine dirti ora e bira alap.
2. Agregá e harina di pan; kaba ta kasha e lechi ko poko aden, drei e ta ora e bira un papa di.
3. Meskla e webu bati, ku e Worcesterahire sous, speserainan; komino, peterseli i e konoflo, i esakinan den e papa.
4. Brua e kangreu poko poko aden. Laga e mofria poko.
5. Forma bolita di e pasta aki i hasa nan den e kayente.
6. Porsirbi e bolitanan friu o kayente, ku of sin.

Postzegels

DE VORIGE WEEK be-eindigde ik mijn artikelje met een bekende beschrijving van de Olympische uitgifte, op 15 december 1955, van het Italiaanse stadstaatje San Marino. Met deze emissie zijn echter de Posterijen van San Marino nog niet aan het einde van hun latijn. Op 10 december 1956 breien zij een nieuw slot aan de uitgifte van 1955. De reeds vermelde luchtpostzegel van 200 lire, waarop een ski-springer vertwijfeld uitkijkt naar een veilige landingsplaats, komt nogmaals

Malvinas baby naar Montevideo

MONTEVIDEO — Met een vliegtuig werd met grote spoed een baby van ander 24 uur van de Malvinas-eilanden naar Uruguay overgebracht voor medische behandeling, zo deelde het hoofd van de Volksgezondheid in Stanleystad mee. De baby Simon Gus Reid werd kort na de geboorte ziek.

Een specialist van het militaire ziekenhuis van de Malvinas die het kindje onderzocht nam meteen telefonisch contact op met het bekende Londense kinderziekenhuis aan de Great Ormond Street. Aan de hand van de gegevens welke de arts op de verre Malvinas-eilanden verstreekte concludeerde men in Londen dat de baby bloedtransfusies nodig had. Het was echter zonnklaar, aldus dokter Paul Murphy van de Medische dienst van Port of Stanley, dat het wicht een kinderarts nodig had en dat het goed zou zijn dat het verzorgd werd in een omgeving waar men de beschikking heeft over een laboratorium dat op het gebied van de kinder-geneeskunde is gespecialiseerd en "dat hebben we nu eenmaal niet op de Malvinas-eilanden", aldus de arts. Een reis naar Londen werd veel te lang geacht met het oog op de gezondheid van het kind zodat men bij de Britse luchtmacht de suggestie deed het kind over te brengen naar het Britse ziekenhuis in Montevideo. Nadat snel de diplomatieke procedures waren vervuld werd het kind samen met zijn grootmoeder met een Hercules-vliegtuig naar Montevideo overgebracht, waar de tweede bloedtransfusie werd toegediend. Er is niets meegegedeeld over de aard van de ziekte van de baby. Het echtpaar Gus en Colene Reis heeft al een dochter van vier jaar. Uruguay ondersteunt weliswaar de eisen van Argentinië op de soevereiniteit over de Malvinas-eilanden maar tijdens de Malvinas-oorlog stelde het land zich vrij neutraal op. Het land heeft normale diplomatieke betrekkingen met Londen.

in omloop, volkomen ongewijzigd wat kleuren en waarde betreft, maar wel met in de rechterbovenhoek de opdruk POSTA AEREA. Het waarom van deze herdruk ontgaat mij geheel. Het steenkoolrijke Saarland, van 1919 tot 1957 zo ongeveer een speelbal tussen Duitsland en Frankrijk, komt in 1956 met een tweetal Olympische toeslagzegels voor de dag. Zowel de 12+3 als de 15+5 franczegel vertonen hetzelfde zegelbeeld, namelijk een reproductie van een beeldhouwwerk, dat deel uitmaakt, wanneer ik mij niet vergis, van de grote triomfboog, die keizer Trajanus (53-117) in 114 te Benevento in Italië liet oprichten na zijn overwinning op de Daciërs. De Olympische ringen, volkomen correct verstrengd, benadrukken de verbondenheid met de Olympische Spelen.

Het staat de lezer overigens natuurlijk volkomen vrij in het Saarlandse zegelbeeld het wonder van de mannelijke schoonheid, Apollo genaamd, te zien, of het te beschouwen als een kopie van het Griekse meesterwerk, de Hermes van Praxiteles. Vast staat alleen, dat het een klassiek beeld betreft en dat Saarland met deze reproductie opnieuw een paar goede zegels aan zijn postzegelbestand toevoegde. Het Middeneuropese Tjechoslowakije brengt op 25 april 1956 een complete sport-emissie in de roulatie, waarbij zich een tweetal Olympische zegels bevinden.

De zegel van 30 haleru verwijst naar de 9-de Internationale Wielervedstrijd voor de Vrede, één van vele communistiche paradespaardjes, gehouden van 1 tot 15 mei 1956 op het traject Warschau-Berlijn-Praag. Zet hiernaast het neerslaan van de Hongaarse vrijheidstrijd in datzelfde jaar 1956 en dan weet u weer, dat lege vaten erg hot klanken. De Tjechische zegel van 45 haleru heeft betrekking op het 5-de Europese kampioenschap basketbal voor dames.

De zegel van 60 haleru laat u een moment zien uit een steepelchase, die in 1956 te Pardubice plaatsvond. De 80 haleru lijkt een Olympische zegel te zijn, maar is het toch eigenlijk niet. U wordt de marathonloper van Kostas in Tjechoslowakije geboden en niet de Olympische van Melbourne. Maar tot slot mag u dan op de zegels van 75 haleru (25 april 1956) en van 1,20 koruna (8 september 1956) genieten van twee echte Olympische zegels, waarop aan de dames de eer

wordt gegund te tonen, dat ook zij bij het discusswerpen, het verspringen en het hardlopen hun mannetje staan, al zal iedereen onmiddellijk moeten toegeven, dat geen van de drie gegravede atletes erg vrouwelijk aandoet.

Het nog steeds tot Europa gerekende Turkije geeft op 8 december 1956 ook twee Olympische zegels uit. Beide zegels, respectievelijk van 40 en van 65 kurus, laten u verzeilen in de worstelsport. Op de eerste zegel is dat een goot- en smijtpartij in de zogenaamde vrije stijl, terwijl men op het tweede exemplaar op Grieks-Romeinse wijze elkaar te lijf gaat. Op 24 oktober 1956 draagt Joegoslavië op met een achtjarige Olympische serie, die er in alle opzichten wezen mag. Achtereenvolgens krijgt men een actie-opname te zien van een hardloper (10 dinar); een kanovaarder (15 d.); een skiër (20 d.); een zwemmer (30 d.); enkele voetballers (35 d.); een waterpoler (50 d.); een tafeltennisser (70 d.) en een scherpschutter (100 d.).

Hier bij doet het verschijnen van de tafeltennisser wel wat vreemd aan. Voor zover mij bekend, behoort deze sporttak nog niet tot het Olympische programma. Hier valt dan eindelijk het doek over de VII-de Olympische Winterspelen, de Ruiterfeesten te Stockholm en de XVI-de moderne Olympiade. De diverse postadministratie krijgen nu de gelegenheid zich te bezinnen op de mogelijkheden om in 1960 bij de VIII-ste Winterspelen te Squaw Valley in de USA en de XVII-de Olympiade te Rome de filatelisten opnieuw te bedelven onder een vloedgolf van uitgaven. Daarover de volgende week meer.

MARVIS

(wordt vervolgd)

Argentijnse senaat aanvaardt echtscheiding

BUENOS AIRES — De Argentijnse senaat heeft met 26 tegen veertien stemmen zijn goedkeuring gehecht aan het initiatief-ontwerp voor de legalisering van de echtscheiding. Hiermee is het laatste obstakel opgevoerd op weg hiernaar toe. De senaats-vergadering duurde vrij lang. Eerder gaf het huis van afgevaardigden al zijn zegen aan het ontwerp. De behandeling in de senaat werd uitgesteld tot na

het einde van de pauze. Van katholiek-kerkelijke zijde is er wel verzet geweest tegen deze wet. Het zijn ook massa-bijeenkomsten gehouden. Argentinië met zijn drie miljoen inwoners die zich katholiek noemen is een der zeven landen in de wereld waar men echtscheiding niet kent. Dit komt mede ook niet van mini-staten Andorra, San Marino, Malta, de Filipijnen, Paraguay en Ierland.

Toekomst bepaald door kwaliteit werknemers in toeristen industrie

Overdracht Americana hotel rond

Bij Aruba Palmbeach-hotel zijn salarissen verhoogd

ORANJESTAD — Acht teams namen deel aan het deze week gehouden 'open tackle'—vistoernooi van Bucuti Yachtclub Aruba. De eerste prijs ging naar Andres Maduro van het team 'Angelina', terwijl Elias Fingal van de 'Challenger' beslag legde op de tweede prijs. De zwaarste vissen, die gevangen werden, waren: een mulato van 94 kilo door 'Macabi' van Hubert Kelkboom, een kingfish van 10,2 kilo door 'Asha' van Henry Christina, een mulato van 14,7 kilo door 'Challenger' van Elias Fingal Jr. en een mulato van 14,8 kilo door 'Angelina' van José Maduro. Het eerstvolgende open tackle-toernooi zal op 14 juni worden gehouden.

De rest zal aan liefdadige instellingen worden geschonken. Op de vraag of iemand, die momenteel in het buitenland verblijft, bij terugkeer naar de wacht kan komen om te kijken of er iets van hem bij is, werd door de politie-woordvoerder gesteld dat dit niet meer kan. De mensen, die donderdagavond om een of andere reden verstek lieten gaan kunnen niets meer opeisen. Het betrof hier goederen afkomstig van diefstal in de afgelopen jaren gepleegd.

GROTE BELANGSTELLING (zie foto) bestond er donderdagavond in Casa del Mar voor de introductie van de nieuwste IBM-computer door Antraco en de heer Van Rooy van de IBM-organisatie. Maandagmiddag wordt weer een demonstratie in Casa del Mar gehouden waar belangstellenden welkom zijn.

Marlboro

FILTER CIGARETTES

MENTHOL

Marlboro

10 CLASS A CIGARETTES

Trekking Sportlotto
22 mei '87
winnende
nummers:

**17
22
25
27**

Met complimenten van:
Superior Tobacco Co.

SAN NICOLAS — Bij de trekking van de Sportlotto, welke gistermiddag plaatsvond, heeft geen der inzenders de vier cijfers — 17-22-25-27 — goed geraden, zodat de eerste prijs van 9.101,35 florin in de pot blijft. Hierdoor zal bij de eerstvolgende trekking de eerste prijs rond de vijftienduizend florin komen. Voor de tweede prijs — drie nummers goed — waren er 25 goede inzenders, die ieder 115,10 florin zullen ontvangen.

Inschriivinga Skoog-scholen

ORANJESTAD— Ouders, die hun kind nog niet ingeschreven hebben voor het schooljaar 1987-1988, kunnen dit alsnog doen op het kantoor van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA), in Huize De La Salle, Irausquinplein 4. De SKOA is momenteel bezig het inschrijvings-proces af te ronden. De ouders zullen spoedig geïnformeerd worden op welke school hun kind geplaatst zal worden in het nieuwe schooljaar.

PPA opmerkingen over gevangenis en MSA-project beantwoord door hoofd van dienst

Nisbet: min-Kelly loopt weg voor zijn verantwoordelijkheid

**ORANJESTAD — "Minis-
ter Kelly is in de kwestie van
de nieuwe gevangenis voor
zijn verantwoordelijkheid
weggelopen en heeft deze pijn
voor de ambtenaren achter-
gelaten", aldus ex-minister
Benny Nisbet in een verkla-
ring waarin hij nogmaals een
beroep doet op de Staten een
onderzoek te beginnen naar
de bouw van het nieuwe Huis
van Bewaring en de renovatie
van het MSA-gebouw.**

Voor de PPA was het — aldus Nisbet — een verrassing dat ambtenaren het een en ander over voornoemde gevallen konden verduidelijken, terwijl de PPA zich gericht heeft tot de Staten en de regering, die de verantwoordelijkheid dragen. er

niet tot het hoofd van Domeinbeheer. De PPA had gaarne gezien dat het hoofd van Domeinbeheer in zijn persoonsentie had verteld voor welk bedrag de infrastructuurle werkzaamheden voor het Huis van Bewaring, die aanvankelijk op 800.000 florin werden geschat, nu precies opgenomen werden in het totale pakket. Nisbet had ook meer oprechtheid van het hoofd van dienst verwacht toen deze verklaarde dat de regering gebruik kan maken van het Lago-terrein voor de bouw van het Huis van Bewaring en dat de regering hierover een Lago-brief uit 1983 en één van recente datum in zijn bezit heeft.

jaar aan de ministers van Publieke Werken en Justitie zond. Hierin staat onder andere dat de nieuwe gevangenis geprojecteerd is op een stuk grond, dat gedeeltelijk Domeingrond en gedeeltelijk erfachtgrond van de Lago is en dat ten behoeve van dit project dus de Lago het betreffende gedeelte erfachtgrondprijs diende te geven. De Lago weigert echter — aldus de brief — de notariële akte van prijsgeving te ondertekenen. Deze akte is al sedert 16 augustus vorig jaar klaar, maar de Lago weigert tot op heden te tekenen, aldus Benny Nisbet, die zich nog afvroeg wat het verschil is tussen de Lago-brief uit 1983 en de brief van recente datum dat de Lago heeft doen besluiten niet te tekenen.

Min. Kelly: niet achter MEP leider verscholen

ORANJESTAD — In een gesprek met de Amigoe wijst minister Charro Kelly erop, dat in tegenstelling tot de berichten, dat hij onder meer verklaard zou hebben — in de tape-affaire — dat betrokken journalist zichzelf maar moest verschuilen als zou hij bericht hebben van de heer Nelson Oduber, dat dit ten stelligste niet waar is. "Ik behoef me achter niemand te verschuilen. Ook in het verleden heb ik bewezen dat ik openlijk voor mijn standpunt uitkom", aldus de bewindman.

Stichting
“de Geestelijk Gehandicapte”
Aruba

roept sollicitanten op voor de functie van:

LEERKRACHT

voor het komende schooljaar bij Skol Dununman
(z.m.l.k.) te Piedra Plat 86-B.

De sollicitant dient in het bezit te zijn van:

- de volledige bevoegdheid, bij voorkeur met de akte handvaardigheid of vakstudie B.B.O.;
- gelijkaardige opleiding met ervaring met geestelijk gehandicapten.

Hij/zij dient tevens bereid te zijn te werken in teamverband en veel belangstelling en liefde te hebben om te werken met geestelijk gehandicapten. Kennis en beheersing van het Papiaments is vereist.

Voor verdere informatie kunt U opbellen, telefoon 23806.

Schriftelijke sollicitaties met referenties te richten binnen veertien dagen aan de Algemeen Directeur van Stichting "de Geestelijk Gehandapte", Piedra Plat 86-A, Postbus 314, Oranjestad, Aruba.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 30 juni 1987 zal des voormiddags om 10 uurten overstaan van notaris mr. M.A. Eman of haar plaatsvervanger te haren kantore aan de Pastoor Hendriksstraat 91 te San Nicolas, Aruba, in het openbaar worden verkocht krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

- A. Het recht van erfpacht tot 29 november 2039 op een perceel domeingrond ter grootte van 7.52 are, gelegen te "Tanki Flip", Aruba, en kadastraal bekend aldair als eerste afdeling, sectie L, nummer 1746, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als Tanki Flip 14-B.
- B. Een perceel eigendomsgrond ter grootte van 10.60 are, gelegen te Oranjestad, Aruba, en kadastraal bekend aldair als eerste afdeling, sectie B, nummer 136, met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als George Madurostraat 9 en zonder nummer.
- C. Een perceel eigendomsgrond ter grootte van 6.03 are, gelegen ten oosten van de Kameringh Onnestraat te "Paramira", Aruba, en kadastraal bekend aldair als eerste afdeling, sectie P, nummer 1157.

De veilingsovereenkomsten liggen ter inzage op voormeld notaris kantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat van iedere afgeefder of koper gevorderd kan worden een bankgarantie over te leggen, afgegeven door een plaatselijke bank en tenminste gelijk aan zijn bod vermeerderd met de kosten, dan wel één of meer borgen te stellen tot zekerheid voor de nakoming van al zijn verplichtingen.

Notaris mr. M.A. Eman.
Tel.: 45567 of 46524.

<h1 style="text-align: center;">ennia</h1> <h2 style="text-align: center;">SHOPPING GALLERY</h2> <p style="text-align: center;">— NASSAUSTRAT 85 —</p>	
<h1 style="font-family: cursive;">Capri</h1> <p>LARGE SELECTION OF SHOES, SANDALS & SPORT SHOES FOR THE ENTIRE FAMILY</p> <p style="text-align: right;">tel. 28070</p>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <h2 style="margin: 0;">BIC PAC</h2> <p style="margin: 0; text-align: center;"><i>Island Couriers</i></p> </div> <p>WORLDWIDE DOCUMENT COURIER SYSTEM</p> <p>HAND CARRIED "DESK-TO-DESK"</p> <p style="text-align: right;">Phones: 29039, 27424, 28984</p>
<h1 style="font-family: cursive;">Boutique</h1> <h2 style="text-align: center;">LA GARDENIA</h2> <p>FASHION CLOTHING AND ACCESSORIES - PERFUMES - COSMETICS</p> <p>Agents for ELLEN BETRAUX fine cosmetics.</p> <p>Tel. 23210</p>	<p>WHEN ONLY THE FINEST WILL DO</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>SUNGLASSES sole distributor</p> <p style="text-align: center;"><i>Optica Aruba</i></p>
<p style="text-align: center;">Retina</p> <p style="text-align: center;">Foto Studio</p>	<h1 style="text-align: center;">ennia</h1> <h2 style="text-align: center;">Caribe</h2> <h2 style="text-align: center;">N.V.</h2>

Bon Bini
en
Veel Succes

Won tijdrif en werd 's middags derde in de Giro

Erik Breukink na eerste volledige etappe in Ronde van Italie op de eerste plaats

SAN REMO — In de chaos na de finish van Erik Breukink was ploegleider Peter Post vrijdag de eerste die hem feliciteerde. Post, als amateur-renner gesponsord door het bedrijf van Breukink vader, omarmde 'zijn' rose-truidrager wel vijf keer achter elkaar en minstens zo vaak riep de geemotiveerde Post dat Breukink geweldig had gereden. Daarmee over-dreef Post niet eens.

's Ochtends had Breukink de korte maar lastige rit ge-wonnen naar het op een hoog-te van 800 meter gelegen San Remo. Na 31 kilometer arri-verde Breukink alleen aan de streep in het villadorpje met de prachtige tuinen. 's Middags werd Breukink der-de achter Roche en Piasecki in de individuele, acht kilo-meter lange afdaling van de Poggio. Dat Breukink iets op Roche verloor, deed er voor Post weinig toe.

In een van de ploegauto's vloekte Phil Anderson op zijn Nederlands. De Australische kopman uit de ploeg Post dat in 10 minuten en 30 seconden een redelijke tijd te hebben, tot be-kend werd dat zijn Ierse rivaal Roche 11 seconden sneller was.

Andersons teleurstelling deed overigens niets af aan zijn vreug-de over Breukink's prestatie (10,25). Maar de Australiër wil nu eenmaal voortdurend waar maken, dat hij de nummer één is in de Post-formatie. Hij kon zich geruststellen met de gedachte, dat Breukink in de zware Giro nog wel tegenslag zal krijgen. Dat zou in het weekeinde kun-nen gebeuren, met de etappe Im-peria - Borgo of de ploegentijdrif op het programma. Breukink heeft, zo lang mogelijk met de grote versnelling fietsend, veel kracht verspild. Hij oogde in de subtropische temperatuur weliswaar topfit en snelde als een gazelle naar de eindstreep, maar zal in de koers alle Italianen te-gen zich hebben.

Ook al verliest Breukink de trui spoedig, hij beleeft in het zonovergoten San Remo een on-vergetelijke dag. Op het drukke plein bij de start van de rit naar San Remo, de mensen klom-men in bomen en op daken, zocht

Breukink een plek voor in het pe-loton. Hij vertrok met de bedoe-ling zo weinig mogelijk tijd te verliezen op de winnaar. Het tempo lag onmiddellijk hoog. El-ke ploeg was uit op de zege.

Niemand slaagde er evenwel in weg te komen, tot de actieve Italiaan Pagnin, tweevoudig rit-winnaar in de Ronde van Spanje, het probeerde. Breukink was de enige die attent reageerde. Het inmiddels verbrokkelde peloton liet het duo gaan. In een kleinere versnelling dan Breukink werkte Pagnin aanvankelijk goed mee. Maar zodra de weg steiler werd, kreeg Pagnin het moeilijk. Na de eerste demarra-ge van Breukink kwam Pagnin terug, na de tweede gaf hij het, druk schakelend, op.

Twee kilometer voor de eind-streep bleef Breukink alleen over. Pagnin werd ingehaald door een groep met kopmannen, onder wie proloog-winnaar Vi-sentini, maar niet tweevoudig Giro-winnaar Saronni. Als ver-liezer van de dag staat Saronni op bijna twee minuten van Breu-kink. Anderson verdiende boni-ficatie-seconden met zijn sprint naar de tweede plaats. 'Ik dacht dat er nog drie of vier voor mij re-den', vertelde Anderson. 'Ik wil-de hen proberen in te halen.' De Schot Millaar, ook uit de ploeg Post, werd derde.

De afdaling van de Poggio, be-rucht om de vele bochten, lever-de Breukink geen enkel pro-bleem op. Hij verloor op de eerste twee kilometers, die nog stijgend waren, wat tijd. In de lange vlucht van de niet eens hoge Pog-gio nam de als laatste gestarte Breukink net als Anderson geen

VOETBAL / ZEIST — Het scheidsrechterscorps van het be-taald voetbal wordt het komend seizoen uitgebreid. Zes arbiters promoveren van de over-gangsligst. Het zijn Ab Schuur-mans, Mario van de Ende, Minne Modderman, Wim Kok, Harrie van Beek en Ron Metz. Zij heb-ben dit seizoen reeds drie eerste divisie-wedstrijden en een be-kerwedstrijd gefloten. Van de lijst wordt alleen de met dispen-satie optredende Gerard Geurds afgevoerd. Er is besloten hem geen tweede maal dispensatie te verlenen. Egbert Mulder, Henk van Ettenkoven en Bep Thomas, die de leeftijd van 47 jaar hebben bereikt, krijgen (voor een jaar) wel dispensatie. Van Ettenko-ven had in eerste instantie een voorbehoud gemaakt, omdat hij was gevraagd als bestuurslid van Wageningen. Inmiddels heeft hij laten weten als scheidsrechter door te willen gaan.

VOETBAL / MUTTENZ — Karl-Heinz Rummenigge is in het ziekenhuis van de Zwitserse plaats Muttenz geopereerd aan de rechter achillespees. Volgens de behandelende geneesheren zal het zeker drie maanden du-ren, voordat de 32-jarige Westduitse international van Inter Milan de training mag her-vatten. Tijdens de operatie, die werd uitgevoerd door drie Zwi-tserse specialisten in het bijzijn van de clubarts van Inter, werd de gedeeltelijk gescheurde pees door plastische chirurgie versterkt. De blessure hield Rum-menigge maandenlang aan de kant. Als het helingsproces spoed-ig verloopt, mag hij na tien da-gen het hospitaal weer verlaten.

overdreven risico's. Halverwege het parkoers had de Zwitser Freuler de beste tijd (6,29), ge-volgd door Roche (6,30), Visenti-ni (6,31) en Breukink (6,32).

Op het laatste deel, drie kilo-meter door San Remo, schakelde Breukink naar de grootste ver-snellings, om vervolgens vlak bij de boulevard met luid applaus te worden begroet door duizenden enthousiaste toeschouwers. Vijf meter na zijn aankomst moest Breukink in de remmen knijpen om ongelukken te voorkomen. Voor de Italianen was Breukink, ook eerste in het berg-, punten- en combinatie klassement, de held van de dag. Zo bemerkte hij, wat het is om succesvol profren-ner te zijn in Italië. Zelfs zijn ex-tra prijs was typisch Italiaans: 60 flessen wijn en 20 bussen olij-folie.

Het algemeen klassement na de eerste etappe:

1. Breukink (Ned)	1.06,22
2. Roche (Ier)	op 0,14
3. Piasecki (Pol)	op 0,21
4. Visentini (Ita)	op 0,29
5. Rominger (Zwi)	op 0,30
6. Anderson (Aus)	op 0,30
7. Bauer (Can)	op 0,41
8. Pagnin (Ita)	op 0,41
9. Argentin (Ita)	op 0,46
10. Pedersen (Noo)	0,49

Shastri Moesker leider in hoofdklasse Standen in het clubkampioenschap schaken van schaakvereniging Janwé

WILLEMSTAD — In de achter ons liggende weken heeft schaakvereniging Janwé weer een paar ronden voor haar clubkampi-onenschap afgewerkt. De uit-slagen gaven niet veel echte verrassingen te zien. In de A-klasse leidt Shastri Moesker, terwijl in de B-klasse Peter Pilgrim de ranglijst aanvoert. In de C-klasse heeft Ramon Henriquez het meeste punten verzameld. Ludmilla Gar-mers is op dit moment de sterkste dame bij Janwé. Zij staat bovenaan met 7 punten uit acht duels.

De standen in de diverse klas-sen na zaterdag 16 mei:

A-klasse:

1. Moesker	4 (4)
2. Wolf	4 (4)
3. Capella	2,5 (4)
4. Moron	2 (3)
5. Bito	2 (5)
6. De Maaijer	1,5 (2)
7. Scherptong	1 (3)
8. Lau-A-Kien	0 (7)

0-0-0-0-0

B-klasse:

1. Pilgrim	9,5 (11)
------------	----------

Bridge-uitslagen van Asiento en van Baranca

WILLEMSTAD — Op zater-dag 30 mei organiseert bridge-club Baranca de Toyota-marathon in de zaal van Scherpenheuvel. Voor deze marathon, welke om 09.00 uur aanvangt en fl. 25,- per per-sonen kost, kan men zich in-schrijven bij Mw. Bustraan (89906) of Hr. Roerhorst (79031). Men moet een half uur voor aanvang aanwezig zijn.

Op 20 mei heeft Baranca in twee groepen weer gebridget. Ook de dames van Asiento heb-ben de vierde ronde om het Ewald Berend schild afgewerkt. De resultaten van beide wed-strijden zijn hieronder vermeld:

Baranca Groep A

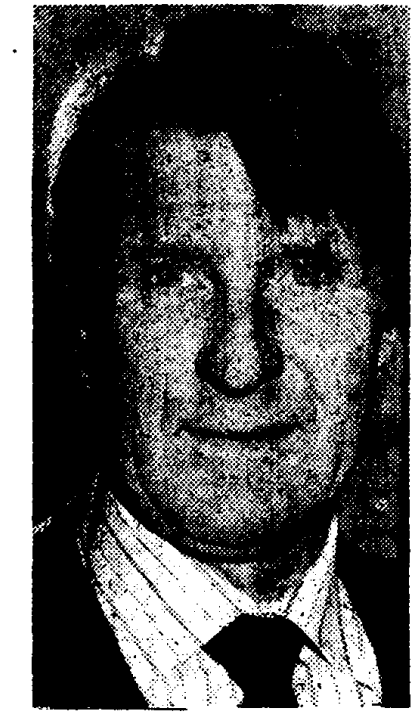
1. Opstal - De Vries: 64,58%; 2. Eicht. Voskamp: 63,88%; 3. Ds. Zwollo - De Paus: 61,46%; 4. Hrn. Kroeger - Van Wijngaarden: 57,08%; 5. Hrn. Brown - Tige-laar: 56,25%; 6. Hrn. Groot - Cloose: 52,08%; 7. Meij. Snellers - Hr. Moenir-Alam: 50,83%; 8. Ds. Vluc - Gumbmann: 50,42%.

Groep B:

1. Brok - Pais: 62,50; 2. Eicht. Van Werkhoven: 60,42%; 3. Schrijs - De Haseth: 58,63%; 4. Ds. Engelman - Bustraan: 58,04%; 5. Ds. Eikelboom - Van de Jagt: 55,95%; 6. Eicht. Ooms: 54,76%; 7. Eicht. Goossens: 54,17%; 8. Ds. Van de Bregge - Van der Velde: 52,38%; 9. Ds. Van Beek - Blankevoort: 52,08%

Dames van Asiento

1. Smeets - Van der Velde: 60,88%; 2. Craane - Vander Jagt: 58,50%; 3. Kusters - De Vries: 56,12%; 4. Hanrath - Henriquez: 55,10%; 5. Boei - Vluc: 54,42%; 6. Voskamp - Bustraan: 53,06%; 7. Van Werkhoven - Sluiter: 52,77%; 8. Zwollo - De Paus: 52,04%; 9. Gibbs - Valkenberg: 51,02%; 10. Boudewijns - Kruis-keer: 50,68%.

PETER POST: "Breukink heeft geweldig gereden!"

0-0-0-0-0

WIELRENNEN / LUXEMBURG — De Ronde van Frankrijk start in 1988 in Luxemburg. De pro-loog van de 75e Tour zal op 3 juli worden gehouden. Dit heeft Jacques Santer, premier van het Groot-Hertogdom, vrijdag be-kend gemaakt. De Tour-organisatie had al eerder een overeenkomst bereikt met de mi-nister van Sport en het bestuur van de stad Luxemburg over de start van de Ronde van Frank-rijk in Luxemburg. De regering heeft nu formeel toestemming gegeven voor uitvoering van de plannen. Dit jaar start de Tour de France op 1 juli in West-Berlijn.

2. Maduro	9 (11)
3. Plaate	8,5 (11)
4. Habibe	6 (9)
5. Gomes-Casseres	5,5 (9)
6. Coeriel	3,5 (7)
7. Hupsel	3,5 (10)
8. Bracelli, Holar	3 (7)
10. Garmers	3 (10)
11. Grijt	1,5 (6)
12. Istatie	1,5 (7)
13. Bloem	0,5 (3)
14. Emelina	0 (3)
15. Heyliger	0 (4)

C-klasse:

1. Henriquez	9 (11)
2. Herman	8,5 (12)
3. Marcus	7,5 (9)
4. C. Pinedo	5,5 (7)
5. O. Martina	5 (6)
6. Hill	5 (8)
7. Roabot	4,5 (6)
8. Lampe	3,5 (6)
9. Rampersad	3 (5)
10. Requena	2 (2)
11. R. Martina	2 (7)
12. Blasse	2 (8)
13. Page	1 (4)
14. A. Pinedo	1 (6)
15. Martha	1 (8)
16. Colina	1 (10)
17. Jarmohamed	0,5 (1)
18. c. Mendes	0 (1)
19. Ju. Mendes	0 (1)
20. Jo. Mendes	0 (3)

Dames-klasse:

1. Garmers	7 (8)
2. T. Foy	6,5 (9)
3. Leocadia	6 (7)
4. Cijntje	6 (8)
5. Cova	6 (9)
6. Holar	5 (10)
7. Archer	5 (11)
8. C. Melfor	4 (7)
9. Craane	4 (9)
10. A. Foy	3,5 (11)
11. S. Cardose	3 (4)
12. Metz	3 (11)
13. R. Melfor	2,5 (5)
14. Sambre	2,5 (7)
15. Winklaar	1,5 (11)
16. L. Cardose	1 (2)
17. De la Paz	1 (4)
18. Jarmohamed	0,5 (4)
19. Dos Santos	0 (1)
20. Veeris	0 (3)

Wil in Rome geen marathon lopen: Carla Beurskens wil in Oslo record op 10 km verbeteren

DEN HAAG — Carla Beurskens, officieus Neder-lands recordhoudster op de marathon met 2 uur, 27 minu-ten en 35 seconden, zal bij de strijd om de wereldtitels atle-tiek die van 29 augustus tot en met 6 september in Rome wor-den gehouden, niet deelne-men aan de marathon.

De Limburgse, die voor een kort trainingskamp naar de Ver-enigde Staten vertrok, waar zij op 30 mei in New York met Elly van Hulst deelneemt aan een wedstrijd over tien kilometer, zal in de Romeinse hoofdstad mogelijk uitkomen op de 10 kilo-meter.

'Ik zou in Rome graag de 10 ki-lometer willen lopen omdat dit beter past in mijn voorbereiding op de Olympische marathon van Seoel', aldus de atlete uit Bel-feld, die volgens Arie Kauffman, de technisch directeur van de at-letiek unie, mondeling nog

MALTA AMSTEL SPORTAGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU (zwembad) geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN Damacor Bowling Club (Chuchubiweg) openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO Iedere maandagavond om 20.00 uur ge-legenheid tot schaken in het Maduro Plaza.

BASEBALL (AA-klasse) 20.00 uur Wild Cats vs Royal Scorpions - Sentro Deportivo Korsou.

TENNIS (Wilson Interclub-compettie) 19.00 uur (A-klasse) CSC vs Sithoc. 19.00 uur (B1-klasse) Asiento vs RCC. 19.00 uur (B2-klasse) Asiento vs Sithoc. 20.00 uur (B2-klasse) RCC vs CSC. 19.00 uur (C2-klasse) RCC3 vs RCC2. 19.00 uur (C2-klasse) CSC vs Julianorp 2.

ZONDAG ATLETIEK (Curaçao Atletiek Bond) 07.00 uur 10 km Van Dorp/Eddine loopwed-strijd - start en finish bij Van Dorp/Eddine in de Roadeweg.

BASEBALL (AA-klasse) 10.30 uur Sorpresa vs Groot Kwartier Stars - Sentro Deportivo Korsou.

TENNIS (Wilson Interclub) 19.00 uur (C1-klasse) RCC vs Asiento. 19.00 uur (C1-klasse) Julianorp vs Sithoc. 19.00 uur (C2-klasse) Asiento vs Juliana-dorp 3.

VOETBAL (Federashon Futhol Korsou) 16.00 uur Indokor vs Juventus Westpunt; 18.00 uur De Koning / Nos Pan vs Jong Co-lombia / CWZ - Sentro Deportivo Korsou.

ATLETIEK / PRINCETON — Edwin Moses heeft zaterdag zijn 10de opeenvolgende zege op de 400 meter horden behaald. In Princeton zegevierde hij na een slechte start in de matige tijd van 49,19 seconden. Moses is sedert 2 september 1977 op zijn specia-li-teit ongeslagen. In New Jersey won Sydney Maree de 1500 me-ter in 3.43,14.

Uitslagen en programma Wilson Interclubcompetitie

WILLEMSTAD — Voor de Wilson Interclubcompetitie werd in het afgelopen wee-keinde in de B- en C-klasse een volledig tennis-programma afgewerkt.

In de B1-klasse won Sithoc van CSC (4-1), waarbij Jereline Joub-ert voor Sithoc een hoofdrol ver-vulde. Asiento versloeg Juliana-dorp (3-2). RCC en Sithoc gaan beide aan kop in de B1-klasse met 8 punten uit 6 wedstrijden.

In de C1-klasse won Sithoc van CSC (3-2) en versloeg Asiento Julianadorp met 4-1. In deze klasse staat RCC bovenaan met 10 punten uit 6 wedstrijden, ge-volgd door Asiento met 8 uit 5. In de CII-klasse won Julianadorp 2 uit bij RCC (2-3) en verloor Julia-nadorp 3 thuis van RCC 2 (0-5). RCC 2 gaat in de CII-klasse aan de leiding met 12 punten uit 7 wedstrijden, gevolgd door Asien-to en Julianadorp 2, beide met 10 uit zeven.

Dit weekeinde wordt een vol-ledig programma afgewerkt.

A-klasse: CSC - Sithoc (za, 19.00 uur).

B I-klasse: Asiento - RCC (za, 19.00 uur); Julianadorp - Sithoc (za, 19.00 uur).

BII-klasse: RCC - CSC (za, 20.00 uur).

C I-klasse: RCC - Asiento (zo, 19.00 uur); Julianadorp - Sithoc (zo, 19.00 uur).

C II-klasse: RCC 3 - RCC 2 (za, 17.00 uur); CSC - Julianadorp 2 (za, 19.00 uur); Asiento - Julia-nadorp 3 (zo, 19.00 uur).

Rutssel Markes scoorde enige treffer

Victory Boys in een aantrekkelijk wedstrijd langs zwak Undeba: 1

WILLEMSTAD — Undeba-NAC bleek gisteravond al zijn kruut verschoten te hebben in zijn laatste optreden tegen De Koning dat met de monsterscore van 6-2 in een overwinning werd omgezet. Tegen Victory Boys - Citco kon de Bandabaose formatie echter helemaal geen vuist maken en werd voor ruim 600 toeschouwers - voor het me-rendeel eigen publiek - naar een 0-1 nederlaag gespeeld.

Mag zich nog gelukkig prijzen ook dat de score beperkt is geble-ven tot 0-1. Keeper Johnny Ja-manika kan daarover meepra-ten. Hij had een bijzonder ar-beids-intensieve avond en kon een aantal keren slechts met de grootste moeite en een beetje ge-luk de situatie redden. Terwijl Undeba zijn draai helemaal niet kon vinden, speelde Victory Boys juist op alle fronten zijn be-tescompetitiewedstrijd tot nut toe.

Undeba liet zich praktisch vanaf het begin in de verdedi-ging drukken voornamelijk door het falen van zijn middenlinie welke praktisch niet bestond. Bij Victory Boys functioneerde het middenveld wel optimaal. De Sta. Rosa-ploeg viel constant aan, vaak massaal, en legde, om het uiteraard nog moeilijker te

maken voor de paniekeri-gende Undeba-defensie, de ge afwisseling in zijn spel de acties zowel via het centrum over de flanken te leiden. De die meeste onrust en panie de achterhoede van Unde-zaaide, was Lionel Fraaijer werkte enorm hard voor doelpunt, nam initiatieven beerde het met teamwerk dernaam snelle, individ doorbraakpogingen. Echte der succes.

Na de rust nam Rutssel de-ze rol van hem over. Met succes, want in de 19e mi-nuut van de tweede helft slaagde uiteindelijk in het doelpun al vanaf de eerste helft lucht had gehangen, op he rebord te brengen. Unde kwam slechts eenmaal die een doelpunt toen Broertje na een laag, flitsend schot dat slechts met de grootte spanning gehouden kon door Waldi Graanoogst.

Dankzij het resultaat va-teravond heeft Victory Boys positie op de ranglijst aan-lijk verbeterd. Men klom lijk naar een gedeelde twi-plaats met Centro Domini met vijf winstpunten. Unde moet voorlopig genoegen ac-met de vierde plaats in de punten.

Voor morgenmiddag sta-teressante wedstrijd op programma: de derby tus- streekgenoten De Koni- Jong Colombia. Jong Colo zal er opuit zijn om zijn ope-gen status te behouden en positie aan de top te verster-terwijl De Koning zich zal herstellen na de smadelij-derlaag van 2-6 die het we- week tegen Undeba leed.

TRINIDAD & TOBAGO 5TH ANNUAL MARATHON AND INTERNATIONAL 10K RUN

Take advantage of BWIA's special package rates for runners and spectators! Fri June 5th - Sun June 7th

Rates per person depending on your choice of hotel, including the BWIA airfare.

Moniques Guesthouse	US\$ 240.-
Kapok Hotel	US\$ 251.-
Chaconia Inn	US\$ 255.-
Hilton Hotel	US\$ 269.-
Holiday Inn	US\$ 272.-

BWIA flight leaves 8:30 AM Friday June 5th and returns 5:30 PM Sun-day June 7th.

*Based on double occupancy

BWIA International Travel & Tourism Agency Corporation

Call your travel agent for more information

Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de vrijdag in de hoogste afde-lingen van de Amerikaanse ba-seball- competitie gespeelde wedstrijden zijn:

American League

Chicago White Sox - Boston Red Sox 4-3; Detroit Tigers - Minne-sota Twins 3-2; Milwaukee Bre-wers- Cleveland Indians 4-2; Kansas City Royals - Texas Ran-gers 8-1; New York Yankees - California Angels 7-2; Baltimo-re Orioles - Oakland Athletics 10-6; Toronto Blue Jays - Seattle Mariners 7-5.

National League

Atlanta Braves - Chicago Cubs 9-5; Pittsburgh Pirates - Cincin-nati Reds 4-1; New York Mets - Los Angeles Dodgers 6-4; San Francisco Giants - Philadelphia Phillies 2-1; St. Louis Cardinals - Houston Astros 7-5; San Diego Padres - Montreal Expos 5-3.

FOR ONLY \$ 150 U.S. MONTHLY

Now, you can purchase a residential lot in one the most exclusive areas in the United States and pay monthly in U.S. dollars or florines. We are located in the fastest growing area in the state of Florida, where your investment is guaranteed. Completely developed with four golf courses, inland chanel, beach, golf and tennis clubs, Yatch Club, Private Air Port, Schools, Banks, etc. There are more than 500 homes already built.

Don't miss this opportunity to make the best investment of the moment.

Monthly payments from U.S. \$ 150.00 or its equivalent in florines.

KENESI INVESTMENT Co. INC.
6787 Brookline Dr.
Country Club of Miami
Hialeah, Miami
FLORIDA. 33015. U.S.A.

NAME _____
ADDRESS _____
PHONE NUMBER _____
COUNTRY _____

BOONAIRE AGENDA

RE: 9000
WEER: 8222
TRALE: 8845
AAL: 8900

Le Lagoon: maandag t/m vrijdag
8-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00

RE BIBLIOTHEEK
tijden voor het publiek
en donderdag van 14.00-18.00
vrijdag en zaterdag van 08.00-12.00
10.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00

tijden voor lezers)
van 14.00-19.00 uur.

AUTING: maandag t/m vrijdag
stikken 15.45 uur; gewone
10.30 uur.

CLUBS
donderdagavond 19.30 uur - Hotel

omatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
able: elke tweede maandag -
um Terra Corra.
vrijdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

RSKANTOOR EN BEVOLKING:
14.00-15.30 uur kotten ge-

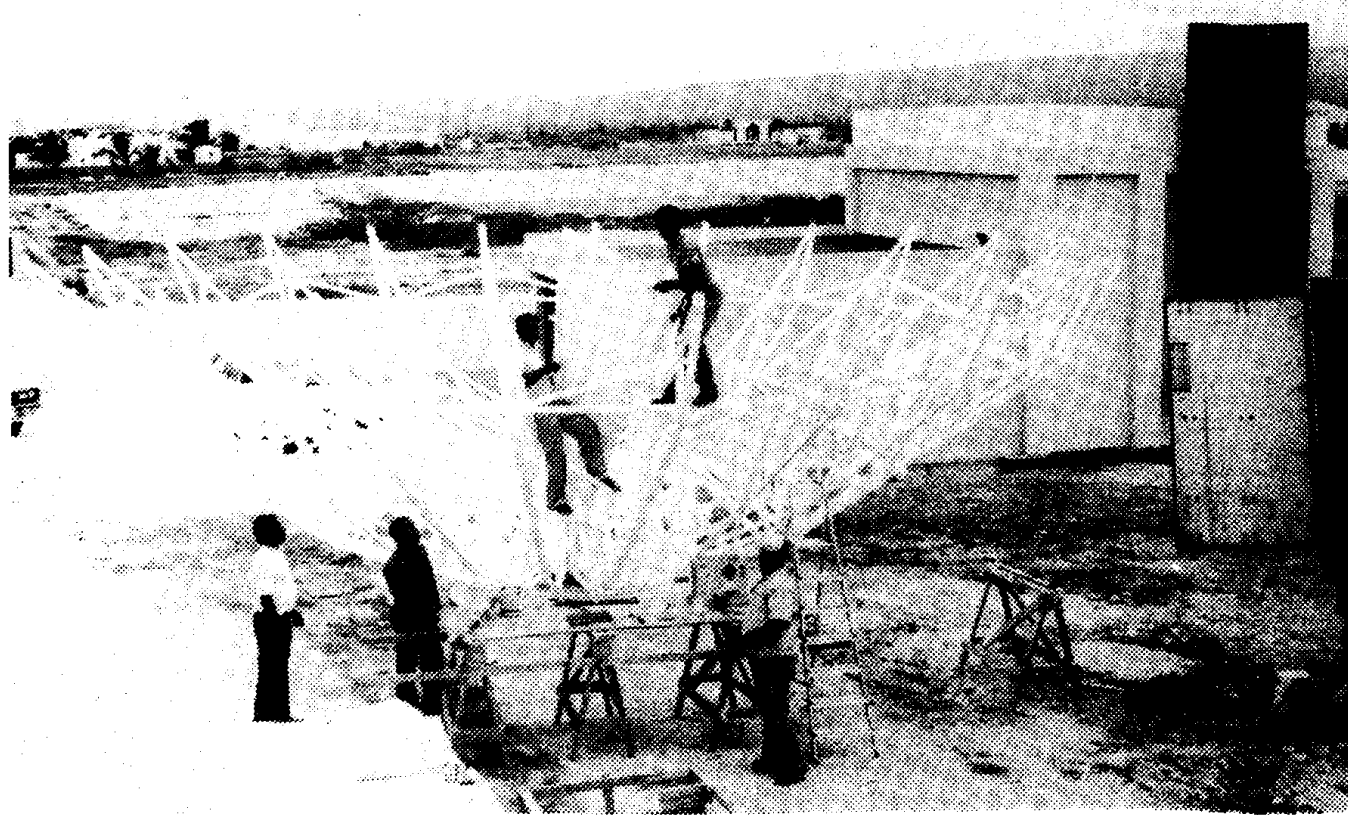
BIBLIOTHEEK: voor bezichtiging
contact op te nemen met de
Bedacht, Noord Nikiboko 194.

CLUB (Weg naar Willemstoren):
vrijdag van 20.00-24.00 uur; za-
12.00-24.00 uur.

LAUR (gezaghebber): elke donder-
09.00-11.00 uur op het Be-
mor, Kralendijk; laatste donder-
maand van 10.00-12.00 uur te

LI (tel.: 8198): verzameling Bo-
schelpen en koraal; open van
vrijdag van 10.00-12.30 uur -
Nikiboko Zuid 3.

CK (24 mei): 06.30 uur start 5k loop-
stadion te Rincon.

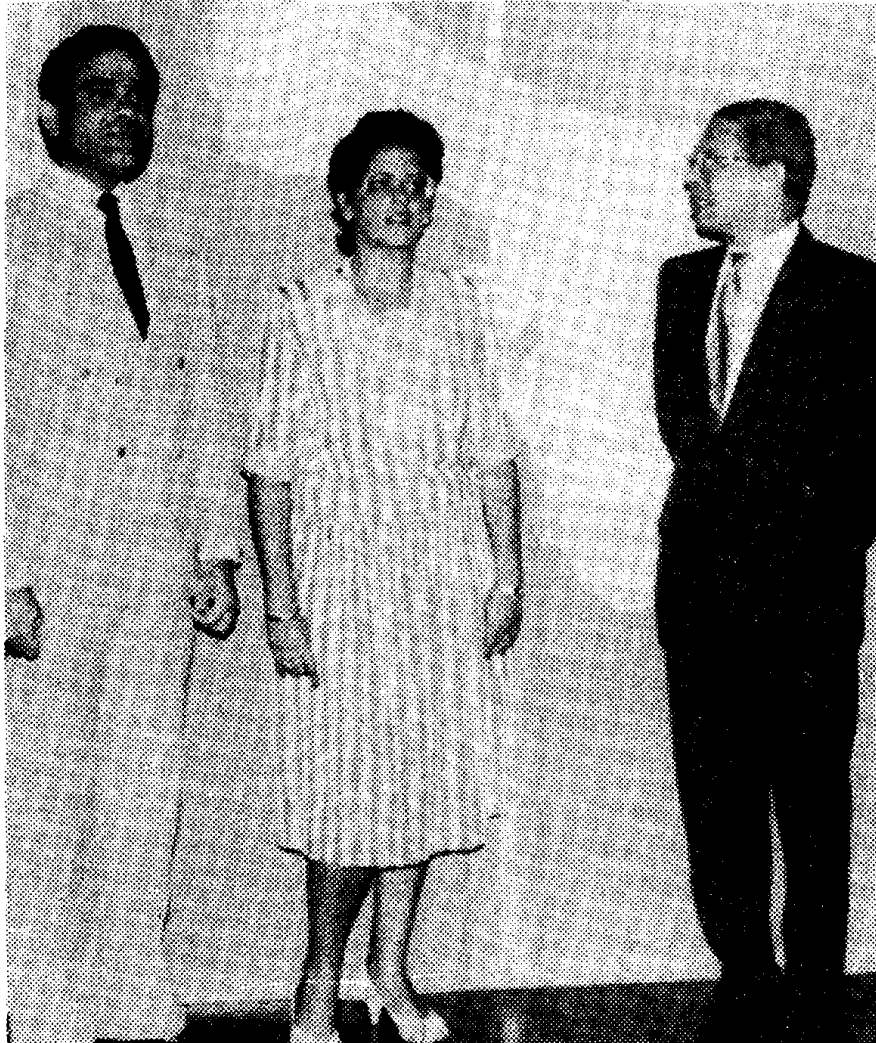
MANAGUA — Minister Ernesto Cardenal van Cultuur van Nicaragua vertegenwoordigt zijn land op de vergadering van de nationale conferenties voor de herdenking van het vijfde eeuwfeest van de ontdekking van Amerika, welke vergadering op Puerto Rico werd gehouden. Deze minister is in Nicaragua de voorzitter van de nationale commissie van Nicaragua.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00
uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven
aan mevr. A. Wong - Lol - Sing, Kaya
Cacique 4.

KRALENDIJK — Deze week is de Landsradiodienst (LRD) begonnen aan de opbouw van de satelliethotel voor Radio Nederland Wereldomroep (RNWO). De schotel is afkomstig van de LRD op Curaçao, die zelf een nieuwe heeft aangeschaft. Een rechtstreekse satellietverbinding met Nederland was al in de beginjaren zeventien een grote wens van de RNWO, aangezien telefoonverbindingen niet altijd een optimale geluids- overbrenging geven. De verbinding die RNWO nu met het moederbedrijf in Nederland heeft is uitsluitend voor de ontvangst van de programma's vanuit Nederland. Hoewel het in principe ook mogelijk zou zijn om via de schotel uit te zenden, zal daarvan geen gebruik worden gemaakt. Overigens is voor het Nederlandse radiobedrijf, dat onlangs veertig jaar bestond — en op Bonaire bijna twintig jaar — de satelliethotel geen voordelige

verbinding. In feite is de schotel door de LRD in bruikleen gegeven. De technici van RNWO zullen zelf voor het onderhoud zorgen, maar de financiële regeling die jaren geleden is getroffen met de LRD en voor dat bedrijf zeer lucratief is, blijft gewoon bestaan. Bij de foto: de schotel met een diameter van elf meter, die momenteel ter hoogte van Playa Lechi wordt opgebouwd.

KRALENDIJK — De Nederlandse ambassadeur in Trinidad en Tobago mr J. Leefmans heeft deze week een beleefdheidsbezoek afgelegd bij gezaghebber mr George Soliana. In de loop van donderdagmiddag bracht de ambassadeur samen met de tweede functionaris op de Nederlandse ambassade, mej. Herrera een bezoek aan het Bestuurscollege; daarna begaf het gezelschap zich naar het carcoproject van Mar-cultura en naar de Saltcompany. Aldaar werd over beide bedrijven enige uitleg verstrekt aan ambassadeur Leefmans. In de middaguren vertrok de ambassadeur mr Leefmans met zijn gevolg weer van Bonaire. Bij de foto: vlnr gezaghebber Soliana, mej. Herrera en ambassadeur mr Leefmans.

Uit Venezuela **Lusinci voorkomt** **uitzetting SU-** **journalisten**

CARACAS — President Jaime Lusinci van Venezuela heeft persoonlijk ingegrepen in de kwestie van de uitzetting van twee Russische journalisten. De opdracht tot de uitzetting was gegeven door de Venezolane inlichtingen-dienst. In een brief aan de vereniging van buitenlandse correspondenten in Venezuela heeft president Lusinci dit laten weten. Het uitwijzingsbevel van de DISIP gold Boris Cherbakov van het persbureau TASS en Yuri Ussae van de Russische radio en tv. Hen was meegedeeld binnen 72 uur het land te verlaten, waarbij geen motief werd opgegeven voor dit bevel. De beide Russische journalisten vertelden dat er huiszoeking was gehouden in hun appartement, waarna al spoedig het uitzettingsbevel afkwam. Minister Simon Alberto Consalvi wilde geen commentaar geven op deze maatregel. Ik weet niet wat er gebeurd is, zo verontschuldigde hij zich. Het is volgens de correspondenten-vereniging van Venezuela voor het eerst sinds 29 jaar dat iets dergelijks buitenlandse correspondenten overkomt in Caracas. Wij eisen een uitleg, zo verklaarde men.

BOGOTA — De Colombiaanse export naar Venezuela is tussen januari en 15 oktober 1985 met 155,8 miljoen dollar gestegen. In vergelijking met 1985 is dit een stijging met 33 procent. De belangrijkste uitvoer-producten waren leer, kleding, boeken en hout-artikelen.

Borgsom bepaald voor VS **samenzweerder tegen** **leven Nica president**

TULSA — Een federale rechter heeft voor Donell E. Howard een borgsom bepaald van vijftigduizend dollar. Howard heeft met een makker die kans zag de Amerikaanse justitie te ontvluchten in een complot gezeten voor het vermoorden van de Nicaraguaanse president Daniel Ortega. Rechter John Leo Wagner bepaalde ook dat Howard aan een onderzoek naar het gebruik van drugs en alcohol wordt onderworpen. De zaak was aan het licht gekomen toen mensen die door de beide samen-zweers voor hulp in de arm waren genomen de autoriteiten waarschuwden.

Managua reageerde op het bekend worden van dit bericht met de mededeling dat het helemaal niet verwonderlijk is dat in een klimaat van oplichterij tegen Nicaragua onevenwichtige mensen op het idee komen voor een aanslag. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt volkomen bij de Amerikaanse regering, aldus Managua.

la hoja
funeral home
Nassaustraat 101
Oranjestad, Aruba
Netherlands Antilles

A fallece inesperadamente
na edad de 57 años

**CASIMIRO
YARZAGARAY**
miho conocí como
CHOMY

Na number di su esposa: Muñeca
jioenan: Donna y Jioe
Ralph
Ricky
Monique

rumannan: Nene, Elsa y famia
Fabia y Francisco
Shonpé

cufia: Norma Lacié y jioenan
Tantan y omo
sobrino- y sobrinanan
primo- y primanan.

Demas famianan: Yarzagaray, Croes, Berkley, Lacié, Koolman, Henriquez, Rasmijn, Colina, Erasmus, Arends y Hernandez.

Ta invita tur famianan, amigonan y conocirnan pa acto di entierro cual ta tuma luga diamars 26 Mei pa 4'or, saliendo for di cas mortuoria Sta. Cruz 91-A pa iglesia Inmaculada Concepcion y despues pa santana catolica na Sta. Cruz.
Restonan mortal lo ta di 11.30 a.m. na Sta. Cruz 91-A.

**STAF Y PERSONAL DI VOLKSKREDIETBANK
Y BOUWCREDIETBANK ARUBA**

cu honda pena ta participa fallecimiento di Señor

CASIMIRO (CHOMMY) YARZAGARAY,
na bida un bon Hefe pa su Staf y Personal.

Su recuerdo lo keda semper den nos memoria.

Cu su alma sosega na paz.

GOBIERNO DI ARUBA

cu honda pena ta participa fallecimiento di señor

CASIMIRO (CHOMMY) YARZAGARAY,
na bida Director di Volkskredietbank y Representante di Bouwcredietbank Aruba.

Su recuerdo lo keda semper den nos memoria.

Cu su alma sosega na paz.

GOBIERNU DI KORSOU
KAMPAÑA PA ERADIKA SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU

Koordinador di Kampana ta partisipá ku durante siman di djaluna dia 25 di mei te i ku djabierné dia 29 di mei 1987, trùk ta pasa kohe shushi den siguiente bario i kaya:

- Kas Chikitu - Veerisweg - Morgenster - Seru Pretu - Soledat - Weg naar Westpunt fo'i Kas Chikitu te Hamber - Mina Scharbaai - Raphael - Pretu - Peruweg - Grinoli - De Savaan - Moontjeweg - Kaya de Savaan - Kaya Drums - Kaya Boko - Kaya Tobo - Kaya Zim - Kaya Renbak - Kaya Bari - Klein Piscadera - Thorenquest - Vergenoeging.
- Architectenweg - Monteursweg - Kaminda Eléktrishèn - Koraal Specht kompletu - Dominguito - Bottelier - Zuurzak - Oude Caracasbaaiweg.
- Westpunt - Watamula - Kurá - Mishé - Sabana di Westpunt - Zorgvliet - Lagun - Djeremi - Kenepa.

Ta publiká e anunsio aki ku bastante antispashon pa fasilitá tur hende limpia kurá durante fin di siman benidero.

Ta supliká pa ora pone shushi afó, separá shushi manera p.e. frishidél, was-mashin, stof bieu, etc. i tayer for di sobrá shushi i pone nan apart.

PA MAS INFORMASHON I OF KEHO YAMA
SENTRO DI INFORMASHON NA TELEFON 626060.

Koordinador di Kampana,
Ing. W.M. Franco.

Dept. R.P.

GOBIERNU DI KORSOU
KAMPAÑA PA ERADIKA SANGURA
"AEDES AEGYPTI" I LIMPIESA DI KORSOU

Koordinadó di Kampana ta partisipá ku durante e siman di djaluna dia 25 di mei te i ku djabierné dia 29 di mei 1987, kontrolr di **SERVISIO KUIDO MEDIKO I DI SANIDAT**, ta inspeksioná kada kas den siguiente kaya i bario:

- Partí suít di W. Churchillweg for di Rooseveltweg te Cubaweg - Bonacaweg - Samanáweg - Antillenweg - Kaya Vieques - Balataweg - Utilaweg - Turksweg - Pto. Cabelloweg - Caicosweg - Monaweg - Gonaveweg - Kwattaweg - Tortugaweg - Eendrachtweg - Borinquenweg - Kralendijkweg - Philipsburgweg - Hispafiolaweg - Marigotweg - Matanzasweg - Kingstonweg - Guajiraweg - Paraguanaweg - Grenadaweg - Juanota - Blanquillaweg - Watlingweg - Roatanweg - Androsweg - Nevisweg - Orchillaweg - Mayaguanaweg - Cubaweg - Blomontweg - Parti ost di F.D. Rooseveltweg, for di Cubaweg te pòmp di gasolin Sta. Maria - Marie Galantweg - The Bottomweg - Kaya San Andres - San Nicolasweg - Arenasweg.
- Schottegatweg wèst for di Rooseveltweg te Heintje Kool - Heintje Koolweg - Welatinweg - Ceylonweg - Cyprusweg - Timonweg - Mirla Platéweg - Gibraltar - Jenefú - Thorenquest - Rosendaal - Berriweg - Inaguaweg - Kln. Marchena - Trinidadweg - Jamaicaweg - Orchillaweg - Gora - Cubaweg - for di Rooseveltweg te Hispafiolaweg.
- Kaya de Savaan - Kaya Drums - Kaya Zim - Kaya Tobo - Kaya Boko - Kaya Renbak - Kaya Bari - Alabamaweg - Monchi - Moontjeweg - Grt. Piscadera - Alaskaweg - Parti wèst di Jan Noorduynweg for di Alaskaweg te weg naar Westpunt.
- Parti suít di Lagoweg - Essoweg - Wederfoort - Bloemfontein - Kapiteinsweg - Schuttersweg - Adjutantweg - Monte Carmelo - Kaya Militar - San Domingo - Kaya Kazerne - Schottegatweg Nrd. for di Gosieweg te Suffisantweg - Rio Canariweg - Cabimasweg - Lagunillasweg - Menegrandweg - Punta Cardonweg - Tia Juanaweg - Quinta Violeta - La Concepcionweg - Esperanza - Bachaqueroweg - Lorenzoweg.
- Sta. Rosastraat - Kayanan ku lêter di alfabet - Acaciaweg - Olijfstraat - Pitastraat - Wayacastraat - Katonastraat - Herst - Weg naar Montagne for di Herst te Weto - Esperanza - Paradijs - Kaya Choromi - Kaya Otoyfi - Kaya Ruda - Kaya Balerian - Ehémber - Kaya Mabi - Kaya Yanten - Kaya Nuda - Kaya Girasol - Kaya Rosamarein - Kaya Salvia - Kaya Dalpega - Kaya Stóki - Montagne Abou - Kadushiweg - Hoenderberg.
- Beurs - Langulé - Macuráweg - Tebenkweg - Welensaliweg - Lamungrasweg - Schooneboom - Kwartje - Libié - St. Thomas - Jan Boos - West Grt. St. Joris.

KOMBATI SANGURA I EVITA AMARGURA.

Koordinadó di Kampana,
Ing. W.M. Franco.

Dept. R.P.

Geweldige combinatie van muziek en dans **Pinokkio en Compa Nanzi**

Gisteravond heeft een uitverkochte zaal in Centro Pro Arte kunnen genieten van een ballet-uitvoering gebracht door Ecole de Dance van Lucia Schnog en Muziek Instituut Landheer.

Voor de pauze werd op verrassende wijze het verhaal van Pinokkio door middel van dansen uitgebeeld. Op ons eiland zijn we niet erg verward met ballet-voorstellingen, waarbij de muziek "live" aanwezig is. Al enkele jaren werken Lucia Schnog en Aya en Iman Landheersamen, waarbij aanvankelijk slechts enkele balletten door een klein groepje (Adjadio) begeleid werden. Ditmaal wordt het gehele stuk Pinokkio begeleid door een orkest met 32 leden, daarnaast deden nog 50 blokfluit-leerlingen mee.

Extra viel er te genieten van de muziek, niet alleen omdat de hinderlijke vervormingen van een bandopname achterwege bleven, en een muzikale eenheid gerealiseerd werd, maar ook vanwege de sprakelende wijze van arrangeren met fluiten, hoorns, clarinetten, vleugel en niet te vergeten het goed gedoseerde gebruik van de synthesizer. Het verhaal van Pinokkio wordt in het begin getrouwelijk weergegeven. Nadat Pinokkio echter van

houten pop tot levend wezen is betoverd, beginnen de avonturen pas goed, en trekt het ballet het verhaal naar een betoverend niveau. Pinokkio beleefd dan spannende, leuke, soms griezelige dingen. Dit is mogelijk door een aantal sterk wisselende decors, die soms geïntegreerd zijn met de choreografie, zoals bij de scène met de golven in de zee.

De kostuum zijn schitterend. Apart in dit opzicht moeten, naast de krekel en Pinokkio zelf, de clowns in de poppenkraam vermeld worden. Door het sterke contrast tussen het ontwapenend feestelijke van Plezierland en het enge van het donkere bomenbos blijft het stuk levendig.

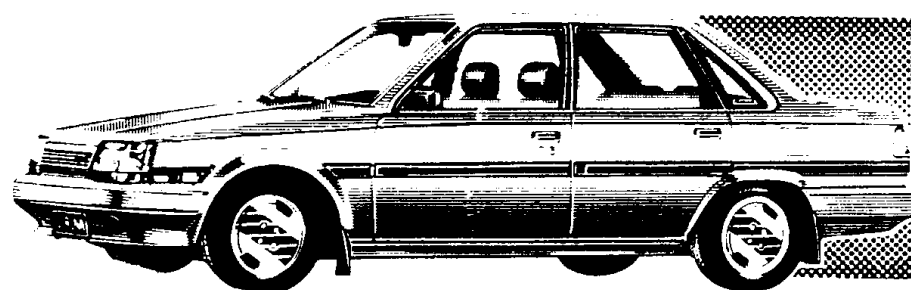
Uit gesprekken met het publiek bleek, dat niet iedereen de symboliek van het stuk begrepen heeft. Misschien zou een scapino-achtige figuur, die uitleg geeft, tussen de bedrijven door iets voor een volgende keer zijn. Bij het slot, als het geweten van Pinokkio wordt uitgebeeld, komt het stuk helemaal boven het alledaagse uit, door de combinatie van heel surreële muziek (Voice of the Whale van George Crumb) en een zeer sterk gebrachte dans.

Na de pauze bleven we wat dichter bij huis, hoewel het Kwaad, dat voor de pauze

schitterend was uitgebeeld door een rode duivelse slang, ons niet verlaten had, maar terug kwam in de gedaante van Cha Tiger, in een verhaal van Compa Nanzi, waarbij de slimme spin een goedgelovige bok uit de handen van Cha Tiger weet te redden. Ongecompliceerd kijk- en luisterplezier, niet in het minst vanwege de sprekende uitbeeldingen van de tijger en de bok. Terecht verscheen dan ook bij het slotapplaus de schrijver en verteller van het verhaal, Ellis Juliana, op het toneel, samen met de anderen, die aan het stuk hadden meegewerkt.

Deze combinatie van muziek, dans, belichting en decors brengt op een hoog niveau iets aparts op Curaçao, zonder pretentius te worden. Het is het resultaat van hard werken van onze eigen kinderen van de Ballet- en Muziekschool en het is verheugend, dat in deze sociaal-economisch moeilijke tijd, toch de moed bestaat voort te gaan met de opbouw van het culturele leven. Ukunt de voorstelling nog bijwonen op woensdag 27 mei om 20.30 in Centro Pro Arte. De voorstellingen van zaterdag en zondagmiddag en -avond zijn uitverkocht.

ADRIAAN VAN DER HOEVEN

CORONA

TOYOTA

Specialist in koopwoningen.

Makelaars in en taxateurs van onroerende goederen. Adviseurs bij ontwikkeling en realisatie van bouwprojecten.

MAKELAARSKANTOOR

SALAS
TEL. 70197

PET UNLIMITED DOBERMANN PINSCHER TE KOOP

met Hollandse stamboom, gecoupeerde oren.
Sta. Maria-gebouw
Prospero Balz
OPEN: elke zondag
van 9.30 a.m. t/m 1 p.m.

GEVRAAGD ZELFSTANDIGE HULP

in de huishouding,
voor 4 x per week.
Omgeving Parera.
Tel.: 54316

Kaya Begonia 2
Nestorweg inrijden,
blokkenfabriek Bea
Walle inrijden,
1ste zijstraat linksaf.
Wederom ontvangen
de veel gevraagde
• Jeans
• Schoenen en
• Tassen
• Sportieve gekleurde
platte schoenen.

in alle prijsklassen.
Komt U even langs!

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 23 juni 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31-33 ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

het tot 11 januari 2009 lopend recht van erfpacht op een perceel grond gelegen in het tweede district van Curacao op "HATO", ter grootte van 1.630m², nader omschreven in meetbrief 124 van 10 april 1967, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als F.D. Rooseveltweg 536.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariuskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

Informatie betreffende eventuele financiering door de executant is te verkrijgen bij ondergetekend notariuskantoor.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR,
Polarisweg 31 - 33
Tel.: 613199 - 613655.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 26 mei 1987 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31-33 ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

het tot 13 juli 2024 lopend recht van erfpacht op een perceel grond gelegen in het tweede district van Curacao op "SUFFISANT", ter grootte van 4.530m², nader omschreven in meetbrief 191 van 1963, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Sportlaan 4A, 4B, 4C, 4D, 4E en 4F.

De veilingvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariuskantoor vanaf 8 dagen voor de veiling en houden onder meer in dat iedereieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR,
Polarisweg 31 - 33
Tel.: 613199 - 613655.

Stichting Ontwikkeling Land- & Tuinbouw op de Ned. Antillen ZOEKT EEN VOORMAN

Sollicitatiebrieven te richten aan: Bestuur SOLTUNA, Bacufal z/n.

EILANDGEBIED CURACAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao maakt bekend dat de heer

DOUGLAS FRANKLIN BALENTINA

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrijging ingevolge de "Vergunningslandsverordening 1963" (P.B. 1963 no. 28) van een KOFFIEHUIS-RESTAURANT "B" VERGUNNING voor het perceel

"TERRASSE A LA MER"

gelegen aan de SPAANSE-WATER te JANTIEL, einde CARACASBAAIWEG z/n, alhier.

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de afdeling Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van bovengenoemde vergunningen kenbaar te maken.

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curacao,
De Gezaghebber. De Secretaris.

ST. MAARTEN TE KOOP

Hooggelegen vrijstaand
WOONHUIS
incl. woonkamer - keuken - 3 slaapkamers - 2 badkamers waarvan één met ligbad, voor- en achterporch, grote cistern.

Contact:
Cur. 75589 - 672108
Stm. 23279-42755

TE HUUR

2 gemeubileerde
APPARTEMENTEN
te Bours (rustige omgeving). Huur incl. water + gas f.500.- p.m. 1 maand borg.
Inf.: Tel. 674740

TE KOOP:

wegens overcompleet een z.g.a.n.
SPLIT-UNIT AIRCO
(plat model) National van 24.000 BTU. Geschikt voor kantoor of ruime woonkamer e.d.
Vraagprijs: f.2750.-
Tel.: 676701

Shorts en T-shirts met Curaçaose dessins bij
CURAVA
in de dierenruimte en bij Landhuis Brievengat

FOR ONLY \$ 117 U.S. MONTHLY

Purchase a 12.500 m² lot (3.09 acres) in one of Venezuela's richest and most prosperous areas. Land development with areas reserved for Country Club, Swimming Pool, Church, Hotel, Artificial Lake, Commercial Area, Gas Station, Children's Playground, Farm, etc.

Located in the area of most rapid growth and valuation in Venezuela, where land prices are constantly increasing.
12.500 m² lot (3.09 acres) from \$ 5000 U.S. and easy monthly payments of \$ 117 U.S. (Or the equivalent in florines).

DON'T LOSE THIS OPPORTUNITY TO MAKE THE BEST INVESTMENT OF YOUR LIFE

Cut out this coupon and mail it with your address in order to send you further information

INVERSIONES INDELOP, C.A.
Edificio Cavendes, Piso 8, Oficina 805.
Avenida Francisco de Miranda
Los Palos Grandes - Caracas - Venezuela.
Please send me, without obligation, booklets and additional information on lots:

NAME: _____
ADDRESS: _____
TELEPHONE: _____
COUNTRY: _____

FUNDASHON PA SKOL HUMANISTA NA PAPIAMENTU

ta invitá tur mayor di Montaña na un

NOCHI DI INFORMASHON
DJALUNA, DIA 25 di MEI, 8'or di anochi
na BUURTCENTRUM MONTAÑA

BEKENDMAKING

Hierbij maken wij bekend dat de telefoonrekening over de boekmaand MEI 1987 op 15 MEI 1987 op de post is gedaan.

De vervaldatum van deze rekening is

3 JUNI 1987

Teneinde te voorkomen dat administratiekosten in rekening moeten worden gebracht, doen wij een beroep op onze abonnees om bovengenoemde rekening uiterlijk op de vervaldatum te voldoen.

Betaling kan plaatsvinden bij de kassa's van ons hoofdkantoor te Sta. Maria, alle banken, girodienst en tevens bij de hulpkantoren van het gouvernement.

ONZE KASSA'S TE STA. MARIA ZIJN OPEN VAN 7.30 TOT 15.45 UUR

Servicio di telekomunikashon

CURACAO CARIBBEAN HOTEL CASINO

SUNDAY MAY 24, 1987.
On the Plisca Terrace
from 4:00 p.m. - 8:00 p.m.
Dancing with SURVIVAL
and SHOW OF SAMBA GROUP
with Brazilian Dancers.
Entrance free

MAY 25-26-28-30, 1987
BRAZILIAN WEEK
8:00 p.m. Dinner Show in the Willemstad Room with delicious Brazilian Buffet
Dancing with Samba Group
Show of Brazilian Dancers
Naf. 50.00 per person. Tickets available at Front Desk Cashier.

WEDNESDAY, MAY 27, 1987
A touch of Brazil at the Curacao Caribbean Hotel
Dance party at the Piscatheeque with two local bands: Name and Era.
Show with Samba Group and Brazilian Dancers.
Naf. 10.00 per person.

BIKINI-CONTEST

Miss en Mr
op 6 en 7 juni
gedurende de

Curacao Open International Windsurf Championship

aan de mooi vernieuwde beach van het Curaçao Seaquarium!

Voor de finalisten een cashprijs van f.850.-

Inschrijving kan geschieden door dames en heren van 16-26 jaar.

Voor meer informatie en inschrijving, bel:

Regatta Office - Tel.: 614944

Mis deze kans niet!

Inschrijving moet geschieden vóór 29 mei.

BRAZIL & ARGENTINA

19 Nachten - 20 Dagen

Eerste Vertrek : Vrijdag 10 Juli 1987
Tweede Vertrek : Vrijdag 17 Juli 1987

Inbegrepen in de tour : Reis Aruba/Curacao via Caracas bestemming Rio de Janeiro
Vervoer Airport-Hotel-Airport / Zegelkosten

9 Nachten Hotel Bandeirantes Othon of Castro Othon in Rio de Janeiro
Tour naar Sugar Loaf en Corcovado in Rio

5 Nachten Hotel Plan Alto of Excelsior in Sao Paulo/Stadstour in Sao Paulo

Reis naar Buenos Aires

5 Nachten Hotel Continental of een soort gelijk Hotel/Stadstour in Buenos Aires.

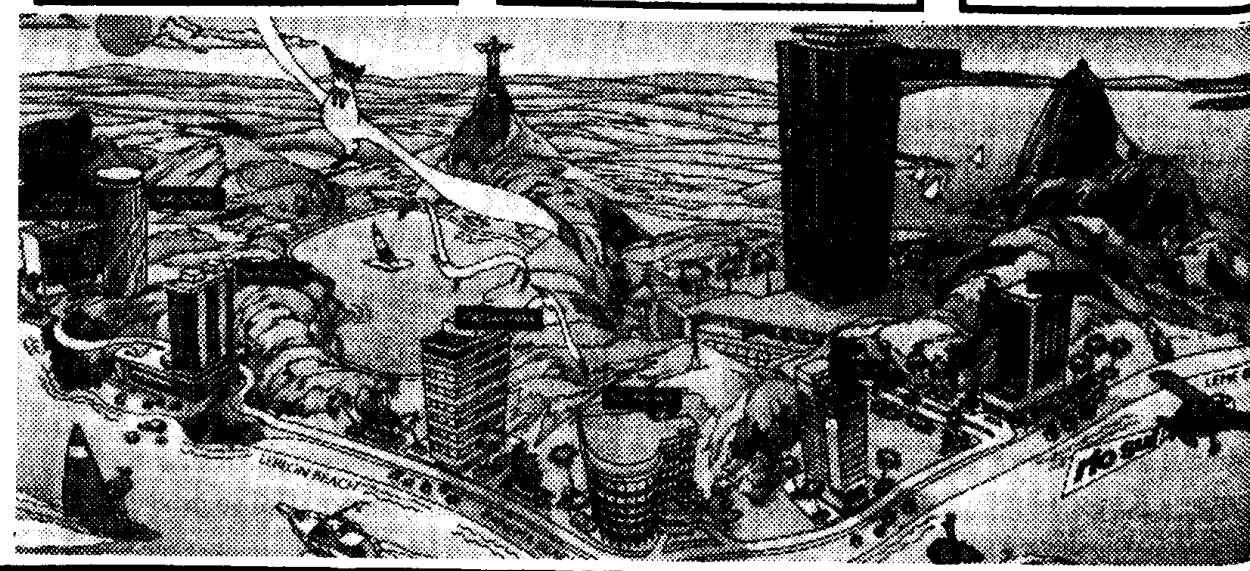
Dagelijks ontbijt.

Prijs per persoon gebaseerd op

tweepersoonskamer
Afl. 2360.-

driepersoonskamer
Afl. 2251.-

Kinderen
Afl. 1504.-

Anthony Veder Travel

Curacao : Erieweg, Zeelandia - Tel.: 611255 - 614706
Aruba : Havenstraat 43 - Tel.: 23298 - 34756